

2024.

Pedagógiai program

HRISZTO BOTEV NÉMET
NEMZETISÉGI NYELVOKTATÓ
ÁLTALÁNOS ISKOLA

8200 Veszprém, Botev u. 2.

OM azonosító: 037036

Tartalom

Tartalom.....	2
1. BEVEZETÉS.....	4
1.1. Iskolánk bemutatása.....	4
1.2. Személyi feltételek.....	6
1.3. Tárgyi, dologi feltételek.....	7
2. Az intézmény nevelési programja.....	9
2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	9
2.1.1. Pedagógiai alapelveink.....	9
2.1.2. Célok és feladatok.....	12
2.1.3. Módszerek és eljárások.....	15
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	21
2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	24
2.3.1. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:.....	24
2.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	29
2.3.3. Komplex iskolai mozgásprogram.....	29
2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	31
2.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	32
2.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:.....	32
2.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:.....	36
2.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:.....	36
2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök, diákönkormányzati vezető, munkaközösség-vezetők feladatai.....	37
2.5.1. Kiemelkedő oktató-nevelő munka: BOTEV-DÍJ.....	43
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	44
2.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	46
2.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program.....	49
2.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők, a sajátos nevelési igényű tanulók segítése. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók segítése.....	51
2.6.4. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	52
2.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	55
2.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	56
2.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	57
2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	59
2.9.1. A vizsgaszabályzat célja.....	59
2.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya.....	59
2.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	65
2.11. A felvételi eljárás különös szabályai.....	65
3. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE.....	66
3.1. A választott kerettanterv megnevezése.....	66
3.2. Csoportos oktatásszervezés.....	69
3.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	71
3.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	73
3.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	76
3.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	77
3.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	78
3.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	79
3.5. Mindennapos testnevelés.....	80
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	80
3.6.1. KID program.....	81
3.6.2. „LÁJK” program.....	82
3.7. Projektoktatás.....	83
3.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	84

3.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	85
3.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	86
3.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	87
3.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	87
3.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	87
3.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei	87
3.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei	87
3.14. A tanulók teljesítményének, előmenetelének értékelése, jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	89
3.14.1. A tanulók teljesítményének értékelése a mindennapi iskolai gyakorlatban	90
3.14.2 A magatartás értékelésének elvei	95
3.14.3. A szorgalomjegyek megállapításának elvei.....	96
3.14.4. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	98
3.14.5. Diákönkormányzati –díj	100
4. A NEMZETISÉGI ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS FELADATAI	100
4.1 A nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés és oktatás elvei	100
4.2 A nemzetiségi nevelés általános feladatai	102
4.3 A nemzetiségi nevelés fejlesztési feladatai	103
4.3.1. Az anyanyelv (a nemzetiség nyelve) és irodalom	103
4.3.2. A nemzetiségi népismeret	105
4.4 A nemzetiségi német nyelv oktatása iskolánkban	106
4.4.1. A német nyelv és irodalom tantárgy általános céljai és feladatai	106
4.4.2. Német nemzetiségi hon-és népismeret tantárgy általános céljai és feladatai	108
4.4.3. A német nemzetiségi táncoktatás és nemzetiségi kórus	108
4.5. A német nemzetiségi tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei	109
4.6. Mérések a Nemzetiségi Tagozaton	110
4.7. Kapcsolataink.....	110
4.8. Versenyek	110
4.9. Nemzetiséghez nem tartozó tanulók megismertetése a településen élő nemzetiségek kultúrájával.....	110
5. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FEJLESZŐ PROGRAMJA	111
6. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	128
6.1. Feladatrendszerünk.....	128
6.2. Tennivalóink.....	129
6.3. A feladatok lebontása	129
6.4. Az iskola ökoiskola munkatervének összeállítási szempontjai:	131
6.4.1. Személyi feltételek, belső kapcsolatok.....	131
6.4.2. Tanításon kívüli tevékenységek.....	132
6.4.3. Társadalmi kapcsolatok	132
6.4.4. Fizikai környezet.....	133
6.4.5. Az iskola működtetése	134
6.4.6. A megvalósítás folyamata	136
7. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	137

HRISZTO BOTEV ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NEVELÉSI PROGRAM

1. BEVEZETÉS

Pedagógiai programunkat iskolánk igazgatója, valamint nevelőtestületének tagjai készítették, figyelembe véve 2011. évi CXCV. Törvényt a nemzeti köznevelésről, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletet, a 2023. évi LII. törvényt a pedagógusok új életpályájáról, felhasználva a Nemzeti alaptantervet, a kerettanterveket, iskolánk korábbi programját és helyi tanterveit.

Pedagógiai programunkban olyan célokat fogalmaztunk meg, amelyek évtizedek óta beágyazódtak iskolánk mindennapjaiba. A hagyományokat ötvözik a jelen kor értékeivel. A jövő lehetőségeit minőségi oktatással tesszük elérhetővé tanulóink számára. Szem előtt tartjuk, hogy megfeleljünk a város és környékén élő szülők, tanulók elvárásainak, így megtartva és növelve iskolánk vonzerejét. Azt szeretnénk elérni, hogy az iskolánkban folyó nevelő- oktató munkánk eredményeként minden tanuló az általa választott középiskolában tudja folytatni tanulmányait. Pedagógiai munkánk során partneri együttműködésre törekszünk a tanulókkal és a szülőkkel, az egységet alkotó jogokat és kötelességeket figyelembe véve.

Kiemelt figyelmet fordítottunk, hogy a Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladatunk továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése. Célunk továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

1.1. Iskolánk bemutatása

A Hriszto Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Veszprémben, az Egry lakótelepen várja tanulóit. Nyugodt, csendes zöldövezeti környezetben működő nyolc évfolyamos általános iskola, évfolyamonként három osztállyal.

Az iskola beiskolázási körzete: Elsősorban Veszprém délnyugati városrésze, illetve Veszprém a nemzetiségi tagozaton, Felsőörs település a tagintézményben.

2007 szeptembere óta tagintézményünk a felsőörsi Malomvölgy Iskola, amely rendelkezik a kisiskolák sok előnyével. Jól felszerelt épület kiváló környezetben.

Az iskolai tanulócsoporthoz száma: évfolyamonként három párhuzamos osztály, és a tagintézményben évfolyamonként (1-4. oszt.) egy-egy osztály.

Alsó tagozat jelenleg (2023/2024) 11 tanulócsoporthoz (2. évfolyamon két tanulócsoporthoz van) + 4 tanulócsoporthoz Felsőörsön.

Felső tagozat 12 tanulócsoporthoz

A Hriszto Botev Általános Iskolában 1974-ben kezdődött a tanítás. A ma már 50 éves „kék iskola” több generációnak nyújtott biztos alapokat. Akik itt végeztek, közülük sokan hozták vissza ide iskolába saját gyermekeiket is. Az eltelt évek alatt sok újdonság jelent meg az oktatásban, így iskolánkban is, de mindig fontos volt számunkra, hogy hagyományaink is tovább éljenek.

Büszkék vagyunk régi és új tanítványaink sikereire a sportok, művészetek területén, illetve a továbbtanulásban és tanulmányi munka során elért eredményeikre is.

Alsó tagozaton kiscsoportos rendszerben dolgozunk. Az egész napos iskola bevezetését egyelőre nem tervezzük, de az egyéb foglalkozások keretében a napközi, az alsó tagozat szerves részét képezi. Az 1-4. osztályosok zöme igényli a napközis felügyeletet. Előnye, hogy a házi feladat elkészítéséhez és a másnapi felkészüléshez szakszerű segítséget kapnak a gyerekek. A szabadidő hasznos eltöltéséhez színes és változatos programokat, sportolási lehetőségeket biztosítunk.

Reggel 7 órától nevelő fogadja a gyerekeket az iskolában, délutánonként 16- 18 óráig összevont felügyeletet biztosít az iskola.

Felső tagozaton az oktatás szaktantárgyi rendszerben folyik. Délután a felső tagozathoz a tanulószoba kapcsolódik. Hasonlóan az alsós napközizés felügyeletet illetve nyugodt, tanulásra alkalmas légkört biztosít – igény esetén az 5. 6. évfolyamos tanulók számára.

A megmérettetésre és kihívásra vágyó tanulóink magas szintű tanulmányi és sportversenyeken vesznek részt, és az iskola is több városi szintű sport és tanulmányi versenynek ad otthont (logika verseny, idegen nyelvi versenyek, Sztoján Hanna tornaverseny...)

Iskolánkban **emelt óraszámú nyelvtanítás** folyik, diákjaink már első osztálytól tanulhatnak idegen nyelveket. Lehetőség van angol, német és francia nyelv tanulására is. 30 éve működik sikeresen a német nemzetiségi tagozat.

Ausztiai nyári táborban, nyaranta nyelvi táborokban vesznek részt tanulóink nyelvtanulás céljából. Ezen programok segítségével ismerkedhetnek a gyerekek több nemzet kultúrájával.

Iskolánk két tornateremmel rendelkezik, van sportpályánk, műanyag futópályánk és kosárlabda pályánk. Nagy hangsúlyt fektet az iskola a **mindennapos mozgási lehetőség** megteremtésére. Délután sok edzés várja a gyerekeket: kézi, foci, röplabda, atlétika, kosárlabda, tájfutás, lánytorna, párbajtőr, küzdő és önvédelmi sportok, különféle táncok.

Iskolaorvosi javaslat alapján heti két alkalommal gyógytestnevelő foglalkozik a gyerekekkel. A 2. és 3. osztályosok testnevelés óráiba heti egy alkalommal be van építve az úszásoktatás. A téli időszakban lehetőség van a városi korcsolyapálya használatára is.

Évente megrendezésre kerül az iskolai sportnap, ahol gyerekek, szülők és tanárok közösen vesznek részt a programokban.

Sokféle szakkör színesíti a sport mellett a szabadidős tevékenységek sorát.

Sport, torna, művészeti és nyelvi táborokat szervezünk. Hagyományosan évenként őszi túrára indulunk a gyerekekkel, tavasszal osztálykirándulást, és erdei iskolát szervezünk, és működik természetjáró szakkörünk is az iskolában.

Iskolánk életében fontos szerepe van a szülői szervezet működésének. A gyermekek nevelése és oktatása során támogatják munkánkat. Véleményezik az iskolai élet történéseit. Megfigyeléseik, javaslataik fontosak számunkra.

A boteves diákélet programjainak szervezése a diákönkormányzat feladata. Pl.: iskolaújság szerkesztése, iskolarádió működtetése, sulibulik megrendezése, természetesen támogató tanári segítséggel és felügyelettel.

A Minerva Alapítvány és Felsőörsön a Felsőörsi iskola Alapítvány segíti az iskola munkáját. Az alapítványokat a tantestület és a szülői munkaközösség hozta létre. Célja, hogy a zömében szülők és tanárok által befizetett összegekből támogassa: táborok működését, oktatáshoz szükséges eszközök beszerzését, sportszerek vásárlását, rendezvények lebonyolítását, szakkörök működését, felújítási munkákat. Így közvetve vagy közvetlenül minden tanuló részesedik az alapítványba fektetett támogatásokból.

Iskolánkban évfolyamonként 3 osztály működik, melyek mindegyike sajátos, a gyermekek személyiségfejlődését segítő szemléletmódot és ehhez kapcsolódó jellegzetes pedagógiai eljárásokat és módszereket alkalmaz. A szülők és a diákok választhatnak a személyiségközpontú- (KID) szemléletmóddal működő, a logika-állóképesség- játékoságot hangsúlyozó (LÁJK), és a német nemzetiségi tagozat osztályai közül.

Az iskolai nyelvoktatás emeltóraszámú, melynek keretében több (jelenleg angol, francia, német) idegen nyelv tanulása közül választhatnak az érdeklődők. A Nemzeti Alaptanterv az idegen nyelvek oktatását a 4. évfolyamtól teszi kötelezővé, de a Botev iskola már 1. osztálytól biztosítja ezt a szabadon felhasználható órakeretből, illetve választható szakköri formában.

Kiemelten fontos feladatunknak tekintjük a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, a természettudományok könnyebb elsajátítása érdekében a matematika tantárgy, a kerettantervi ajánlásnál magasabb óraszámban való tanítását. Ezt a célt szolgálja a logikai gondolkodást fejlesztő társasjátékok használatának beépítése az iskolában folyó nevelési- oktatási folyamatba. Ebben segít az alapítványi és pályázati pénzből létrehozott Botev Játéktár.

Az anyanyelv, a magyar irodalom és nyelvtan tantárgyakat szintén magasabb óraszámban tanítjuk az alapkészségek biztos elsajátítása, és a jobb szövegértés kialakításának érdekében.

A nemzetiségi német nyelv oktatásának célja, hogy a magyar nyelvű, de német (nemzetiségi) származású családok gyermekei az elfelejtett, vagy meg sem tanult német nyelvet, valamint a magyar származású, az oktatás programját elfogadó tanulók a német nyelvet és a nemzetiségi kultúrát megismerjék, elsajátítsák. A nemzetiség nyelvének tanulása túl biztosítja még, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A magas színvonalú oktatási munkához igényes nevelési normarendszer járul, hangsúlyt helyezve a jellembeli akarati tulajdonságokra. A nevelő-oktató munka fontos mérője a középiskolai beiskolázás, amely a gimnáziumi beiskolázások irányába tolódott el (gimnáziumokba a végzetek kétharmada, technikumokba az egyharmada, szakképző iskolákba csak néhány tanuló kerül). A kompetenciamérések országos átlag feletti eredményei is oktató munkánk színvonalát tükrözik.

Tanulóink személyiségfejlesztéséhez plusz lehetőségeket nyújt, hogy intézményünk Tehetségpontként és örökös ÖKO iskolaként is működik.

1.2. Személyi feltételek

Intézményünkben dolgozó pedagógusok iskolai végzettsége megfelel a törvényben előírt követelményeknek, szakos ellátottságunk 100%. A fenntartóval történő egyeztetések után a jövőben is támogatni szeretnénk a kollégák átképzését, továbbtanulását.

A tanítók és tanárok mellett fejlesztő pedagógus, utazó gyógypedagógus is segíti a rászoruló gyerekeket a tanulásban és a fejlődésben. Iskolaorvos és védőnő, iskolapszichológus, szociális segítő is rendelkezésre áll. A sajátos nevelésű igényű gyerekek mellett pedagógiai asszisztens és szociális munkás látja el a plusz feladatokat.

Az alapvető feladatok ellátásához szükséges technikai létszám is biztosított.

1.3. Tárgyi, dologi feltételek

Az iskola Veszprémben 3 épületből áll.

Az „A” épület (főépület) 2 szintes, szintenként 2 folyosóval. Itt találhatóak a felsős osztályok tantermei, az igazgatói és a helyettesi irodák, valamint a gazdasági iroda is. Ebben az épületben van még az intézmény nagyobbik tornaterme, az iskolai könyvtár, a számítástechnika tanterme és az ebédlő. Iskolánkban korszerű orvosi szoba került kialakításra, melynek köszönhetően az orvosi vizsgálatok, oltások helyben történhetnek.

„B” épületben (középső épület) 7 alsós osztályteremnek és egy kisebb méretű tornaszobának jutott hely.

„C” épületben (kis épület) 4 alsós osztályterem és egy tankonyha áll rendelkezésre.

Megtörtént iskolánk teljes körű akadálymentesítése Rámpákat alakítottak ki a mozgáskorlátozottak közlekedésének segítésére, illetve a főépületben egy lift működik. A 2008. év elején a Szemünk Fénye Program keretében az összes világító eszközt korszerű, energiatakarékos lámpára cserélték. A tantermekbe állítható magasságú táblák kerültek. 2015. év nyarán az iskola belső udvara is megújult, az új burkolaton kosárlabda, lábtengő, udvari sakk pályák lettek kialakítva.

Megtörtént a főépület nyílászáró cseréje, a kazánház, a hőközpont és a fűtővezeték felújítása. A nagy tornaterem padlózatának felújítása, oldalfalának, az ablakainak cseréje, számítógépes termék újra gépesítése, vezetékes hálózat kiépítése, a középső épület homlokzatának szigetelése. Az osztálytermek bútorzata lecserélésre került korszerű, tartós bútorok beszerzése révén. A természettudományi előadó is megújult, a modern kor követelményeinek megfelelő bútorokat, és néhány új eszközt, berendezést kapott. Lecseréltük a folyosókon található szekrények ajtóit.

Szülői és SZM segítséggel megvalósult a gyalogos közlekedést segítő járda, valamint az intézménybe történő behajtást szabályozó sorompó.

A tornaterem kapacitása elektromos térelválasztóval megnőtt, lehetővé téve egyszerre két osztály egyidejű testnevelés órájának megtartását.

Az iskolai ebédlő 2023-tól megújult, modern környezetben biztosítja tanulóink számára a kulturált étkezés körülményeit.

Az intézmény főbejárati lépcsősora új burkolatot kapott. A tanári munka körülményei új bútorzat beszerzésével, tanári pihenőszoba kialakításával javultak. Az A épület folyosójának végében a takarító személyzetnek is kialakítottunk egy megfelelő méretű helyiséget. Az épületek közösségi tereiben pihenőhelyet, olvasósarkokat létesítettünk a tanulóknak.

A B épület tetőszigetelése és a szennyvízelvezetés, újra csövezése is megvalósult a Veszprémi Tankerületi Központ jóvoltából.

A rendszergazda és fejlesztő szoba más- más helyre került, felcserélődött, így a fejlesztő órák nyugodtabb környezetben, egy világosabb teremben valósulnak meg.

2012-től jelentős mennyiségű informatikai eszköz került az intézménybe, minden tantermünkben található interaktív tábla, vagy projektor. Számítástechnika termeink felszereltsége korszerű, a termek légkondicionáltak, internet elérési lehetőség minden tanteremben biztosított.

2022. tavaszán az EFOP-3.2.4-16-2016-00001 „Digitális kompetencia fejlesztése” projekt keretében 39 darab laptop került a pedagógusokhoz, így mindenki megfelelő munkaeszközzel rendelkezik.

Az RRF-1.2.1-2021-2021-00001 azonosítószámú „Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára” című projekt keretében az 5. 6. 7. évfolyamos tanulók , oktatási célú, személyes használatú notebookokat kaptak.

Infrastrukturális helyzet a felsőörsi Malomvölgy iskolában

Az iskola két épületrészből áll. A régi épület földszintjén az alábbi helyiségek találhatók: 2 osztályterem, 2 gyermek mosdó, 1 tanári mosdó, 1 db tanári szoba.

Itt helyezkedik el még 1 db korábban (2022. februárig) tornaszobaként funkcionáló helyiség.

A régi épület tetőtérében 2 db helyiség tanteremként üzemelt 2022. február 1-ig, jelenleg fejlesztő és utazó pedagógusok, hitoktatók, zenepedagógusok használják, valamint iskolai szakkörök tartására is szolgál.

Ugyanitt a tetőtérben kapott helyet a titkárság és igazgatói szoba egyben, továbbá 2 gyermek vizes blokk, 1 tanári mosdó.

2022. februárjában átvehettük az iskolabővítés keretében az új szárnyat, ami az önkormányzat pályázatának részeként 1,3 milliárd forintos beruházásként valósulhatott meg. Az épületrész közös üzemeltetésben működik az önkormányzat és a tankerület részéről. Az intézmény az új épületben az alábbi helyiségekkel rendelkezik: 1 db tornaterem (iskolaidőben történő használat), 2 db új tanterem, tornateremhez tartozó új mosdók, új konyha és étkező.

2. Az intézmény nevelési programja

2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Tevékenységünk középpontjában a minőségi nevelő- oktatómunka áll, amely biztosítja tanulóink továbbhaladását a szülők elvárásainak és a tanulók képességeinek megfelelően. A köznevelési törvényben is megfogalmazottak alapján, elősegítjük a gyermekek harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ez által váljanak erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes emberekké, felelős állampolgárokká. Kiemelt célunk a lemaradók segítése és a tehetséggondozás.

2.1.1. Pedagógiai alapelveink

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

- Aktív tanulás: a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza.
- Ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazása.
- Tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák.
- A differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása: párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulás.
- Minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása.
- A tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.
- A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti.
- A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).
- A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
- Az iskolának tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében

ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

- A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára.
- Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.
- A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat.

Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus.

- A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.
- A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.
- A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.
- Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.
- Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti

a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

A Hriszto Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolában és tagintézményében tanító pedagógusok a Nemzeti alaptantervben meghatározott egységesség és differenciálás alapelvein kívül az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni mindennapi nevelő és oktató munkájukban:

- Az aktivitás elve.
- A pozitívumokra támaszkodás elve.
- Az elmélet és a gyakorlat egységének elve.
- A gyermekek ismereteire, tapasztalataira, élményeire való támaszkodás elve.
- Az esélyegyenlőség megteremtésének elve.
- Folyamatos fejlesztés elve.
- Ismeretek tárgyilagos közvetítése.
- Módszertani szabadság – a határ: ameddig hatékony.
- A közösség tudatos felhasználása a nevelésre.
- Életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele.
- A nevelő hatások egységének elve.
- Célratörő, tervszerű, sokoldalú nevelő hatás biztosítása és összehangolása.
- A növendék a nevelésnek nem "csak" a tárgya, hanem alanya is.
- Bizalom, megértés a tanuló iránt, személyes kapcsolatra törekvés.
- A tanuló jogainak tiszteletben tartása, emberi méltóságának megőrzése, a törvényeknek és rendelkezéseknek megfelelően.
- A hátrányos megkülönböztetés tilalma.
- Pedagógiai tapintat, türelem.

Pedagógiai céljaink meghatározásában és megvalósításában ezek az alapelvek vezetnek bennünket.

Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen alábbi tulajdonságokat egyesíti magában:

- Ismeri és elfogadja az egyén és a közösség számára fontos értékeket.

- Képes az elfogadott normákhoz illeszkedő értékítéletek alkotására, az értékek rangsorolására, erkölcsileg helyes magatartásformák és tevékenységek kialakítására.
- Felkészült az élethosszig tartó tanulásra, az információk világában való tájékozódásra, az ismeretek önálló megszerzésére, feldolgozására, alkalmazására, műveltségének aktív gyarapítására.
- Ismeri a célravezető tanulási módszereket, stratégiákat.
- Tanuláshoz való hozzáállását a motiváltság, kezdeményezőképeség, akaraterő, kitartás, fegyelmezettség, önuralom jellemzi.
- Készség szinten ismeri és használja a kor technológiai színvonalát és eszközeit.
- Képes a művészetekben, természetben, környezetben, emberi magatartásban megtalálható esztétikum felfedezésére, befogadására és esztétikai érték alkotására.
- Mindennapi élete során a praktikum mellett az esztétikum is fontos szerephez jut, így a helynek, időnek, feladatnak megfelelő esztétikus megjelenés.
- Ismeri és használja a testi és a lelki egészség megóvására, ápolására szolgáló tevékenységeket.
- A mindennapos testmozgás és az igényes testápolás mellett tapasztalt az egyszerűbb lazítási technikák használatában.
- Rendelkezik a stresszel való sikeres megbirkózáshoz szükséges konfliktus megoldási stratégiákkal, attitűddel.
- Viselkedése felelősségteljes a testi egészségét veszélyeztető helyzetekben.
- Minőségi és mennyiségi szempontból is ügyel táplálkozási szokásaira.
- Tudatosan kerül a függőséget okozó, egészségkárosító élvezeti cikkeket.
- A világról való gondolkodása során valós élmények és hiteles információk vezetnek és segítik nézőpontja kialakításában.
- Olyan elvekkel, ismeretekkel, lelkesedéssel, élményekkel ellátott egyéniség, aki az élet minden viszonylatában képes eligazodni.
- Nem a körülmények alakítják, hanem ő alakítja saját életét.
- Vallási magatartástól függetlenül megállja a helyét a társadalomban.
- Óvja szülőföldje természeti környezetét, ismeri országának történelmét, nagyjaink életét, a magyar kultúrát, őrzi a hagyományainkat, ápolja nyelvünket.
- A nemzeti kötődés és összetartozás érzése mellett nyitott és befogadó más népek kultúrája iránt.
- Tartalmas és értelmes emberi élet kialakítására kész, aktív, kezdeményező, alkotó személyiség.
- Az ismeretek megértése mellett képes azok reprodukciós és produktív alkalmazására. Munkájában önálló, de szükség esetén segítségkérésre és segítségnyújtásra is hajlandó, reális önismerettel és, pozitív önértékeléssel rendelkező egyéniség.

2.1.2. Célok és feladatok

Nevelési- oktatási munkánk során értékeket kívánunk közvetíteni tanítványaink felé. Ismereteket adunk át, jártasságokat, készségeket, képességeket alakítunk ki, és egy olyan szemléletmódot közvetítünk, mely meghatározza, hogy tanítványaink ismereteiket, képességeiket hogyan és mire használják fel.

Alapvető kultúrtechnikák (írás, olvasás, számolás) biztos elsajátíttatása a célunk, valamint stabil, továbbépíthető tudás, ismeretanyag mellett a kompetenciafejlesztés kap fontos szerepet. A célunk az, hogy cselekvőképessé tegyünk valakit egy olyan világban, melyről még nem tudjuk, milyen konkrét cselekvést fog igényelni.

Általános célunk továbbra is a magas szintű oktatásra törekvés, munkánk színvonalának megtartása, ill. növelése, korszerű, szilárd alpműveltség szervezésének biztosítása. Tanulóink nyitott, érdeklődő, kreatív, önálló személyiséggé fejlesztése, testileg, lelkileg egészséges fiatalokká nevelése.

Az iskolának számos funkciója van, ebből kifolyólag összetett célrendszerrel bír, amit kétféle módon lehet lebontani: egyrészt az egyes tantárgyak szintjére, másrészt el lehet különíteni az alapozó képzést nyújtó alsó tagozatot, az ezt fejlesztő felső tagozatot. Az erkölcsi, értelmi, esztétikai, testi, világnézeti, munkára és hazafiságra nevelés feladatai komplex módon jelentkeznek az iskolában folyó nevelési- oktatási munkánk során. Ezek a nevelési területek nem különülnek el egymástól, az egyes tantárgyak tananyagán keresztül építik a tanulók személyiségét.

Az alsó tagozat első két évében lehetőségünk van az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelésére

Ebben a szakaszban az egyéni különbségek figyelembevételével egyéni érési, fejlődési ütemnek megfelelően haladhatnak a tanulók. Haladásukat változatos pedagógiai módszerek alkalmazásával, differenciálással, csoportmunkával segítjük. A tanító kellő időt enged a tanulási feladatok pszichológiai beéréséhez és személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel esélyt teremt az egységes műveltségi alapok megszerzéséhez. A tanulók későbbi eredményes munkáját az alapkészségek- az írás, olvasás, számolás- fejlesztésével alapozzuk meg. Természetes érdeklődésüket felhasználva fejlesztjük képességeiket és tanítunk elemi ismereteket. Az első két iskolai év előkészít az iskolai tanulmányokra, a hangsúly a fejlesztésen van.

Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán erőteljesebbé – a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá – válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A felső tagozaton folyó munkánk elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozását folytatja. A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán alapvető feladatunk a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint figyelmet fordítunk a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Ugyancsak a felső tagozat második felében az oktatásban már az elvont és elemző gondolkodásra motiválás kap elsőbbséget.

Iskolánk első és legalapvetőbb célja, hogy kialakítsa a diákok körében a képességeket és ismereteket a természetről, a családról, a hazáról, s képesek legyenek személyes emberi kapcsolatokat létrehozni és azokat fenntartani. Ezek a feltételek az olvasás és a kézírás elsajátítása, melyeket a magyar nyelv és irodalom tárgyak keretében tanítjuk a kisgyermekeknek. E tárgyaknak azonban minőségi munkát is magukban kell foglalniuk: a helyesírás, a helyes beszéd, a szövegértés és szövegalkotás, a nyelvi képességek és az irodalomolvasás, mind fontos cél az alsó tagozatos oktatás során. Ezek mind alapvető feltételei más tantárgyak tanulásának és tanításának is.

Az 5-8. évfolyamban az olvasást és írást egy más szinten gondoljuk és továbbfejlesztjük, hogy a diákok képesek legyenek azt a további tanulásban és a felnőtt életben egyaránt használni. 5-6. osztályban sor kerül a beszédértés, a szóbeli önkifejezés, az írás és a kreativitás fejlesztésére, összetettebb, nagyobb terjedelmű klasszikus művek megismerésére, 7.-8. osztályban pedig a diákok érzelmi, szociális és intellektuális érését támogatjuk, s lehetőséget nyújtunk a kritikai gondolkodás kialakítására.

A tanulókat az iskolában tanítjuk meg az önálló ismeretszerzésre, illetve kifejlesztjük az ehhez szükséges képességeket. Ezt leginkább a matematika tárgy keretében sajátítják el a tanulók. Alapvető feladata a tantárgynak a tapasztalatszerzésből kiinduló induktív megismerés átadása, a tudatos megfigyelés kialakítása és a képességek fejlesztése. Ez több területet érint: emlékezet, logikai gondolkodás, összehasonlítás, tapasztalatok kifejezése, probléma felismerés, összefüggések keresése, algoritmikus gondolkodás stb. A tárgynak két alapvető célja van: a kognitív képességek fejlesztése és a tanulási szokások kialakítása (rendszeresség, tudatosság, önellenőrzés). Az alsó tagozat alapozása és a matematikai képességek kiépítése után a felső tagozatban sor kerül az ismeretek elmélyítésére, rendszerezésére és fejlesztésére.

Az alapvető célunk itt már a megértésen alapuló gondolkodás kialakítása, a matematikai műveltség megalapozása, a pontos és kitartó munkára való nevelés, a problémamegoldásra ösztönzés és az igazolások használata, ami már elemző gondolkodást feltételez a diákoknál.

Iskolánkban kiemelt helyet foglal el az idegen nyelvek tanítása, ami elősegíti, hogy a diákok megfeleljenek a későbbiekben a több nyelv ismeretét előíró magasabb szintű oktatási intézmények feltételeinek, valamint képesek legyenek idegen nyelvű információk megértésére. A kezdő szakaszban az idegen nyelvű oktatás célja a kedvesítés, az érdeklődés felkeltése, sikerélményhez juttatás és a későbbi nyelvtanulás megalapozása. A motiváció fenntartásával a receptív készségeket fokozatosan a produktív készségek fejlesztése váltja fel: a beszédkészség lesz az alapja a tanításnak, ami a kommunikáció elengedhetetlen feltétele. Célunk, hogy az előírt szintméréseket a legjobban teljesítsék, ill. iskolánk elhagyásával a diákok már mérhető nyelvtudással bírhassanak, s eligazodjanak az adott nyelv interakcióiban.

Az oktatás-nevelés során nem maradunk az iskola keretein belül, a tanulókkal megismertetjük közvetlen környezetüket, lakóhelyüket, településüket s hazánkat egyaránt. Ezt elsősorban a környezetismeret és a természetismeret tárgyak keretében tesszük. A környezet jellemző anyagai, jelenségei és élővilágának tanítása mellett, kiemelt szerepet kap a környezet óvására kész magatartás megalapozása, az ember és a környezet kapcsolata, valamint a tájékozódási képesség és a helyes egészség szokások kialakítása. Végző cél, hogy a tanuló eligazodjon a közvetlenül és csak közvetetten megismerhető természeti folyamatok között is, s ezt a természettudományos tárgyak keretében (fizika, kémia, biológia és egészségügy, földrajz) tovább fejlesszük.

Iskolánk további célja, hogy a diákok boldoguljanak a jelenlegi közéletben, s ebben tudatosan is részt vehessenek, ismerjék hazánk és népünk, valamint a környező országok és a tágabb környezetünk történelmét, mivel ez az alapja az emberi azonosságtudatnak. A történelem tárgya a változás és a változtatás történelmi szerepét, a történelmi szemlélet fejlesztését tűzte ki céljául. Ennek keretében a múltat a kiemelkedő események, a sokoldalú összefüggések és ezek elemzése során tárjuk fel, hogy nemzeti és egyetemes emberi identitásunkat erősítsük.

A gyermekek érzelmi, értelmi és jellemalakításában a zenei nevelés fontos szerepet vállal, formálja az ízlést, örömet ad, lelkesítő és megnyugtató erővel rendelkezik. Az ének-zene tárgy céljaként a diákok ritmuskészségét, zenei emlékezetét, belső hallását, auditív befogadó készségét fejlesztjük, s az alapvető műveltséghez tartozó zenei ismereteket nyújtjuk, amik között a néphagyományok, a népzene is nagy hangsúlyt kap.

A tanulók látáskultúráját a rajz és vizuális kultúra tárgy keretében alakítjuk ki, melynek célja a vizuális megismerő, befogadó és alkotó képességek, a képi gondolkodás, a síkbeli és térbeli ábrázoló képességek fejlesztése.

Az ember és a technikai környezet kapcsolatát a technika és életvitel tárgyhöz kapcsolódóan tárjuk fel. Célunk, hogy segítsük a modern technika felhasználását, a kézműves intelligencia mellett, a technikai környezet megismerését, a fenntartható fejlődés követelményinek, a helyes közlekedés és a közlekedési szabályok megismerését, valamint háztartási ismereteket nyújtunk, helyes életviteli szokásokat alakítsunk ki. Fontos célunk a természettudományos és műszaki pályákra való pályaeorientáció. Minden alkalmat felhasználunk a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli komplex fejlesztéséhez.

Az információs társadalom alapvető feltétele az új körülményekhez való alkalmazkodás. Az informatika a számítástechnika tanításával lehetővé teszi, hogy a diákok eligazodjanak az információszerzés, feldolgozás és felhasználás szabályaiban, s bekapcsolódjanak az információs társadalomba, ismerjék meg a jelen érdekesítő kutatási eredményeit legalább bepillantás szinten.

Végül az iskola oktató-nevelő munkájához szervesen kapcsolódik a diákok fizikai, testi fejlődését és érését elősegítő testnevelés és sport, ami a rendszeres fizikai mozgást a tanulók magatartásába beépíti, ellenálló képességüket, edzettségüket és mozgáskultúrájukat egyaránt fejleszti. Stratégiai célunk a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre szocializálása, ezen eszközökkel történő személyiségfejlesztés. Kiemelten kezeljük a tehetséggondozást és a sportban tehetségesek felkarolását. A tanulóink e területen is differenciált fejlesztésben részesülnek, a sportot fontos motivációs eszköznek tartjuk.

Kiemelten kezeljük a lelki egészség fejlesztését és erősítését, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítását.

Ezen összetett céloknak megfelelően alakítottuk ki az egyes tárgyak tananyagát s az ehhez kapcsolódó tanmeneteket.

2.1.3. Módszerek és eljárások

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt érvényesül az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett, a példák érzelmi hatása is.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	<i>Közvetlen módszerek</i>	<i>Közvetett módszerek</i>
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	• Követelés • Gyakoroltatás • Segítségadás • Ellenőrzés • Ösztönzés	• A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. • Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. • Hagyományok kialakítása • Követelés • Ellenőrzés • Ösztönzés • A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében • A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből • Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról- Vita
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	• Elbeszélés • Tények és jelenségek bemutatása • Műalkotások bemutatása • A nevelők személyes példamutatása	
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	• Magyarázat, beszélgetés • A tanulók önálló elemző munkája	

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen
- Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat
- Határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően

Átmenetek kezelése:

Az általános iskolában töltött nyolc év alatt, három olyan helyzettel kell megbirkóznia tanulóinknak, mely nagyfokú pedagógiai tapintatot, sok segítséget, figyelmet igényel a pedagógusok, de a szülők részéről is. Az óvoda- iskola átmenet, a felső és az alsó tagozat közötti átmenet és a továbbtanulásra való felkészülés folyamatáról van szó, melyek meghatározó szerepével tantestületünk tisztában van, és a sikeres tanulmányi feladatok mellett figyelmet fordítunk ezekben az időszakokban jelentkező, pedagógiai szempontból jelentős nehézségek kezelésére. A pedagógusok és a szülők összefogásával, a gyermek érdekében történő együttműködésükkel támogatják, és sikeressé tehetik a nevelési-oktatási folyamatot.

Az óvoda- iskola átmenet sajátos problémákat jelent a 6- 7 éves gyermekek életében. Könnyedsége, vagy nehézségei egész életre meghatározhatják egy- egy személyiség tanuláshoz való viszonyát. A tanulási képesség, a tanulás akarása genetikailag programozott. Ez a genetikailag szabályozott működés a szülők és pedagógusok magatartásának utánzására, tanulásra ösztönöz. Nem felejtethetjük el tehát, hogy példák, minták vagyunk.

Az iskolába lépéssel a gyermeknek alkalmazkodnia kell a megváltozott körülményekhez és követelményekhez, az őt körülvevő új személyekhez és új szabályokhoz. Az iskolába lépés feltétele az iskolaérettség, olyan alapképességek megléte, melyek biztosítják a problémamentes iskolakezdést, az alapkészségek (írás, olvasás, számolás) elsajátítását. Fejletlenségük esetén azonban nehezíthetik, sőt akadályozhatják az ismeretszerzést és hasznosítást egyaránt.

Minden szülő azt szeretné, ha a gyermekének iskolába, osztályba való beilleszkedése problémamentes lenne. Ugyanezt szeretnénk mi is, ám minden igyekezet ellenére ez nem mindig zökkenőmentes. Igyekszünk időben feltárni az esetleges hiányosságokat, és kellő segítséget nyújtani a problémák kezelésében, és ha szükséges szakemberekkel is együttműködünk ennek érdekében. Körülbelül két hónapot igényel az úgynevezett beszkoktatási időszak. Mindenkinek bele kell rázódni az új helyzetbe, gyerekek, szülőknek és tanítóknak egyaránt. Legfontosabb a türelem egymás megismerésével kapcsolatosan! Igyekszünk nagyon figyelni, és szem előtt tartani a gyerekek beilleszkedését a közösségbe, és a szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítására törekszünk. Segítségünkre és tanácsainkra mindig számíthatnak.

Fontos, hogy segítsük tanulóink beilleszkedését, kialakítsuk bennük az iskolához való kötődést új, pozitív élményekkel. Ha ezek negatívak, nem szívesen tanul a gyermek. Nagy a felelőssége ebben a tanítóknak, de a szülőknek is. A túl liberális, mindent ráhagyó nevelést károsnak tartjuk, ebben az esetben nem alapozódik meg a gyerekekben a szabálytudat, az együttélési normák tiszteletben tartása, ami az alkalmazkodóképesség csökkenését, esetleg hiányát eredményezi. Ez a közösségben állandó konfliktusforrás lesz. A legjobb feltételeket az elfogadó, a gyermek hajlamait és életkorát figyelembe vevő nevelési mód biztosítja.

Fokozatosan vezetjük át a gyerekeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás szervezeti kereteibe, szokásrendjébe. A tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése a tananyagon keresztül, játékos módszerekkel valósul meg.

Külön alkalmat biztosít ilyen jellegű fejlesztésre a heti egy alkalommal megtartott logika óra, ahol az irányított tevékenységeken kívül képességfejlesztő társasjátékokat is használunk, és fontos szerepet kap a gyerekek mozgáskoordinációjának játékos fejlesztése is. A társas kapcsolatok alakulásának segítése és a teljesítmény javítása érdekében relaxációs technikákkal is megismertetjük tanítványainkat.

Ebben az időszakban a gyerekek még nem tudnak önállóan tanulni, sem házit megoldani, sem gyakorolni. Szükségük van a felnőtt segítségére. Ezért is biztosítja iskolánk a napköziben való részvételt, ahol a játék és sport mellett a tanulás megtanulásához és a feladatok megoldásához is szakszerű segítséget kapnak a gyerekek.

Kiemelkedő feladatnak tartjuk még 3. és 4. osztályban is a képességfejlesztést, ami a tananyagon keresztül valósul meg, és úgy gondoljuk, nem szabad elhanyagolni ezt a felsőbb évfolyamokon sem.

Értékelés:

Iskolánk a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának és magatartásának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az iskolai mindennapok során alkalmazott tudatos és spontán értékelés nagy hatással van a gyermekek személyiségfejlődésére és teljesítményük alakulására. A korrekt pedagógiai értékelés eredménye a teljesítményt károsan befolyásoló, feladathelyzetekben kialakuló állapotszorongás csökkenése, ami segíti a tanulókat abban, hogy együttműködően és kellő lelkesedéssel vegyenek részt a tanítási- tanulási folyamatban. Hozzájárul az értékek, normák, magatartásformák alakításához, jelentős motiváló erővel bír, segíti a pozitív énkép és a reális önértékelés kialakulását. A pedagógusok az előmenetelt tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékelik, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítik.

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Pedagógiai munkánk során az értékelés változatos formáit alkalmazzuk. A diagnosztikus értékelést a helyzetfeltárás, információszerzés, erősségek és gyengeségek feltérképezése céljából tartjuk hasznosnak. Ez segíti az oktatási tevékenység további tervezését. Ide tartoznak az év elején alkalmazott felmérések.

Igyekszünk minél gyakrabban alkalmat találni a tanulók formatív értékelésére, amelynek nem a minősítés, hanem az ösztönzés, a hibafeltárás, megerősítés, korrigálás a célja. Ezt a típusú értékelést szolgálja az órai munka értékelése képecskével, piros ponttal. Itt még segítjük a gyerekeket az elsajátítás folyamatában. Magyarázunk, válaszolunk a feltett kérdésekre.

A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének szummatív, összegző értékelését, minősítését a nevelők elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Összegző értékelésnek számítanak a feleletek, dolgozatok, melyek segítségével szelektálunk, minősítünk.

Kulcskompetenciák és képességfejlesztés:

Pedagógiai munkánk során abból indulunk ki, amiből a NAT is, hogy az iskolának az elkövetkező 20- 30 évre kell felkészíteni. Megfelelő kompetenciák, képességek birtokában bármi elsajátítható, akkor, amikor szükség van rá.

A jövő felnőttjének már várhatóan 4- 5 munkahelye lesz élete során, ezért nagyon lényeges az ismeretszerzés mellett, a kulcskompetenciák elsajátítása, ami a tudáshoz való hozzáférést biztosítja. A NAT kulcskompetenciákat határoz meg. Ezt figyelembe véve törvény által meghatározott feladatunk a gyerekek számára biztosítani ezeken a területeken a fejlesztést:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Adaptivitás:

Adaptivitáson a pedagógiában olyan alkalmazkodva fejlesztést, fejlődést értünk, mely tekintettel van az egységesség és a differenciálás szempontjaira. A differenciálás során az egyénre koncentrálunk, de eközben arra is figyelünk, hogy a tanuló szociális lény, aki tudását társas körülmények között szerzi és használja. Az adaptivitás a résztvevők együttműködésén alapul, akik alkalmazkodnak a körülményekhez és egymáshoz. Az adaptivitáshoz az út a differenciáláson keresztül vezet.

Az egy osztályban tanított diákok között nagy eltérések vannak neveltségi szintjüket és oktathatóságukat tekintve. (Akár több évnyi különbség is lehet) De az azonos életkorú tanulóknak vannak közös sajátosságaik is, ami lehetővé teszi a tanulók együttes, eredményes nevelését.

Bizonyított azonban, hogy ha a különböző gyerekekkel egyformán bánunk, akkor csak nőnek a különbségek. Fontos, hogy nem csak iskolakezdéskor tekintjük természetesnek ezt a különbséget.

A tapasztalat azt mutatja, ha a diákok tömegei nem kapják meg a nekik szükséges bánásmódot, a problémás rétegek felé fognak sodródni. Ezt nem engedhetjük meg, ezért is alkalmazzuk a leginkább megfelelő pedagógiai megoldást a differenciálást, mely színes tevékenységrendszerből és változatos munkaformákból való válogatást jelent. A feladatok tanulókra méretezésében a feladat tartalmát, mennyiségét, a megoldáshoz szükséges instrukciók részletességét változtathatjuk, előzetes tudás, munkavégzés területén mutatkozó fejlettség és az aktivizálhatóság figyelembevételével.

Munkaformák:

Frontális osztálymunka során a feldolgozott tartalom és időtartam azonos, de nem kap szerepet az azonos ütem. Felerősítjük az egymástól tanulás lehetőségét. Lényege, hogy a tanulók és a pedagógusok is kíváncsian viszonyuljanak az eltérő, de mégis célravezető megoldásokhoz. Biztosítja a résztvevők érdeklődését és motiváltságát.

Kooperatív munka: páros vagy csoportmunka. Biztosítja a differenciálás lehetőségét, társas téren sokat fejlődhetnek. Alapja, hogy figyelni kell egymásra, együtt kell működni. Nagy előnye, hogy csökken a szorongás, nő a tanulási kedv.

Egyéni munka: Egyedül végzett, egyénre szabott vagy részben egyénre szabott feladatok önálló megoldása során biztosítjuk a tanulók számára a segítségnyújtás lehetőségét is, hiszen még nem minősítő értékelés, hanem tanulás, elsajátítás folyik.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. A NAT a következő területeket kiemelten kezeli, így iskolánk is.

Az erkölcsi nevelés alapvető célja a tanulóink erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelésünkben törekszünk az életszerű helyzetek bemutatására, hogy tanulóink: felkészüljenek az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, választ találjanak az erkölcsi és életvezetési problémáikra. Az erkölcsi nevelés során lehetőséget találunk az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Sajnos az értékrendben jelentkező ártrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik e területen is a nevelő munkánk erősítését. Kiemelt feladatunk a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítésünk segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításához ismereteket adunk a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséhez. Az iskolánk foglalkozik a szexuális kultúra kérdéseivel is, ehhez orvosi és védőnői segítséget kapunk.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célul tűzzük ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű (társaik itt az iskolában) tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartást elvárjuk tanulóinktól, hogy kialakuljon bennük az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás képessége.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elősegítjük a tanulóink kedvező szellemi fejlődését, készségeik optimális alakulását, tudásuk és kompetenciáik kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzásegítjük őket, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélésre, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, az egész tanítás-tanulási folyamatban azt tudatosítjuk, hogy a saját fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. Fontos feladatunk a kulturált kommunikáció elsajátíttatása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Feladatunk a demokratikus jogállam, az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Értsék meg, hogy a közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskolánk megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítjuk a honvédelmi nevelést.

A tanulók elsajátítják az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges rész-képességeket (pl. a kreatív, önálló kritikai gondolkodást, az elemzőképességet, a vitakultúra fejlesztését, a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képességét, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képességét, a konfliktuskezelést, a humanitárius segítségnyújtást, az együttműködés képességét), értékorientációkat, beállítódásokat (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés).

Pályaorientáció

Az iskolánknak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejlesztjük bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Tudatosítanunk kell a tanulóiban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Célunk, hogy a tanulóink ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében iskolánkban megtanítjuk a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályokat, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismereteket és a fogyasztóvédelmi jogok alapjait.

Arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Tudjanak bánni a pénzzel, nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekéről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is.

Médiatudatosságra nevelés

Célunk, hogy a tanulóink a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. A tanulóink megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek, így minden tanulónknak ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Célunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Felkészítjük őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekszünk arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréseivel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk teljes körű egészségfejlesztésre törekszik, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

2.3.1. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségnevelés a köznevelés kiemelt fejlesztési feladata, amely az iskolai oktatás valamennyi elemét áthatja, ezért közös értékeket jelenít meg.

A testi és lelki egészségre nevelés céljai a NAT alapján a következők:

- Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.
- Arra ösztönözzük a tanulókat, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására.
- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- Az iskolánk feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

Az iskolai egészségfejlesztésünket, a hatékonyság érdekében teljes körűen végezzük. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

- nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
- nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
- nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
- nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;
- nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelési helyi fogyasztás összekapcsolásával), együttműködés az étkezés szolgáltatójával, iskola büfével;
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció, jóga és tánc is);
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.)
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló témák oktatása a különböző tantárgyakban.

Feladatok részletesen:

- A tanulót, az iskola egész tevékenység rendszere hozzásegítse egészséges testi és lelki és szociális állapot örömteli megéléséhez.
- Az iskolai pedagógiai munkája terjedjen ki arra is, hogy a tanulóknak legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a konfliktushelyzetek helyes kezelésére.
- A családokkal együttműködve készítse fel az iskola a tanulókat az önálló életre, a betegségek megelőzésére, a testi és mentális higiénia szabályainak betartására.
- Alakuljanak ki az egészséges életvitelhez szükséges magatartási szokások és helyes szemléletek.
- Az egészséges életmód, nemcsak a betegségek megelőzését jelenti, hanem tekintsék értéknek az egészséges állapotot, az élet örömteli megélését is.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Alakuljon ki bennük a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadás és segítőkész magatartás.
- Ismerjék a környezetükben előforduló leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőket (közlekedés, háztartás, vegyi anyagok, stb.).
- Tudják, hogy melyek a káros függésekhez vezető szokások, (a dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás,) és káros szenvedélyek (játék, számítógép, internet, stb.).
- Ismerjék a helytelen táplálkozási szokásokat és azok következményeit.
- Az egészségnevelés feladata, hogy megalapozza a szexuális kultúrát és a nemiséggel kapcsolatos helyes magatartást.
- Az iskola a családokkal együttműködve készítse fel a tanulókat a családi életre, a felelős és örömteli párkapcsolatokra.
- Az iskolai környezetnek biztosítani kell az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést, ebbe a környezetbe bele tartozik a pedagógusok életvitelének példaértékű szerepe is.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhigiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.

- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.

- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

Az egészségnevelés sajátos módszerei

Fontos, hogy a pedagógusok minél több információval rendelkezzenek a tanulók egészségi állapotáról, a szociokulturális hátterük és az egészségük összefüggéseiről.

Ajánlott módszerek az egészségnevelés számára:

- interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról,
- serdülőkori önismereti csoport-foglalkozások szervezése, személyes és kiscsoportos megbeszélések, (osztálytanítók, mentorok, iskolapszichológus, gyermekvédelmi felelős, stb.)
- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel
- tematikus előadások elsősorban meghívott előadók segítségével
- interaktív, saját élményen alapuló szituációs játékok
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon
- sport, kirándulás, egészségnapok rendszeres szervezése
- az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése
- környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés),
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése,
- erdei iskola, kirándulások, táborok (osztálytanítók, szabadidő szervező, szaktanárok) szervezése
- az egészséges életmódra nevelés különböző lehetőségeinek megjelenítése és tanórai feldolgozása a különböző tantárgyakban.

A módszerek megválasztásának alapvető szempontjai:

- az élményközpontúság
- a tevékenykedtetés
- a közvetlen tapasztalatszerzés
- lehetőség szerinti differenciálás

Egészségnevelési program tanórai és tanórán kívüli tevékenységei

A program tanórai megvalósításában kiemelt feladata van 1-4. évfolyamon a környezetismeret, 5-6. évfolyamon a természetismeret, és 7-8. évfolyamokon a biológia tantárgyaknak, valamint minden évfolyamon a testnevelés tantárgynak.

Számos lehetőséget nyújtanak, bizonyos nevelési feladatok megoldásában az osztályfőnöki órák is, továbbá - különösen az érzelmi nevelés és a szociális kompetenciák területén -, a művészeti tantárgyak és a magyar irodalom.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztéstől a következő eredményeket várjuk:

A tanulási eredményesség javítása;

- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

2.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés, technika óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg 7-8 évfolyamon.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A célok közt nem csupán az elsősegély-nyújtás elméleti és gyakorlati ismereteinek megismertetése, számonkérése szerepel, hanem élettani, egészségvédelmi és számtalan egyéb területtel kapcsolatos kérdések is. Kapcsolat a helyi mentőszervezetekkel, egészségtudatos magatartás kialakítása, felelősségteljes gondolkodásmód, érzékenység embertársaink iránt, holisztikus szemlélet, szociális képességek fejlesztése, internet használat stb.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, technika és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg 7-8 évfolyamon.

A 7-8. évfolyamokon a felsorolt tantárgyakba integrálva foglalkozunk az elsősegélynyújtással. Ennek megfelelően az egyes az emberi testnél biológia órán (pl. kültakaró - vérések, égések, légzés - légmell, keringés - újraélesztés, idegrendszer - epilepszia stb.), technikaórán –áramütések, forgó gépek veszélyei kerülnek elő.

2.3.3. Komplex iskolai mozgásprogram

A Pedagógiai programunkban több helyen találhatunk utalásokat, szempontokat, amelyek a rendszeres vagy alkalmankénti mozgásos cselekvésekre utalnak, a komplex iskolai testmozgás programunkban összefoglaljuk ezeket az elemeket.

A komplex iskolai mozgásprogram célja:

- Az egészséges kondícióhoz szükséges mértékű testmozgást biztosítunk
- A testmozgással, sportolással kapcsolatban pozitív érzelmeket alakítunk ki
- Élményszerűvé, változatossá tesszük a mozgástanulást
- Számítunk a prevenció hatására (szív és keringés, légzés, energiaegyensúly, csontozat, idegrendszer, mentális egészség)

A mozgásprogramunk elemei:

- Közlekedési szokások
 - Szorgalmazzuk, hogy tanulóink az autó és tömegközlekedés helyett a gyaloglást vagy a kerékpározást válasszák
 - A technika tantárgy keretében KRESZ oktatást végzünk, megtanítjuk a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályait
 - Megnöveljük a kerékpártárolás lehetőségeit
 - Közlekedési versenyeket rendezünk
- Szünetek és szabad játékidő
 - A szünetekben biztosítjuk a tanulók szabad mozgását, minden szünetet az udvaron tölthetnek el
 - Szabad játéklehetőséget adunk a napközis tanórák előtt, illetve a tanítási órák után, ehhez elegendő tér áll rendelkezésre, sajnos épített játszóeszközök hiányoznak. De lehetőség van nagymozgásokat fejlesztő fokozott energiaigényű játékokra (fogócska, ugróiskolák, más felfestett játékok)
- Testnevelési program
 - Testnevelés órákon nem csak az a cél, hogy tanulóink minél nagyobb fizikai teljesítményt érjenek el, hanem az is, hogy minél több mozgásmintával ismerkedjenek meg, természetesen legalább 50%-nál nagyobb intenzitással
 - Olyan mozgásélményt adunk tanulóinknak, amelyek az egyéni adottságoknak és készség szintnek megfelelőek, változatos és sikergazdag gyakorlási lehetőséget és mindegyikük számára megfelelő kihívást jelentenek.
- Tanórán kívüli mozgás és sportprogramok
 - Széleskörű iskolai és sportköri kínálatot adunk délutáni és este sávban a tanulóinknak
 - Növeljük a szabadtéri mozgásfejlesztő eszközök számát

- Néptánc és moderntánc köröket működtetünk
- Közösségi mozgásprogram elemek
 - Iskola és sportnapok (tanár-diák mérkőzések, szülő-diák közös sportolás)
 - Hétvégi osztály, illetve családi sportprogramokat szervezünk
- Egyéb alkalmoszerű mozgásos tevékenységek
 - Házi bajnokságok
 - Sportdélutánok (napközis hétpróba, öttusa)
 - Kirándulások
 - Erdei iskola
 - Túrázás (szakkört működtetünk)
 - Séta, tanulmányi séta

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszerzése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében
 - Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermeknek – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.
- **Az önkormányzás képességének kialakítása**
 - Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- **A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése**

- Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása
 - Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

2.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

2.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Hagyományőrző tevékenység

- Fontos feladat az iskola névadójának, Botev születésnapjának megünneplése. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés az iskolarádióon keresztül, rövid megemlékező műsor keretében.
- Megemlékezünk múltunk kiemelkedő eseményeiről, illetve ünnepélyt tartunk nemzeti ünnepeink alkalmából a következő napokon:
 - Október 6-án az Aradi vértanúk napján
 - Október 23-án
 - a Zenei Világnapon
 - Karácsonykor, advent kezdetekor
 - Március 15-én
 - A nemzeti összetartozás napján
 - Névadónk születésnapján
 - Bruszniai Árpádra emlékezünk
 - Magyar nyelv napján
 - Az európai tehetség napján (Bartók Béla születésnapján)
 - A költészet napján
 - Gálaműsor az iskola életének fontosabb évfordulóin
 - Gyermeknapon
 - 8. osztályosok ballagásakor

Iskolánkban néptáncsoport működik, melynek célja a német nemzetiségi táncok megismertetése a tanulókkal

Számos rendezvényen (pl. nyelvi napok, Erntedankfest, Halloween, Márton nap, Luca nap, Karácsony, Mikulás, farsang, húsvét) népi hagyományokat elevenítünk fel.

Napköziotthon

Az iskolában a nappali rendszerű iskolai oktatás részei a napközis foglalkozások. A 20/2012. EMMI rendelet az egyéb foglalkozások közé sorolja. Iskolánkban a szülők igénylik ezt a lehetőséget, ezért a tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napköziotthont biztosítunk. A tanítás nélküli munkanapokon összevont napköziotthoni csoport üzemel, ha ezt legalább tíz gyermek számára kérik. A tanuló kötelezettsége a (törvényes képviselő ill. a szülő által) választott napközis foglalkozásokon való részvétel, továbbá azok rendjének megtartása, a foglalkozáson való részvétel alól a tanulót az igazgató a szülő kérésére felmentheti.

A napköziotthonos nevelés és oktatás - egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét. Megvalósítja a felzárkóztatás, a tehetséggondozás sajátos tevékenységeinek folytatását, teret ad a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak, a szakköri foglalkozásoknak, az önálló tanulásnak, biztosítja a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez, a többlet pedagógiai támogatást a tananyag megértéséhez és elsajátításához.

Tanulószoza

A felső tagozaton a szülői igényeknek megfelelően tanulószobai csoportokat indítunk az ötödik és hatodik évfolyamos tanulóinknak. A foglalkozások a tanórák befejezése után kezdődnek.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

A képesség-kibontakoztató felkészítések hozzájárulnak a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanulók egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyének növeléséhez.

A felkészítések során nagy figyelmet kell fordítani a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők, vagy kisebbségi közösségbe tartozók társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő készségek, képességek kialakításának.

A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv, matematika és idegen nyelv tantárgyakból. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról,

– a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Külföldi tanulmányi utak

A hatodik és hetedik évfolyamos német nemzetiségi tanulóinknak lehetőségük van egy hetet Ausztriában eltölteni. A hetedik évfolyamos tanulóink pedig a Határtalanul! program keretében ismerhetik meg Erdély magyarlakta területeit. A részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Erdei iskola

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Hangverseny bérlet szülői és alapítványi támogatással 4. és 5-8. évfolyamokon.

Rendszeresen látogatjuk a helyi és a budapesti múzeumokat, ahol a tananyaghoz kapcsolódó tárlatvezetésen veszünk részt. Pályázati együttműködés keretében tanulóink a levéltárban, megyei könyvtárban, múzeumokban vehetnek részt foglalkozásokon.

Figyelemmel kísérjük az időszakos kiállításokat is, tanulóink kulturális és irodalmi ismereteit elmélyítendő, a Petőfi Színház, Pannon Várszínház, az Eötvös Károly megyei könyvtár, a

Veszprém Megyei Levéltár, az Acticity, a Digitális tudásközpont, a Kabóca bábszínház, a Hangvilla programjaiba is bekapcsolódunk.

2.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

Az iskolai diákönkormányzat tanulóink önirányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók a diákönkormányzatot segítő pedagógus vezetővel együtt, önállóan intézik saját ügyeiket.

Célunk, hogy a tanítványaink a DÖK működése során tanulják meg jogaikat gyakorolni, a jogok által biztosított mozgásteret kihasználni, gyakorolják állampolgári szerepüket. Szerezzenek tapasztalatot a konfliktusok kezelésében, azok megoldásában, tanulják meg a konszenzuskeresést.

Diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a hagyományokon alapuló közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- A régi tevékenységek mellett teremtsenek új hagyományokat
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- A diákság olyan közösséggé alakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire, eredményeire, értékeli a más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

2.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Közösségünk részt vesz a Filharmónia által szervezett hangverseny bérletes előadásain, ezzel elősegítve a zenei nevelés hatékonyságát. Rendszeresen szervezünk kirándulásokat, hogy tanulóink tájékozottabbak legyenek a haza földrajzában. Ezek elősegítik szülőföldünk hagyományainak bővebb megismerését, mélyítik a nemzettudatot.

Minden évben sikert arat a Halloween-nap megünneplése, Márton napon pedig a németet tanulókkal ismertetik meg a különböző kultúrákat. Idegen nyelvi vers és prózamondó vetélkedőkön mérik össze tudásukat a tanulók.

Tavasszal az iskola és környéke rendbetételére, takarítására fognak össze az osztályok osztályfőnökeik vezetésével.

Rendszeresen készülnek pályázatok tanári irányítással a környezet szépítésére, megóvására, az arra való odafigyelés fontosságát hangsúlyozó rajzok, elbeszélések, fényképek formájában. Szabadidős tevékenység keretében rendszeresen részt veszünk a más intézmények által meghirdetett játékos, vagy tanulmányi vetélkedőkön.

A szabadidős tevékenység körébe tartoznak az iskolai kirándulások, túrák, múzeumlátogatások, amelyek részben délutáni elfoglaltságot jelentenek, részben a tanórához kapcsolódnak.

Tanulmányi kirándulásról kizárható az a tanuló, akiért osztályfőnöke szabályszegő magatartása, fegyelmezetlen viselkedése, miatt nem tud felelősséget vállalni. Az érintett tanulónak a tanulmányi kirándulás napján felügyelet alatt az intézményben kell tartózkodnia.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. Egész héten nyitva áll a tanulók és tanáraik számára. Szolgáltatásai közé tartozik: a könyvkölcsönzés, helyben olvasás, kézikönyvtár használata, újságolvasás, tévézés, videózás, Internet használat, társasozás. Programjai: könyvtári órák, vetélkedők, versenyek, előadások, író-olvasó találkozók, napközis foglalkozások. A tanulók tartós tankönyvvel való ellátása is a könyvtáron keresztül történik.

Cél, hogy a gyerekek hasznosan tölthessék szabadidejüket, valamint a könyvtár használatát megtanulva önálló anyaggyűjtést tudjanak végezni tanulmányaikhoz.

A tanárok számára szakmai folyóiratokat biztosít, pályázatokra és érdekes cikkekre hívja fel a figyelmet a faliújságon keresztül.

A szakkönyvekkel való ellátást pályázati úton próbálja a könyvtár megoldani.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és vallásoktatás

Az iskolában az etika óra vagy az e helyett választható- bejegyzett egyházak, egyházi jogi személyek – által szervezett hit- és erkölcsstan óra a kötelező tanórai foglalkozások részei. A hit és erkölcsstan oktatás tartalmának meghatározása, a foglalkozások szervezése, ellenőrzése az egyházi jogi személy feladata.

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök, diákönkormányzati vezető, munkaközösség-vezetők feladatai

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló kötelezettségei

A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló alapvető feladata

- a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása,
- a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, figyelemmel kövesse a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- iskolában az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és a köznevelési intézmény szervezeti és működési szabályzatában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatait teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az intézményi ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- gyakornokként határidőre megszerezze a kötelező minősítést,
- megőrizze a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonya során tudomására jutó titkot,
- hivatásához méltó, az Etikai Kódex szerinti magatartást tanúsítson,

- a gyermek, tanuló érdekében működjön együtt munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

A kötött munkaidőben ellátandó feladatok:

- tantárgyfelosztásban meghatározott tanórák és egyéb foglalkozások órarendben megjelölt időben és helyen legjobb tudása szerint megtartása,
- tanórák, hiányzó tanulók, érdemjegyek pontos adminisztrációja
- a pedagógiai program célrendszerének megfelelő, az éves munkatervben rögzített, tanórai vagy egyéb foglalkozásnak nem minősülő feladat ellátása,
- a gyermekek személyiségfejlődésének nyomon követése, tanulók teljesítményének értékelése
- diákok felkészítése a tanulmányi és kulturális versenyekre, vetélkedőkre, rendezvényekre, tanulmányi kirándulásokra
- részvétel a tanulók folyamatos felzárkóztatásából, a tehetséggondozást szolgáló feladatokban,
- részvétel pályázatokban, különös tekintettel a Pedagógia Programban megfogalmazott közösségfejlesztő táborok (Határtalanul, Erzsébet tábor, erdei iskola, ausztriai német tábor) tekintetében.
- előre tervezett beosztás szerint vagy alkalmasszerűen gyermekek, tanulók – tanórai tanórán kívüli, vagy egyéb foglalkozásnak nem minősülő – felügyelete,
- a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos feladatok végrehajtása,
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása,
- a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenység,
- az intézményi dokumentumok készítése, vezetése,
- nevelőtestület, a szakmai munkaközösség munkájában történő részvétel
- a szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóórára történő felkészülés és annak megtartása,
- kapcsolattartás, együttműködés az osztályfőnökökkel, kollégákkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel, hivatalokkal
- környezeti neveléssel összefüggő feladatok ellátása,
- a beosztás szerinti óráközi felügyelet, ügyelet ellátása, a vezetők utasítására eseti helyettesítés, esetenként meghatározott egyéb feladat ellátása
- alkotó módon részvétel a nevelőtestület újszerű törekvéseiben, a közös vállalások teljesítésében, az iskola hagyományainak ápolásában,
- tantárgyához kapcsolódó iskolai szertár fejlesztése, karbantartása,
- leltározásban való részvétel
- gyakornok szakmai segítése, mentorálása.

A szabad felhasználású munkaidőben ellátandó feladatok:

- foglalkozások, tanítási órák előkészítése,
- dolgozatok összeállítása

- számonkérések szakszerű javítása
- pedagógus-továbbképzésben való részvétel
- közvetlen felettese, vagy a munkaközösség-vezető kérésére beszámoló készítése
- szakmai fejlődése érdekében szakmai tudásának bővítése
- közösségépítő program szervezése
- iskolai, iskolán kívüli programok szervezése
- osztálykirándulás szervezése
- kapcsolattartás a szülőkkel

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Adminisztrációs jellegű feladatok:

heti két óra időtartamban az – osztályfőnöki órán felül – osztályfőnöki, munkával összefüggő tevékenységek:

- A tanulók személyi adatainak határidőre történő beírása a dokumentumokba, összesítések készítése, statisztikai adatok szolgáltatása. Határidők betartása.
- Törzslapok, bizonyítványok, értesítők kitöltése.
- A haladási napló kitöltésének ellenőrzése, a szaktárgyi órabeírások (tananyag, sorszám) hetente történő ellenőrzése az e-naplóban, a hiányok pótoltatása (szükség esetén az iskolavezetés értesítése).
- Az érdemjegyek beírásának és az osztályozó napló kitöltésének ellenőrzése.
- A tanulói hiányzások igazolása, összesítése. A Házi rend előírásai szerinti értesítéshez rendszeresen ellenőrzi a tanulói hiányzások mértékét, módját, a vezetőknek jelzi az osztályozhatóság veszélyeztetését, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tanulmányi előmenetelét, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.
- A Házi rendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket.
- Elektronikus üzenetben, vagy egyéb módon értesíti a szülőket a tanulóval kapcsolatos problémáról.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja az e-naplóban a diákok adatainak változását.
- Elvégzi a tanulók továbbtanulásával kapcsolatos adminisztrációs teendőket, továbbtanulási lapjaikat szabályszerűen és pontosan továbbítja.
- Nyilvántartást vezet a hátrányos helyzetű a halmozottan hátrányos veszélyeztetett BTM-es , illetve SNI-s tanulókról.
- Figyelemmel kíséri az egészségi, szociális, érzelmi gondokkal küszködő tanulókat, segítséget nyújt számukra.
- Segíti, nyomon követi és adminisztrálja osztálya orvosi vizsgálatait.
- Minősíti a tanulók megatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.

- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Elvégzi az osztályfőnök egyéb adminisztrációs feladatait.

Irányító, vezető jellegű feladatok:

- Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyeket a Pedagógiai Program hatáskörébe utal.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben rendszeresen osztályfőnöki órát tart. Az osztályfőnöki óra tartalma és vezetése, mint a pedagógiai munka kiemelt színtere az osztály éves tanmenete alapján valósul meg, amely során a tanulók tanulmányi eredményeinek a nyomon követése mellett, évente több alkalommal, változó tematikával, releváns társadalmi témákat is érintve saját maga, vagy meghívott előadókkal foglalkozásokat tart.
- Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, öntevékenyséjük, önkormányzó képességük fejlesztésére.
- Együttműködve az osztály tanulóival segíti a tanulókörösség kialakulását.
- Minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira.
- A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírta a tanulókkal.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepeire, szervezi osztálya szabadidős foglalkozásait.
- Kirándulásokat, közös kulturális programokat szervez osztálya tanulói számára. Ezek tervéről, programjáról és tapasztalatairól tájékoztatja az intézményvezetőt vagy/és helyettesét, valamint a szülőket.
- Részt vesz osztályát érintő iskolai rendezvények előkészítő munkálataiban és a rendezvényeken.
- Folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére. A tanulókat saját hatáskörében is jutalmazza (pl. osztályfőnöki dicséret).
- Fegyelmező intézkedéseket hoz, fegyelmi vétség esetén eljárást kezdeményezhet.
- A tanulók minden iskolai tevékenységét, beleértve a tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat is értékeli, kialakítja bennük a reális önértékelés igényét.

Szervező, összehangoló jellegű feladatok

- Segít abban, hogy a gyerek otthonosan és biztonságban érezze magát az iskolában. Ennek érdekében tájékozódik a rábízott tanulók neveltségi szintjéről, osztályban, egyéb közösségben elfoglalt helyéről, életviteléről, környezetéről.
- Munkája során figyelembe veszi a DÖK programját, felelősséggel vesz részt annak szervezésében, tervezésében, irányításában.

- Koordinálja a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását, segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Gondot fordít a helyes tanulási módszerek elsajátíttatására.
- A gyermekekről gyűjtött egyéni megfigyelési tapasztalatait, az érvényes diagnosztikai eredményeket, valamint a Szakértői Bizottság véleményét és javaslatát az osztályban tanító pedagógusokkal ismerteti, ezeket közösen elemzik, és a továbbhaladási célokat meghatározzák. Az információkat bizalmasan, az etikai kódex-szel összhangban kezeli.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl. logopédus, pszichológus, gyógytestnevelő, szociális segítő, pedagógiai asszisztens, védőnő, iskolarendőr stb.)
- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi feladatokkal megbízott kollégával, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítség nyújtásáról.
- Kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, szükség esetén részt vesz esetmegbeszéléseken.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, és látogatja óráikat.
- Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Szükség esetén – az intézményvezető hozzájárulásával – az osztályban tanító tanárokat és az érintett más pedagógusokat tanácskozássra hívja össze.
- A Munkatervben meghatározott időközönként szülői értekezletet, illetve fogadóórát tart.
- Szülői értekezleteket, fogadóórák keretében a gondviselőket tájékoztatja a továbbtanulási lehetőségekről, tanácsot ad és segítséget nyújt felvételi jelentkezésükhöz, tudatosan fejleszti az életpályakompetenciákat.
- A szülői értekezletek tapasztalatairól tájékoztatja az intézményvezetőt vagy helyettesét.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Tanév elején megismerteti a szülőkkel az iskola pedagógiai programját, házirendjét, megbeszéli velük a gyerekeket érintő nevelési elképzeléseit az osztály, illetve az egyes tanulók fejlesztésére vonatkozóan.
- Az osztályozó konferencia napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.
- Közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.
- Javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési feladataira.
- Közreműködik egyéb, a végzettségével összefüggő feladatok, ellátásában.

„ C „, jelű, nemzetiségi osztályok osztályfőnöki feladatai (kiegészítés):

- Tevékenyen részt vesz a nemzetiségi programok szervezésében, lebonyolításában.
- Támogatja és a szülők felé is elkötelezetten közvetíti a nemzetiségi osztályok hagyományápolással kapcsolatos feladatait, törekvéseit.

- A tanulók törzslapjait és bizonyítványait két nyelven – magyarul és németül- is vezeti.

Diákönkormányzat vezetői feladatok:

- heti egy órát meghaladó részében a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítségével összefüggő feladatok végrehajtása, (DÖK)
- támogatást nyújt az önszerveződő tevékenység kibontakozásához, segíti a csoporton belüli önkormányzati tevékenységet és az érdekvédelmi feladatok végrehajtását
- munkatervet és beszámolót készít
- részt vesz az iskolavezetés döntéselőkészítő és döntéshozó munkájában

Munkaközösség-vezetői feladatok:

heti két óra időtartamban a munkaközösség-vezetéssel összefüggő feladatokat lát el:

- szervező tevékenységet lát el
- segíti az információáramlást
- munkatervet és beszámolót készít
- részt vesz az iskolavezetés döntéselőkészítő és döntéshozó munkájában
- részt vesz a pedagógusértékelés intézményi folyamataiban

2.5.1. Kiemelkedő oktató-nevelő munka: BOTEV-DÍJ

A 2018/2019-es tanévtől a DÖK és a Szülői Munkaközösség közreműködésével Botev- díjat hoztunk létre, melynek célja az intézmény nevelő-oktató munkájában kiemelkedő pedagógusaink megjutalmazása. A Botev-díjat az iskola évzáró ünnepélyén, illetve az intézmény rangos eseményein, az intézmény igazgatója adja át.

A díj odaítélésének alapfeltételei:

- elkötelezettség a pedagógushivatás mellett
- eredményes szakmai felkészültség, kimagasló oktató-nevelő tevékenység
- példaértékű kapcsolattartás a diákokkal, kollégákkal, szülőkkel, városi intézményekkel
- legalább 4 év eltöltött munkaidő az iskolánkban
- kiemelkedő közösségépítő munka (tanítványok, tantestület)
- munkájával, tevékenységével aktív hozzájárulás az iskola pozitív megítéléséhez (pl. versenyek, programok szervezése, műsorok, fellépések, iskolavárá rendezvények stb.)
- tevékeny részvétel az iskola rendezvényein
- személyiségét jellemezze az együttműködésre törekvés, a kulturált kommunikáció

Ezekon kívül figyelembe vehető:

- rendszeres felkészítés tanulmányi versenyekre, versenyeredmények
- nyitottság a pedagógia területén lévő innovációra
- részvétel szakmai továbbképzéseken, folyamatos önképzés
- különböző iskolai feladatok, funkciók ellátása
- rendszeres mentori munka

- szakmai publikációk
- szakmai munkán kívül egyéb társadalmi szerepvállalás

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolánk a következő feladatokat végzi el:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban.
- Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló fejlesztése.

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

- Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.
- Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzékenység, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól

várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos.

- Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.
- Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.
- Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.

A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételevel egészítendő ki a

tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

2.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás

A Köznevelési Törvény előírja a tanulók képességeinek maximális kibontakoztatását, az egyéni különbségek figyelembevételét – a tehetséggondozást.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. §-ának 14. pontja meghatározza:

„kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség”

A tehetség lehetőséget, ígéretet, reményt, esélyt jelent valamely emberi tevékenységi körben, olyan kiemelkedő teljesítményre, amely társadalmilag hasznos, és amely megelégedettséggel, örömmel, tehát sikerélménnyel jár elérője számára.

Iskolánk célkitűzése a tehetség minden összetevőjének erősítése, megalapozása első évfolyamtól kezdve. Ezek a faktorok a következők: átlag feletti általános képességek, az átlagot meghaladó speciális képességek, a kreativitás, és a feladat iránti elkötelezettség. Feladatunk továbbá a tehetségek felismerése, diagnosztizálása, mely magában foglalja ezen tanulók erős oldalának fejlesztését és gyenge oldalának feltérképezését, korrigálását.

A tehetség, a képességek kibontakoztatásának alapjai

A tehetségek felismerése és gondozása minden pedagógus feladata. Legfontosabbnak tartjuk a tehetséges tanulókkal való differenciált és intenzív foglalkozás feltételeinek megteremtését.

Tehetséggondozó munkánk alappilléreit, a NAT kulcskompetenciáit figyelembe véve határoztuk meg:

- a kommunikációs képességek fejlesztése, melyek mind az anyanyelvi, mind az idegen nyelvi kompetenciákat megalapozzák és segítik a tehetséges személy érvényesülését a későbbiekben
- a matematikai kompetencia, a logikus gondolkodás fejlesztése, mely elősegíti a problémák megoldását a mindennapok során
- a természettudományos és technikai kompetencia kritikai gondolkodást és kíváncsiságot ébreszt a gyermekekben, akik igyekeznek megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat

- az IKT eszközök lehetőségeinek megismerésével, az eszközök a személyes és a társadalmi életben, a tanulásban és a munkában való alkalmazását teszi lehetővé
- az önismeret fejlesztése, mely megalapozza az egészséges személyiségfejlődést
- a kooperáció gyakorlása, mely előkészíti a tanulók beilleszkedését a társadalomba és a munka világába
- a kreativitás fejlesztése, mely alkotó, vállalkozó szellemű állampolgárrá segít nevelni a gyermekeket
- a tanulási technikák, stratégiák ismerete, melyek alapjai az élethosszig tartó tanulásnak.

A tehetségfejlesztés – tehetséggondozás feladatai, tevékenységek

- a tehetséges diákok felismerésének segítése
- a tehetséggondozással foglalkozó szakmai munkaközösség létrehozása
- tehetségfejlesztő pedagógus bevonása a fejlesztésbe
- együttműködés más szakemberekkel: pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus
- a tehetség felismerése, azonosítása, diagnosztizálása
- tehetséges tanulók képességeinek fejlesztése
- pedagógusok továbbképzése a rendelkezésre álló lehetőségek függvényében (tehetség összetevőiről, fejlesztési módszereiről)
- a tehetséggondozás iskolai formáinak megteremtése
- a gyermekek erős oldalainak feltérképezése, fejlesztése, a speciális képességek megkeresése
- a tehetséges gyermek gyenge oldalának fejlesztése (hatékony tanulói módszerek kialakítása)
- megfelelő érzelmi légkör kialakítása
- kihozni a maximális teljesítményt a gyerekekből
- terhelhetőség – regenerálódás figyelembevétele.

A tehetséggondozás formái iskolánkban

Az iskolai életet úgy szervezzük, a helyi tantervet úgy alakítottuk ki, hogy minél szélesebb palettán legyen lehetőség a tehetség kibontakoztatására:

- differenciált foglalkozások a tanórákon
 - tanórán kívüli programok
 - iskolán kívüli programok szervezése, szabadidős foglalkozások
 - versenyek, egyéb megmérettetések, bemutatók
 - projekt módszer
-
- könyvtár
 - pályaaorientáció, a továbbtanulás segítése
 - választható szakkörök, Botev tehetségműhelyek
 - tanácsadás.

Versenyekekre való felkészítésükre szakkörökön, házi versenyeken, illetve az egyéni foglalkozásra szánt órakeret terhére van lehetőség. Az idegen nyelv tantárgyak magasabb óraszámú oktatása a jó képességű, motivált tanulók számára ütemesebb haladást, elmélyültebb, intenzívebb munkát tesz lehetővé. Részletesen a tantervek foglalkoznak a tehetséggondozással.

A pedagógiai programunk alapján arra törekszünk, hogy tanítványaink képesek legyenek saját értékeiket felfedezni, képességeiket kibontakoztatni. Értékelési rendszerünkben előtérbe helyezzük a pozitív visszacsatolási formákat a mindennapi gyakorlatban is, például a kiemelkedő eredmények közösség előtti bemutatásával, (iskolarádió), valamint az „A” épület aulájában elhelyezett tablókon a kiváló eredményeket elért diákjaink fényképeivel.

Tanévzáró ünnepségen megajándékozunk a tanulásban, sportban, illetve a közösségért végzett tevékenységben kiemelkedő tanítványainkat. Kiemelten elismerjük, jutalmazunk azokat a 8. osztályos tanítványainkat, akik nyolc éven át mindent megtettek azért, hogy iskolánk hírnevét öregbítsék.

Feltételek

Az általános iskola feladata a tehetséggondozáshoz szükséges feltételek, körülmények biztosítása. Ezek a következők:

- tárgyi eszközök (könyvtár, interaktív tábla, fénymásolási lehetőség...)
- felkészült szaktudású pedagógusok (elkötelezett a tehetséggondozás iránt)
- tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök (az érdeklődésnek megfelelően szervezve)
- anyagi feltételek (fenntartói, alapítványi, szülői, pályázati, szponzori támogatásból)

Tehetségpont

A Hriszto Botev Általános Iskola kiemelt területként kezeli a tehetséges gyermekek fejlesztését, Tehetségpontként való működését. A Tehetségpontok alapfeladata a tehetségek felfedezése, azonosítása, a tanácsadás, a pályaaorientáció, a lehetőségek, az információk személyre szabott megmutatása a tehetséges fiataloknak.

Intézményünk 2010-től regisztrált, a megcélzott tehetségterületek száma szerint komplex tehetségpontként működik.

Célzott tehetségterületeink:

- logikai-matematikai, idegen nyelvi a német nemzetiségi oktatás és az első évfolyamtól választható angol órák alapján.
- Testi-kinesztetikus, mert a mindennapos testnevelés és a választható sportkörök, a néptánc erre lehetőséget biztosítanak.
- Valamint az inter- és intraperszonális fejlesztést céloztuk meg, melynek alapja a dráma- és kommunikációs foglalkozások, illetve az önismereti, személyiségfejlesztő foglalkozások.
- Botev tehetségműhelyeket indítottunk: lánytorna és sport, német nemzetiségi néptáncoktatás, matematika és művészeti nevelés (Kökénykék, Art-i-csókák) területén

A széles körű tehetséggondozási tevékenységünk megvalósításához keressük a pályázati forrásokat. A működéshez az iskolai alapítvány támogatása is hozzájárul. Célunk: tágítani a tehetségkibontakoztatás színtereit, valamint az eddigi iskolai tehetséggondozásunkat kiegészíteni új módszerekkel és programokkal.

2.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcban többféle, a tanulással kapcsolatos zavar összegződik. Vannak, akiknél a tanulási képesség fejlődési zavara, másoknál a negatív környezeti hatások okoznak tanulási kudarcot. Ezeknél a tanulóknál olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

Sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a tanulási kudarcral küzdő gyerekek esetében.

Elsődleges feladat a kudarc felismerése, a részképesség zavarok feltárása, amelyek megnehezítik, vagy akadályozzák az olvasás, írás és számolás elsajátítását. Ehhez a tanév elején szintfelmérésre van szükség.

Célkitűzések:

- A tanuláshoz való viszony áthangolása.
- A tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítása, melyek segítik a tanulókat az egyedi problémák megoldásában.
- A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztése.
- Személyiségfejlesztés.
- A kudarcélmények csökkentése.
- A gondolkodási képességek fejlesztése.
- A kifejezőkészség és szókincsfejlesztés.

Elveink:

- Fokozatosság.
- Életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele.
- Egyenlő bánásmód, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés.
- Hátrányos helyzetű tanulók kompenzációjára figyelni.
- Önmagához mért fejlődés értékelése.
- A tanórákon oldott, demokratikus légkör megteremtése.

A sikertelenség okai lehetnek:

- értelmi képességek

- szülők túlzott elvárásai
- túl gyors tempó az egyén számára
- részképesség zavar (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, irányítévesztések, egyensúlyzavar, testséma és térorientáció zavara)
- átmeneti probléma (pl. iskolaváltás, családi ok)
- nagy létszámú osztály
- helytelen időbeosztás, túlterheltség
- magas hiányzás

Megoldási módok

- Részképesség zavar esetén a Nevelési Tanácsadóba irányítjuk a tanulót. Szakember javaslata alapján az iskolában megfelelő számú fejlesztő foglalkozásban részesül.
- Tudásszint felmérése tanév elején és végén írásbeli és szóbeli számonkéréssel is.
- Tennivalók:

1. Tanórán belül:	- A továbbtanuláshoz szükséges minimum elsajátíttatása - Differenciálás - Egyéni feladat - Csoportmunka - Felmentés az értékelés alól (szakvélemény alapján) - Tanulásmódszertan - Koncentráció fejlesztése - Olvasásfejlesztés - Emlékezetfejlesztés - Önművelés lehetősége
2. Tanórán kívül:	- Megfelelő szakemberhez irányítás - Szülőkkel való kapcsolattartás - Családlátogatás - Egyéni feladat - Fejlesztő óra - Szakkör - Szerepeltetés - Hospitálás az óvodákban - Tapasztalat és véleménycseré a kollégákkal - Gyógypedagógus közreműködése
3. Fejlesztő foglalkozások keretén belül:	- Részképesség zavarok korrekciója fejlesztőpedagógus koordinálásával: <u>Diszlexia, diszgráfia esetén:</u> - Folyamatos készségfejlesztés - Korrekciós feladatok a vizuális, akusztikus és motoros funkciók megerősítésére - Diszkalkulia esetén: - Segítő, kompenzáló eszközök használata
	- Alapműveletek vizuális fogalmi kialakítása - Matematikai nyelvi relációk tudatosítása

	<u>Részképesség zavar halmozott tünetei esetén:</u> - logopédiai ellátás során a percepció minden részterületét fejleszteni kell (vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés, motoros képességek fejlesztése) <u>Egészségügyi rehabilitáció:</u> - Gyógytorna - Gyógy úszás - Egyéb sport alkalmazása - Szükség esetén: érzékszervi (hallás, látás), gyermek neurológiai vizsgálatok
--	--

2.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők, a sajátos nevelési igényű tanulók segítése. A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók segítése.

Tanítványaink döntő többsége a jól szocializált társadalmi rétegek gyermekeiből származik, így kevés esetben találkozunk beilleszkedési és magatartási nehézségeket felmutató diákokkal. Ugyanakkor látjuk azt, hogy az elmúlt években ezeknek a diákoknak a számaránya a mi iskolánkban is jelentős módon emelkedik, e változás a társadalomban végbemenő deszocializációs folyamatok egyenes következménye.

Minden pedagógusnak tisztában kell lennie azzal, hogy a beilleszkedési és magatartási nehézségek megjelenése biztos jelei annak, hogy tanítványunk valamiféle szociális problémával, családi bizonytalansággal, életviteli nehézséggel küzd, és ezek az események nyomják rá bélyegüket mindennapi viselkedésükre. A magatartási és beilleszkedési nehézségekkel küzdő diákok nem tudatosan akarnak nehézségeket okozni maguknak, szüleiknek és tanáraiknak, hanem családi és szociális körülményeik, ebből gyakorta következő szülői elhanyagolásuk vezet azokhoz a személyiségükben bekövetkező változásokhoz, amelyek a jelenségeket előidézik.

Ezért a beilleszkedési és magatartási nehézségeket mutató tanítványokhoz sohasem haraggal, hanem inkább figyelemmel fordulunk. Biztosítanunk kell számukra a kapaszkodót, hogy családi, szociális problémákban, esetleg már a személyiség nem megfelelő fejlettségében, a családi és létbizonytalanságban rejlő gondok megoldási útján megindulhassanak. Ehhez az iskola minden pedagógusának érzékeny odafigyelésére, előítélet-mentes pedagógusi személyiségére szükség van, mindenekelőtt azonban az osztályfőnökök kötelessége a problémákkal küzdő személyiség felismerése, az osztályban tanító pedagógusok diszkrét informálása. Nem mellőzhető a felismert esetekben a problémák négy szemközti megbeszélése, az elvárások és a pedagógusi tanácsok világos megfogalmazása.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolatai problémákkal, tanulási, magatartás szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

BTMN-es SNI-s tanuló fejlesztésének elvei, módszerei, feladatai:

- Egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének figyelembevételével.
- A tanuló viselkedésének (kommunikáció, önbizalom, önérvényesítés) megismerése siker vagy kudarc esetén. A tanuló alkalmazkodása a kortárs csoportba.
- Sikerélmény biztosítása.
- Együttműködés a családdal, szakemberekkel és a Családsegítő Szolgálattal
- Feltétlenül igénybe kell venni az iskolapszichológus és iskolai védőnő, valamint – szükség esetén- az ifjúságvédelmi felelős tanár szakmai segítségét.
- Azokban az esetekben, ahol a tanuló szociális létbizonytalanságban van, kérni kell az illetékes önkormányzat segítségét.
- Kiemelt feladat: A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési és tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanulók esetében az énkép, önismeret, a testi és lelki egészség és kommunikációs kultúra fejlesztése!

A diagnosztizált, szakvéleménnyel, szakértői véleménnyel rendelkező tanulók részére minden esetben szükség van tantárgyi korrepetálásra, felzárkóztatásra, órai differenciálásra az intézményben. Ezen felül az otthoni tanulás, gyakorlás, fejlesztés vonatkozásában is meghatározunk feladatokat, amelyek megvalósításában a szülői együttműködésre is alapozunk. Az SNI-s tanulók utazó gyógypedagógusok által fejlesztő foglalkozásban részesülnek. Minden tanév elején a szakértői bizottság szakvéleményének elemzése és tanuló megfigyelése alapján történik a rehabilitációs foglalkozások megszervezése.

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

Iskolánkban azoknak a tanulóknak, akik lemorzsolódással veszélyeztetettek, egyéni fejlesztést, felzárkóztató (visszazárkóztató) programot biztosítunk (kapcsolatba lépünk a társ, segítő intézményekkel az osztályfőnök segítségével. Az osztályfőnökök, szaktanárok az intézményben kialakított jelzőrendszernek megfelelően folyamatosan figyelemmel kísérik a tanulók teljesítményét és jelzik a problémákat. (A legfontosabb, hogy ilyen esemény bekövetkeztét megelőzzük, ezért a jelek észlelésekor azonnal cselekedni kell.)

2.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető
- körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tevékenységünket évek óta iskolarendőrr segíti hatékonyan.
- Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
 - Általános prevenciók tevékenység
 - Mentálhigiénés programok szervezése, az iskola egészségnevelési programjának segítése
 - Szociális ellátások számbavétele
 - Veszélyeztetett tanulók esetén felméri a veszélyeztetettség típusát, súlyosságát, majd mérlegeli tapasztalatait és további teendőkre tesz javaslatot, illetve a megfelelő szakszolgálatokhoz irányít
 - A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, melyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak
 - Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében
 - A veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot
 - Segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét
 - A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi, az osztályfőnökkel és a szülőkkel egyeztetve
 - Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról (pl. színház, mozi és hangverseny látogatás)

Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- Fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit
- Meg kell keresni a problémák okait
- Segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához
- Jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek az észlelő és jelzőrendszer által kiadott kérdőíven
- Rendszeres kapcsolattartás a veszélyeztetett tanulók családgondozóival esetmegbeszélés, esetkonferencia keretében

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Veszprém Vármegyei Pedagógia Szakszolgálattal

- Ifjúsági Neuropszichiátriai Gondozóval /felsősök esetében/
- Gyermek Pszichiátriai Gondozóval /alsósok esetében/
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézménnyel
- Veszprém Vármegyei Kormányhivatallal /Gyámhatósággal /
- Gyermekorvossal (iskolaorvos, védőnő)
- Továbbá a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó személyekkel, alapítványokkal és intézményekkel.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- A felzárkóztató foglalkozások
- A tehetséggondozó foglalkozások
- Az indulási hátrányok csökkentése
- A differenciált oktatás és képességfejlesztés
- A pályaválasztás segítése
- A személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- A családi életre történő nevelés
- A napközis és a tanulószobai foglalkozások
- Az iskolai étkezési lehetőségek
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- A tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- A szülőkkel való együttműködés
- Tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról
- DADA foglalkozások
- Mentálisan sérült tanulók esetében pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele
- A tanulók jogainak fokozott védelme

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- a stressz kezelés,
- az önismeret, önbecsülés megerősítése,
- a célok megfogalmazása és kivitelezése,
- a konfliktuskezelés,
- a problémamegoldás, a döntéshozás,
- a kortárs csoport nyomásának kezelése,
- a segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- az elutasítási készségek fejlesztése.

2.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

- Az osztályfőnökök megismerik a tanulók szociális helyzetét a tanév elején (egyéni elbeszélgetés, közös programok tanulókkal és szülőkkel)
- Az egyszeri, átmeneti és krízissegély folyósításának kezdeményezése
- Hátrányos helyzetű, de tehetséges, jól tanuló gyermekek ösztöndíj támogatási lehetőségének feltérképezése
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- A napközi otthon
- A tanulószoba
- A diákétkeztetés, étkezési kedvezmények
- A felzárkóztató foglalkozások
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai
- Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzé kell tenni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények, szakszolgálatok címét, telefonszámát, tevékenységét
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- A családlátogatások
- A továbbtanulás irányítása, segítése
- Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- Az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek
- Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos iskolai faliújság rendszeres, aktuális dekorálása (fontos az információáramlás, az információ átadás)
- Az iskolai könyvtár fejlesztése, nyitottabbá tétele „drogellenes sarok” kialakítása kábítószer problémákkal, egészséges életmóddal foglalkozó kiadványok, könyvek, oktatófilmek rendszeres elhelyezése a könyvtárban
- Előadások szervezése „A fiatalok jogai és kötelességei” címmel
- A drogozás büntetőjogi következményeiről előadás szervezése
- A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe.
- Az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában. Az együttműködés módját az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

Iskolánk befogadó intézmény, mert pedagógiai programunkban megjelennek a differenciált és az egyéni fejlődést biztosító módszertani eljárások. Iskolánk vezetése és tantestülete felvállalja a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását, számunkra személyre szabott értékelési és követési rendszert biztosítunk. Nevelésük során az esélyegyenlőség feltétlen biztosítására az saját esélyegyenlőségi tervünk tartalmaz előírásokat.

Felvételi eljárásunk során a jogszabály által lehetővé tett maximális kedvezményeket biztosítunk a sajátos nevelési igényű jelentkezők számára. A felvételi döntés során előnyben részesítjük a hátrányos helyzetű tanulókat.

2.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Iskolánk tanulói a neveléssel-oktatással összefüggő közös tevékenységük érdekében diákköröket hozhatnak létre, a tanulók és diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőire pedig diákönkormányzatot alakíthatnak. A DÖK munkáját pedagógus szakképzettségű kollégák segítik.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- az iskolarádió, iskolaújság munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakban:

- Az iskolai SZMSZ elfogadása előtt (jogszabályban meghatározott kérdésekben)
- A tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
- Ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- A házirend elfogadása előtt.

És azon túl

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben ki kell kérni.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

2.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak.

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, SZM gyűlésen, az iskola honlapján,
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, fogadóórán, egyéni fogadóórán, illetve a KRÉTA-n keresztül írásban, ha szükséges telefonon vagy e-mail írásával) tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik a DÖK vezetőivel, az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az osztályfőnökök és az SZM elnök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel határozat révén, vagy egyéb szokásos írásos formában.

5. A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai:

Szülői értekezlet feladata:

-a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,

-a szülők tájékoztatása

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,

- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az iskola igazgatója rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.) Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négyszemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról.

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül az iskola életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Erre szolgálja KRÉTA elektronikus napló és az iskola a honlapja.

A szülői értekezletek, a fogadó órák, a nyílt tanítási napok és egyéb aktuális információk időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülői munkaközösség (szülői szervezet)

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői munkaközösség annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a tantestület javaslatára az igazgató által megbízott pedagógus végzi. A szülői munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

2.9.1 A vizsgaszabályzat célja

A tanulmányok alatti vizsgák, az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglaltak alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

2.9.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira
- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- **felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,**

engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

A nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet ha a mulasztás mértéke

- meghaladja a 250 tanítási órát
- egy adott tantárgyból tanítási órák 30%-át.

A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az intézményben szervezett tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó, javító és különbözeti vizsgák) tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei megegyeznek az érvényes kerettanterv alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.

A tanterv követelményrendszerének értelmezésében és részletezésében az adott osztályban tanító szaktanárok nyújtanak segítséget a vizsgára jelentkező tanulóknak. Ők adják át a munkaközösségek által kialakított szóbeli tételsorokat vagy témakör-listákat is a tanulóknak.

Tanulmányok alatti vizsgák vizsgaidőszakai:

Tanulmányok alatti vizsgák vizsgaidőszakai:

- augusztus 15-31-ig: javítóvizsgák, osztályozó vizsgák, szeptemberi tanulmányok megkezdését lehetővé tevő különbözeti vizsgák
- vizsgák kérvényezése június 15-ig, értesítés küldése július 15-ig
- január 01-15-ig: egyéni munkarendben tanuló tanulók félévi osztályozó vizsgái
- vizsgák kérvényezése: december 01-ig
- június 01-15-ig: egyéni munkarendben tanuló tanulók év végi osztályozó vizsgái
- vizsgák kérvényezése: május 10-ig.

Az intézmény igazgatója egyedi esetben a fentiektől eltérő vizsgaidőpontot is kijelölhet. A vizsgaidőszak megjelölése a vizsgát engedélyező határozatban történik, pontos időpontjáról a tanuló a vizsgát megelőzően legalább három héttel tájékoztatást kap.

Egyéni munkarenddel rendelkező tanuló osztályozó vizsgája, tanulmányi kötelezettsége

A 2019. szeptember 1. napjától hatályba lépő törvényi rendelkezések alapján, az eddig magántanulói jogviszonyként ismert jogintézményt felváltotta az egyéni munkarend intézménye.

Az egyéni munkarendre szóló engedély alapján a tanuló, mivel minden tantárgy látogatása alól felmentést kapott, ezért a hatályos jogszabályok szerint minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie főszabály szerint félévkor és tanév végén.

Az igazgató adhat felmentést a készségtárgyak tanulása alól, ha a tanuló sajátos helyzete ezt indokoltá teszi, de az egyéni munkarendre szóló engedély önmagában nem olyan sajátos helyzet, ami a valamennyi készségtárgy tanulása alóli felmentést megalapozza. Az igazgatónak tantárgyanként vizsgálnia kell, hogy az azok vonatkozásában a tanuló egyéni adottsága, sajátos élethelyzete indokolja-e a tantárgy tanulása alóli felmentést.

Ezen időszak alatt

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek

és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni

- a tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni; a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon
- a tanuló kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét. Az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos kérelmek elbírálása 2019. szeptember 1. napjától az Oktatási Hivatal joga és kötelessége.

Az egyéni munkarendben tanuló az adott tanév tanulmányi követelményeinek teljesítéséhez, osztályzatainak megállapításához félévi és év végi osztályozó vizsgát köteles tenni. Az egyéni munkarendben tanuló félévi értékelésére januárban kerül sor, a tanév végi értékelésre júniusban. A számonkérés formáját szóban és/vagy írásban határozhatja meg az intézmény. A félévi és év végi számonkérés mindig legalább háromfős vizsgabizottság előtt zajlik. A vizsgák rendjét az osztályfőnök koordinálja, időpontjukról egy hónappal a vizsga előtt írásban értesíti a tanulót, tanköteles egyéni munkarendben tanuló esetén a szülőt.

Az osztályozó vizsga minden tantárgyra kiterjed. A dolgozatok követelménye és százalékos értékelése is ugyanaz, mint a nappali tagozatos tanulóknál. Az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérése és az Oktatási Hivatal döntése alapján egyéni munkarendben tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, illetőleg a tanuló egyénileg készül fel. Az az iskola pedig, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll, állapítja meg a tanuló érdemjegyeit és osztályzatait, továbbá dönt - minden esetben - a tanuló magasabb évfolyamra lépésével kapcsolatos kérdésekben.

Az egyéni munkarendben tanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett alsó tagozatos tanuló az alábbi tantárgyakból köteles osztályozó vizsgát tenni:

	Tantárgy	Vizsga módja			
		írásbeli	szóbeli	gyakorlati	beadandó
1.	Magyar nyelv és irodalom	x	x		
2.	Matematika	x	x		
3.	Idegen nyelv	x	x		
4.	Környezetismeret	x	x		

5.	Etika, Hit-és erkölcsstan		x		
6.	Ének-zene		x		
7.	Technika és tervezés				x
8.	Vizuális kultúra				x
9.	Testnevelés			x	

vagy egyesületi igazolás

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett felső tagozatos, 5 – 6. évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból köteles osztályozó vizsgát tenni:

	Tantárgy	Vizsga módja			
		írásbeli	szóbeli	gyakorlati	beadandó
1.	Irodalom	x	x		
2.	Magyar nyelv	x	x		
3.	Matematika	x	x		
4.	Idegen nyelv	x	x		
5.	Történelem	x	x		
6.	Hon és népismeret		x		
7.	Természettudomány	x	x		
8.	Digitális kultúra			x	
9.	Etika, Hit-és erkölcsstan		x		
10.	Ének-zene		x		
11.	Technika és tervezés				x
12.	Vizuális kultúra				x
13.	Testnevelés			x	

csak 6.osztály

vagy egyesületi igazolás

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett felső tagozatos, 7 – 8. évfolyamos tanuló az alábbi tantárgyakból köteles osztályozó vizsgát tenni:

	Tantárgy	Vizsga módja			
		írásbeli	szóbeli	gyakorlati	beadandó
1.	Irodalom	x	x		
2.	Magyar nyelv	x	x		
3.	Matematika	x	x		
4.	Idegen nyelv	x	x		
5.	Történelem	x	x		
6.	Fizika	x	x		
7.	Kémia	x	x		
8.	Biológia	x	x		
9.	Földrajz	x	x		
10.	Digitális kultúra			x	
11.	Etika, Hit-és erkölcsstan		x		
12.	Ének-zene		x		
13.	Technika és tervezés				x
14.	Vizuális kultúra				x
15.	Testnevelés			x	
16.	Dráma és színház				x
17.	Állampolgári ismeretek				x

csak 7.a és 7.b

vagy egyesületi igazolás

csak 8.osztályban

Az osztályozóvizsga követelményeit tantárgyanként és évfolyamonként a helyi tanterv tartalmazza. A tanuló írásbeli, szóbeli, gyakorlati munkájának értékelését a pedagógiai programban meghatározott elvek figyelembe vételével kell végezni. Az osztályozóvizsga eredményéről a félévi értesítőbe, illetve a bizonyítványba írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót az osztályozó vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, engedély nélkül távozik.

A javítóvizsgát augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban az igazgató által az iskola munkaprogramjában meghatározott napokon kell tartani. A javítóvizsga eredményéről a bizonyítványba írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót a javítóvizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki *fel nem róható okból* elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik. A pótló vizsgát az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az iskola számára megszervezhető legközelebbi, az igazgató által meghatározott napon kell tartani.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak a másik iskolából vagy osztályból történő átvétel esetén, ha az évfolyamát megelőző tanév végén nem kapott osztályzatot vagy szöveges értékelést olyan tantárgyból, amely számára a választott osztályban vagy csoportban kötelező tantárgy lesz. A különbözeti vizsga időpontját az igazgató az osztályozó vizsgákkal azonos napokra határozza meg. A különbözeti vizsga eredményéről a különbözeti vizsgáról készített jegyzőkönyv alapján a tanulót a különbözeti vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgálóihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.
- Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:
 - a vizsgázó számára a harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
 - a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
 - a vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Ha a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A

felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

2.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanuló - beleértve az egyéni munkarendes tanulót is - az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszálya, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez köti.

Felvételi vizsga iskolánkban nem szervezhető.

Iskolánk köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a beiskolázási körzetünkben található.

Az iskolánkba a tanköteles tanulókat az első évfolyamra a tanév rendje által meghatározott időszakban kell beíratni. A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé tesszük.

A nemzetiségi tagozatunk városi beiskolázású, illetve várjuk a környező településekről jelentkezőket is.

2.11. A felvételi eljárás különös szabályai

Ha iskolánk a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat (a köznevelési tv.-nek megfelelően)

A további felvételi kérelmekről a következők szerint döntünk:

Előnyben részesül, akinek lakóhelye iskolánk telephelyével egybe esik, illetve különleges helyzete ezt indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- szülője, vagy testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő
- testvére már az iskolával jogviszonyban áll
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola, vagy
- az iskola, a tanuló lakóhelyétől ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található

Ha döntés így sem születik, akkor sorsolással határozzuk a sorrendről.

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról az igazgató dönt.

A nemzetiséghez tartozó jelentkezőt azonos feltételek esetében előnyben részesítjük, a nemzetiségi nevelés-oktatást is folytató osztályba fel vagy átvételről. A tankötelezettségről a köznevelési tv. 45§-a rendelkezik.

3. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

3.1. A választott kerettanterv megnevezése

A miniszter által kiadott kerettanterveket választottuk.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosításaként került bevezetésre a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020-tól																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatban pedig a szabadon tervezhető órákat.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5	1	5	1,5	4	0,5	4	0,5	3	0,5	3	0,5
Matematika	4	1	4	1	4		4	0,5	4	0,5	4	0,5	3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												1 ¹				
Etika/hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1,5		1,5	
Fizika													1,5		1,5	
Biológia													1,5		1,5	
Földrajz													1,5		1,5	
Első élő idegen nyelv	0	1	0	1		1	2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház													0,5 ²		0,5	
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30	
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

Óratervi háló törvényi háttere:

A Kormány 110/2012. (VI.4.) rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról: *Ajánlás* az alapóraszámok tanulási területekhez tartozó

tantárgyanként, képzési szakaszok és évfolyamok szerinti arányos tanóraelosztására a 8 évfolyamos általános iskolák számára.

¹ A **hon- és népismeret tantárgyat** heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani.

²A **dráma és színház tantárgyat** heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani.

A pirossal jelzett óraszámokat a szabadon tervezhető óraszámokból adtuk az adott tantárgyhoz.

A helyi tantervben szereplő óraszámokon kívül szakköri formában 1. évfolyamtól 8-ig évfolyamig angolt, franciát mint idegen nyelvet választhatnak a tanulók. 7. és 8. évfolyamon heti 0,5 órában szakköri formában magyar nyelvtant választhatnak a tanulók.

A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve alapján (2020)

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai nemzetiségi tagozat, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatban pedig a szabadon tervezhető órákat.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	6	1	6	1	5	1	5	1,5	4	0,5	4	0,5	3	0,5	3	0,5
Nemzetiségi nyelv és irodalom	5		5		5		5		5		5		5		5	
Matematika	4	1	4	1	4		4	0,5	4	0,5	4	0,5	3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret												1				
Nemzetiségi népismeret	1		1		1		1		1		1		1		1	
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													1,5		1,5	
Fizika													1,5		1,5	
Biológia													1,5		1,5	
Földrajz													1,5		1,5	
Első élő idegen nyelv																
Ének-zene	1		1		1		1		1		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1		1		1		1			
Dráma és színház													0,5		0,5	
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1					
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Hittan egyházi intézményben																
Maximális órakeret (nem nemzetiségi)	24		24		24		25		28		28		30		30	
Szabadon tervezhető órá**		2		2		1		2		2*		2		3*		3*
Összes tervezett óraszám	25	2	25	2	26	1	26	2	29	1	29	2	30	2	30	2
Összesített óraszám nálunk	27		27		27		28		30		31		32		32	
Maximális órakeret nemzetiségi tagozaton	27		27		27		28		31		31		33		33	

* nem használtuk fel a maximális szabadon tervezhető órákat

**4.évfolyamtól a szabadon tervezhető órakeretből nem az első élő idegen nyelvre terveztünk óraszámot, hanem magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyak óraszámát emeltük meg.

Óratervi háló törvényi háttere:

A Kormány 110/2012. (VI.4.) rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról: a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók. A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve. Ajánlás az alapóraszámok tanulási területekhez tartozó tantárgyanként, képzési szakok és évfolyamok szerinti arányos tanóraelosztására a nemzetiségi feladatot ellátó 8 évfolyamos általános iskolák számára.

Az épület adottságait és a demográfiai folyamatokat is figyelembe véve az iskolai osztályok száma nem növelhető. Legfeljebb 24 tanulócsoport kulturált elhelyezése biztosítható hosszabb távon, ez évfolyamonként három osztályt jelent. Felsőörsön a jelenlegi négy osztály működtetése reális, megegyezik az oktatáspolitikai célokkal is.

Jelenleg a német nemzetiségi oktatás iránt még nagy az érdeklődés, ezt az oktatási formát feltétlenül őrizni kell. A másik két osztályban nem szervezünk tagozatos oktatást, sok szülő igényli az általánosan oktató iskolát. Természetesen mindkét osztálynak lesznek közös specialitásaik: a kerettantervi javaslatnál magasabb óraszámokban tanított magyar nyelv és irodalom, matematika, 1. évfolyamtól választható idegen nyelv, de lesznek egyedi sajátosságok amit az ott tanítók egyéni módszerei, sajátos felkészültségük, a délutáni foglalkozások specialitásai határoznak meg. A délutáni programokat átjárhatóvá tesszük az osztályok között. A szülők ezekről megfelelő tájékoztatást kapnak, illetve megtagasztatják a bemutató órákon és iskolavárókon. Az „a” jelű osztályokban több reál, a „b” jelű osztályokban több humán területű kiegészítő program lesz. De nem szeretnénk ezekkel e nevekkel (reál, humán) megkülönböztetni őket.

Az „a” és „b” valamint a felsőörsi osztályok programjában nincs tantárgyi eltérés mindenhol a fenti táblázat órakeretét használjuk. A nemzetiségi osztályok a nekik kialakított óratervből dolgoznak

3.2. Csoportos oktatásszervezés

Iskolánkban alkalmazzuk a csoportos oktatásszervezést. **Csoportbontást a technika, digitális kultúra, etika/hit és erkölcstan és az idegen nyelvi tantárgyaknál alkalmazunk.** Egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást is végezhetünk (a személyi és tárgyi feltételek függvényében).

Nívócsoportos matematikaoktatás

A 2020/2021-es tanévtől felső tagozaton a matematika oktatásban bevezetésre került a nívócsoportos oktatásszervezés.

Olyan oktatási forma, ahol a tanulókat képességük szerinti csoportokba soroljuk.

Csoportok kialakítása:

A gyerekeket a 4. évfolyamon tanítók tudják legjobban megítélni, ezért az elsődleges besorolást az ő véleményük alapján kell elvégezni. Ezt a bontást egy objektív felmérés eredményeivel kiegészítve kell véglegesen kialakítani

- I. csoport: Olyan tanulók, akik kimagasló képességekkel rendelkeznek a matematika területén, motiváltak a tantárgy iránt és szorgalmasak. (dyslexia, diszgráfia nem akadály, csak odafigyelést igényel)
- II. csoport: Olyan tanulók, akik átlagos képességekkel rendelkeznek a matematika területén, szorgalmasak.
- III. csoport: Olyan tanulók, akik a matematikai képességeikben le vannak maradva az átlagtól, és szorgalmuk az elvárt szint alatt van. Dyscalculiával küzdő és matematika tantárgy értékelése alól felmentett tanulók.

Fontos, hogy a csoportokat soha nem minősítjük (nincs jó vagy gyenge csoport), érdemes a tanárokhöz csatolni őket.

Tananyag, számonkérés:

Ugyan azt a témazáró feladatsort, ugyan abban az órában, ugyanolyan pontozással kell megíratni. A témazáró dolgozat az alapszintű ismereteket tartalmazhatja. A témaközi dolgozatok differenciáltak.

- Az I. csoportban gyorsan lehet haladni a tananyaggal, így minden téma végén marad idő kiegészítő anyagrészek oktatására, tehetséggondozásra. Nem gond, ha nagy a létszám. A témaközi dolgozatok nehézségi szintje meghaladja az alapszintet. Házi feladattal jól terhelhetőek. Ha még heti egy szakköri órát is meg lehet oldani, akkor szép felvételi eredményeket és versenyeredményeket lehet elérni.
- A II. csoportban „normál” ütemben lehet haladni, a „normál” tananyag oktatásával. Házi feladattal jól terhelhetőek Nem gond, ha nagy a létszám.
- A III. csoportban a minimum követelményekre és azok begyakorlására kell hangsúlyt fektetni. Minél kisebb létszámon kell tartani (nyolcadikra ez ritkán sikerül, folyamatosan nő ezeknek a csoportoknak a létszáma).
- Kisebb anyagrészekből, több témaközi dolgozatot kell íratatni. Fontos a munkák folyamatos ellenőrzése. A begyakorlást tanórán el kell végezni, mert házi feladattal minimálisan terhelhetőek (nem csinálják meg). Meg kell oldani a felzárkóztatást elsősorban tanórán, de adott esetekben délután egyéni felzárkóztatást is be kell iktatni (alkalomszerűen).

Csoportok átjárhatósága:

A tanulóknak érezniük kell, hogy nincsenek „beskatulyázva”, ezért biztosítani kell a csoportok közötti átjárhatóságot. Ez nagy feladatot ró a párhuzamosan tanító tanárookra. Minden témakört ugyanannyi óra alatt kell elvégezni és a témazáróknak ugyan annak kell lenni, és ugyanakkor kell íratni.

A témazáró után az összes tanárnak össze kell ülni és megbeszélni a téma tapasztalatait. Ilyenkor kell eldönteni, hogy szükség van-e egyes tanulók esetében a csoportváltásra. Ha lefele váltásról döntenek (a tanuló nem éri el a csoport szintjét), akkor a váltás a tanuló számára kötelező. Ha felfele szeretnék léptetni a tanulót, akkor ő dönthet, hogy szeretne-e csoportot váltani.

Évfolyam felelős:

Célszerű évfolyam felelőst kijelölni a tanárok közül, aki téma közben figyelemmel követi a csoportok haladását (rövid szüneti konzultációk), egyeztetni a témazáró időpontját és tartalmát, fénymásolja a témazárókat.

Rotáció:

A tanár feladata, hogy alkalmazkodjon a csoport igényeihez, számukra megfelelő tanítási módszereket alkalmazzon. Talán úgy tűnik, hogy jó mindig ugyan olyan típusú csoportot vinni, de tapasztalatom szerint (25 év) ez nem így van. Fontos, hogy a tanárok évről-évre más típusú csoportot vegyenek fel 5.-ben (természetesen azt vigyék végig 4 évig). Ha valaki mindig ugyan olyan típusú csoportot kap, akkor az belefásuláshoz, kiégéshez vezet. Ráadásul úgy érzi, hogy „beskatulyázták”

Előnyei:

- A tanulók azonos képességszinten vannak, ezért több sikerélményhez jutnak tanórán (szeretik a tantárgyat, a tanárt).
- A tanárnak, nagyobb létszám esetén is, kevesebbet kell differenciálni (ez nem azt jelenti, hogy nem kell).
- A tehetséggondozás és a felzárkóztatás jelentős része tanórán megoldható (azért nem teljesen helyettesíti a szakkört, az egyéni felzárkóztatást).
- A tanulók fejlesztési módszerei közel állnak a képességeikhez, ezért jobb eredményeket mutatnak.
- A tanárok „rá vannak kényszerítve” az együttműködésre, tudásmegosztásra.
- Kiváló felvételi és verseny eredményeket lehet elérni.
- Kevesebb a bukás.

Hátrányai:

- Csak akkor működik, ha a kollégák hajlandóak együttműködni.
- Nehezebb beépíteni az órarendbe.
- Helyettesítésnél nehéz megoldani a szakos helyettesítést.

3.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a köznevelésért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének, elégítse ki a didaktikai követelményeket, alkalmazkodjon a korosztály fejlettségi szintjéhez
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak, ill. biztosított az évfolyamonkénti egymásra épülés.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A taneszköz igazodjon az osztály orientációjához.
- A kiadó milyen digitális és e tananyagot biztosít hozzá ingyenesen.

2013.09.01.-től felmenőrendszerben bevezetésre került az ingyenes tankönyvellátás, jelenleg minden évfolyam tanulója ingyenes tankönyvellátásban részesül.

Törvényi szabályozások:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről

17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

A Kormány 1265/2017. (V.29.) határozata az ingyenes tankönyvellátás kiterjesztéséről

A tankönyvellátás finanszírozásának és az állami tankönyvfejlesztés folyamatának hosszú távú biztosításával kapcsolatos kormányzati állásfoglalásról szóló 1431/2019. (VII. 26.) Korm. határozat

Iskolánk tankönyvellátási szabályzata tartalmazza a tankönyvek térítésmentes igénybevételének biztosítását. (Házirend melléklete)

Csak olyan tankönyveket rendelünk, amelyeket az év során rendszeresen használunk.

A tankönyvrendeléskor fontos szempont a normatív tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága. A tankönyveket kölcsönzéssel biztosítjuk, a munkafüzetek a tanulók saját tulajdona. Lehetőség szerint állandó tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvkölcsönzés megoldását.

3.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Szent-Györgyi Albert fogalmazott így:

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömeire és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk”.

A köznevelést szabályozó törvényekből, rendeletekből két kérdéskör mindenképpen kiemelkedik, egyrészt, hogy az iskola működésében a tartalmi szabályozás legmagasabb szintjén új „küldetés” jelenjen meg, melyben a pedagógiai értékek és a nevelés nagyobb hangsúlyt kapnak, ez elsősorban az előző fejezetekben erősítettük meg. A második fontos kör, hogy tanterv nem létezhet közműveltségi tartalmak nélkül, ebben sem volt soha vita iskolánkban.

Az új Nat-nak megfelelően mindennapi feladatunk az erkölcsi értékek hangsúlyozása mellett a műveltség közvetítésében, a tanuláshoz és a munkához szükséges készségek, képességek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, a nemzeti és társadalmi összetartozás megerősítése.

A helyi tantervünkben meghatározzuk azokat a tartalmakat, hogy mi minden tekinthető ma Magyarországon közös kulturális kincsnek, a nemzedékek közötti kapocsnak, tovább örökítendő ismeretnek. A fenti célrendszert összhangba hozzuk az európai kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel, egyesítve a hagyományos értékeket és a XXI. század új kihívásait megjelenítő társadalmi igényeket.

Ezek a fejlesztési területek, nevelési célok többféle módon érvényesülnek és valósulnak meg iskolánk nevelési folyamatában. Beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba; tantárgyak részterületeivé válnak, vagy önálló tantárgyként jelennek meg az iskolánk helyi tanterve szerint. Az alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit; témákat, fejlesztési helyzeteket adnak az egyéb nem tanórai keretekben folyó iskolai foglalkozások, programok számára.

A Nat-ban foglaltak érvényesülését a kerettantervek biztosítják. A köznevelési törvény értelmében a kerettantervek tartalmazzák a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit, továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait, és meghatározzák a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló

kötelező, valamint az ajánlott időkeretet. A kerettanterv így nagyrészt a helyi tanterv feladatát átvállaló központi dokumentummá vált. A köznevelési törvény 10 százalékban rögzíti az intézmény helyi szabad időkeretét, erről az előző táblázatban leírtaknak megfelelően döntött a nevelőtestületünk.

A döntés meghozatalakor figyelembe vettük:

- hogy megőrizhetővé tegyük az iskolánk eddigi innovatív eredményeit, jó gyakorlatát;
- figyelembe vettük az egységesség és differenciálás módszertani alapelveit;
- fejlesztő hatást gyakorolnak;
- viszonylag kevés szakmai konfliktussal járt az adaptációjuk;
- a tanítási-tanulási követelményeket rugalmasan alkalmazható tantárgyfelosztásban és órakeretben közlik;
- korrekt módon megjelenítik a tantárgyközi tartalmakat;
- figyelembe veszik az általános tantervfejlesztési trendeket (pl. kulcsfogalmak rendszere, kooperatív tanulás, a tanulási-eredményességi problémák kezelése).

A nevelőtestület a munkaközösségekre bízta a kerettanterv kétéves ciklusokra meghatározott tematikai és fejlesztési egységek egy tanévre bontását, a témákra szánt óraszám meghatározását, a tantárgyaknál rendelkezésre álló 10% szabadon felhasználható idő tartalommal való megtöltését. Alapvetően helyi jelentőségű ismeretekkel, fontosnak ítélt fejlesztési tartalmakkal töltöttük meg, illetve gyakorlásra, képességfejlesztésre, megerősítésre használjuk fel.

Ahol a tantárgyi kerettantervek választhatóságot jelöltek meg az ismeretek, fejlesztési követelmények egyes elemei között, ott a szaktanár kompetenciájába soroltuk a döntést.

Az erkölcsstan oktatása

„A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1–8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik. A hit- és erkölcsstan oktatás tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg.”

A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint járunk el, mely szerint az általános iskola 1–8. évfolyamán az erkölcsstan tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik. Az erkölcsstan tantárgy anyagához 1–4. osztályban a Nat Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat, valamint Művészetek műveltségterületének azok a fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmai az irányadók, amelyek az életkori sajátosságoknak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítenek. Az 5–8. évfolyamon az erkölcsstan tantárgyra az Ember és társadalom műveltségterület Erkölcsstan, etika közműveltségi tartalmai érvényesek.

A hit- és erkölcsstan oktatására vonatkozó szabályok

Míg a hit- és erkölcsstan oktatás erkölcsstan oktatási területének tartalmát és követelményeit a Nemzeti alaptanterv szabályozza, addig a hit- és erkölcsstan oktatáson belül a tanuló által választható hitoktatás kereteiről A nemzeti köznevelésről szóló törvény másként rendelkezik: az iskolai keretek között folyó hit oktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását minden nevelési-oktatási intézménytípus (óvoda, iskola, kollégium) esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörébe utalja.

Egésznapos iskola

Az általános iskola a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet. Egész napos iskolaként nem kívánunk működni, tanulóinknak a szüleik sok iskolán kívüli programot szerveznek délutánra. Azonban nem megkerülhető, hogy tanórai és egyéb (pl. napközi) foglalkozásokat délután, 16 óráig szervezzük meg.

Itt teremtjük meg a lehetőségét mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeinek, itt adunk teret a kötelező tanórákon túli foglalkozásoknak, a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Természettudományos nevelés

A természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányaiba (1–2. évfolyam) ágyazva kezdődik, és a Természettudomány és földrajz tanulási terület környezetismeret (3–4. évfolyam) és természettudomány (5–6. évfolyam) tantárgyainak keretében folytatódik.

A természettudomány oktatása a 7–8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a földrajz tantárgyak keretében valósul meg.

Különösen a felsőbb évfolyamokon nagy hangsúlyt helyezünk a természettudományos nevelésre. Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának felismertetése, a kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítását tekintjük kiemelt feladatnak. Az átlagosnál elmélyültebb természettudományos érdeklődés felkeltésére kihasználjuk a Vetési Gimnázium természettudományos oktató kabinetje által nyújtott előnyöket.

A mindennapos művészeti nevelés

Az alsó tagozatos nevelés-oktatás egyik kiemelt feladata a mindennapos művészeti nevelés, amelynek megvalósítására az iskola délutáni foglalkozási keretéből is felhasználunk. A lehető legtöbb alkalmat teremtünk a tanulók különféle egyéni, kisközösségi művészeti tevékenységeinek fejlesztésére. 1. évfolyamtól 8.-ig folyamatosan biztosítjuk a tanórán kívüli lehetőségeket. (művészeti és kézműves szakkörök, énekkarok, tánckör, színjátszó kör, színház, bábszínház, hangverseny látogatás...)

Az idegennyelv oktatás

Az első idegen nyelv oktatása legkésőbb az általános iskola 4. évfolyamán kezdődik. Amennyiben az 1–3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, az első idegen nyelv oktatása ezen évfolyamokon is megkezdhető. Az első idegen nyelv megválasztásakor biztosítani kell, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák. A második idegen nyelv oktatása a 8. évfolyam után kezdődhet.

Az iskolánkban az idegen nyelvek oktatása eddig is kiemelt terület volt. A törvények lehetőséget adnak arra, hogy az idegen nyelvek oktatása (angol, német) az első évfolyamon elkezdődjenek. Elegendő képzett pedagógus van az iskolában, hogy a nyelvi órák számát megemeljük. A második idegen nyelv tanulására a felsőbb évfolyamokon szakköri formában van lehetőség.

Az emelt szintű képzési forma

Az emelt szintű (hagyományosan ún. „tagozatos”) szervezési formával nem élünk, de megemeltük a 10% -os lehetőség terhére a táblázatban jelzett módon az anyanyelvi, idegen nyelvi és matematika órák számát

3.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az első két iskolai év előkészít az iskolai tanulmányokra, a hangsúly az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztésén van. Fokozatosan vezetjük át a gyerekeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás szervezeti kereteibe, szokásrendjébe.

Fontos, hogy segítsük tanulóink beilleszkedését, kialakítsuk bennük az iskolához való kötődést új, pozitív élményekkel.

Az első osztályban kiemelt szerepe van a játéknak, a mozgásnak. A játék során észrevétlenül szereznek új ismereteket, fokozatosan alkalmassá válnak az akaratlagos tanulásra és igénylik is ezt.

Ebben a szakaszban az egyéni különbségek figyelembevételével egyéni érési, fejlődési ütemnek megfelelően haladhatnak a tanulók. Képességeiket változatos pedagógiai módszerekkel fejlesztjük. Pedagógiai munkánkat a gyermekek életkorához és egyéni képességeihez (differenciálás) igazítjuk.

A tanító kellő időt enged a tanulási feladatok pszichológiai beéréséhez és személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel esélyt teremt az egységes műveltségi alapok megszerzéséhez. A tanulók későbbi eredményes munkáját az alapkészségek - az írás, olvasás, számolás - fejlesztésével alapozzuk meg. Természetes érdeklődésüket felhasználva fejlesztjük képességeiket és tanítunk elemi ismereteket. Olyan tevékenységeket kell választanunk, amely a gyermeki kíváncsiságból kiindulva az alkotásig vezet. Ha a tanuló motivált a kitűzött célok elérésében, a tanulás iránti attitűdje pozitív, egyre gyakorlottabb lesz figyelme összpontosításában is.

- Célunk, a nyugodt, harmonikus légkör kialakítása, hogy a gyerekek biztonságban és jól érezzék magukat az iskolában.
- Szellemi és érzelmi nevelésüket személyiségük tiszteletben tartásával tervezzük és végezzük.
- Célunk, hogy a tanulás örömteli és félelemnélküli tevékenység legyen, a tanulók szükségleteire épüljön és alapozza meg az egész életen át tartó ismeretszerzés, tanulás iránti igényt.
- Tanulják meg a helyes kommunikációt, konfliktuskezelést - családban, iskolában, társaik körében - az életkori sajátosságoknak megfelelően.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

- Fontos a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

3.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

3-4. osztályban tovább folytatódik az alapkészségek és képességek fejlesztése, de fokozatosan átalakul a tanulás jellege.

Egyre inkább előtérbe kerül a teljesítményelvárások által meghatározott tanulási feladatoknak és a fejlesztési követelményeknek való megfelelés igénye.

A tanulók fejlettségére és fejlesztési szükségleteire figyelve, differenciált tervezéssel és tanulásirányítással fokozatosan növeljük a terhelést és a teljesítményelvárásokat.

Élményszerű tanulóssal, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejlesztjük a kulcskompetenciák összetevőit: az alapvető rutinokat, képességeket és alapkészségeket, formáljuk az attitűdöket, közvetítjük az elemi ismereteket, tanulási és magatartási szokásokat alakítunk ki.

Ebben az életkorban fontos szerepe van a motivációnak, mert célja, hogy a tanulóban felébressze azokat az indítékokat, amelyek tanulásra ösztönzik a gyerekeket.

Megtanítjuk és gyakoroltatjuk az elemi tanulási módszereket és technikákat. A tanulók fokozatosan gyarapodó ismereteit rendszerbe szervezzük. Aktivizáljuk a már megszerzett tudást új tanulási feladatok megoldásához.

Segítjük a tanulási nehézséggel küzdő tanulókat, támogatjuk az egyéni képességek, a tehetség kibontakozását.

- Erősítjük tanulóinkban a nemzeti azonosságtudatot a népi hagyományaink, az ország és a magyarság szimbólumainak megismertetésével. Fontos, hogy legyenek tisztában nemzeti ünnepeinkkel és azok időpontjával.
- Tanulóink legyenek képesek egyszerű közösségi szabályok követésére, kapcsolódjanak be közös tevékenységekbe és kövessék a közösségi hagyományokat.
- Sajátítsák el és tartsák be az alapvető együttélési, együttműködési normákat, illemszabályokat. Ismerjék a családi ünnepeket és az ezekhez kötődő szokásokat.
- Tudatosítjuk a szűkebb és tágabb környezetben fellelhető esztétikai, kulturális értékeket.
- Különös gondot fordítunk a környezeti, környezetvédelmi és egészségnevelési szokások megszilárdítására.

- Fejlesztjük és árnyaltabbá formáljuk a tanulók önértékelését, szolidaritását, empátiáját, erkölcsi ítélőképességét.
- Megismertetjük tanulóinkat a médiumok szerepével, azok hasznosíthatóságával és a korhatárt jelző szimbólumokkal.

Nevelési céljaink megvalósítását tekintve munkánkat akkor tartjuk sikeresnek, ha alsó tagozaton az alapkészségek és szokások az életkornak megfelelő mértékben kialakultak, a gyerekek viszonya az iskolához, a tanuláshoz, feladatvégzéshez pozitív, a gyerekek az iskolai és az osztályközösség tagjaként együtt tudnak működni társaikkal, tanáraikkal, a közösségi normákat betartják.

3.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a

10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarat tulajdonságok fejlesztésére.

Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

3.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- a reális énkép, önismeret kialakítása a pályaválasztáshoz nélkülözhetetlen. Minden számba jöhető eszközzel támogatni kell a reális pályaválasztást, továbbtanulást.

3.5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg, heti öt testnevelés óra keretében.

A 2024. évi XXV. törvény 34. §-a módosította a Nemzeti Köznevelésről szóló törvény (Ntk.) 27 § (11) bekezdését. A módosítás a mindennapos testnevelés két órával való kiváltását érinti, célja az egészséghoz szükséges fittségi állapot megőrzése, javítása.

Az Nkt. 27. § (11) bekezdése 2024. szeptember 1-jétől az alábbiak szerint módosul:

„(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján –versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.”

A tanulók méréséhez a központilag kibocsátott NETFIT mérőeszközt használjuk.

A német nemzetiségi tagozat alsó tagozatos tanulói heti egy testnevelés óra keretében néptáncoktatásban részesülnek. Felső tagozaton a néptánc oktatáson való részvétel már nem kötelező, hanem választható szakköri formában valósul meg.

3.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

- Szakköri formában 1. évfolyamtól 8-ig évfolyamig angolt, vagy franciát mint idegen nyelvet választhatnak a tanulók heti egy órában.
- Az idegen nyelv oktatása az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyamig tart a választott idegen nyelv elsajátítása. Az évfolyamok idegen nyelvi óraszámát az óraterv tartalmazza, amely kiegészül elsőtől nyolcadik évfolyamig heti egy szabadon választott szakköri idegen nyelvi órával.
- és 8. évfolyamon heti 0,5 órában szakköri formában magyar nyelvtant választhatnak a tanulók.
- A német nemzetiségi tagozat alsó tagozatos tanulói heti egy testnevelés óra keretében néptáncoktatásban részesülnek. Felső tagozaton a néptánc oktatáson való részvétel már nem kötelező, hanem választható szakköri formában valósul meg.
- Intézményünkben a hit és erkölcstan oktatás, a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 35.§ és a 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 182/B.§ (7) rendelkezései alapján kerülnek megszervezésre. A szülők minden tanévben május 20-ig írásban nyilatkozhatnak, hogy erkölcstan vagy hit-és erkölcstan órán kíván gyermekük a következő tanévben részt venni.

„a” és „b” jelű osztályok választható programjai:

3.6.1. KID program

Az intézményben működő KID szakkör a „B” jelű osztályok választható foglalkozása, heti 2 órában, szakköri formában.

A KID mozaikszó:

K - mint Komplex

I - mint Innováció

D - mint Digitalizáció.

A szakkörön komplex módon, kiscsoportos (fél osztály) formában játékos foglalkozásokat tartunk tanulóinak heti rendszerességgel. A beiratkozással vállalták, hogy ezeken részt vesznek. A foglalkozások egy nyertes tehetséggondozó pályázati műhelymunka („Lámpás a tehetségekért” Fülöp Krisztina, Rector Dóra. 2011.) alapján történnek.

A szakkör minden évfolyamon más tematika alapján működik.

Elsőben 5 blokkban ad lehetőséget a mozgás, az önismeret-együttműködés, a kognitív funkciók, a kommunikáció, a logika és a kreativitás terén az erősségek és a gyenge pontok feltérképezésére, illetve a fejlesztésére. A foglalkozásokon alkalmazzuk a digitális technológia adta lehetőségeket, ezzel segítve a gyerekeket a mai digitális világban való eligazodásban.

Második osztályban a hangsúly a kooperatív, páros- és csapatmunkán van. Blokkokban ismerkednek a táblajátékokkal (dobókockások, lerakosgatósok, előnyadosok, vonalnyerősök, malmok, hídépítősök) illetve a Botev Játéktár fejlesztő játékaival folytatjuk az első osztályban megkezdett munkát.

Az első két évfolyamon Göbel Orsolya Varázsjátékok c. könyvei alapján a mesés játékok hatására segítjük a gátlások oldását, a nehézségek leküzdését. Ezzel fejlesztjük egyéniségüket, társas kapcsolataikat is.

A harmadik és negyedik évfolyamon drámajátékok, logikai játékok és különböző pedagógiai játékok is megjelennek a táblajáték és a kreativitást igénylő játékok mellett.

A KID programot erősítik az olvasó- és a beszélgetőkörök is. Az olvasókörök a gyerekek életkorához, tudásához, érdeklődéséhez alkalmazkodnak. A hozott könyvet bemutatják egymásnak könyvajánló formájában a tanulók. Minden hetet egy 7kezdő órának nevezett órával indítunk. Itt a hétvége eseményei, illetve a héten a tanulóra váró feladatokat megbeszélésével indítjuk el a tanulási folyamatot. A felső tagozaton a szakkör heti egy órában tanulásmódszertan és gondolkodásfejlesztés formájában folytatódik.

A szakkör több szempontból komplex:

- az iskolai élet több területén is megjelenik, nem csak a szakköri órákra korlátozódik
- több képességterületen zajlik: kiterjed a mozgásra, a beszédre, a szociális érettségre és az értelmi funkciókra egyaránt
- az egész személyiséget célozza
- felzárkóztatás és tehetséggondozás alapját is képezi
- az órák felépítésében is megjelenik a komplexitás

3.6.2. „LÁJK” program

Az intézményben működő „LÁJK” szakkör az „A” jelű osztályok választható foglalkozása, heti 2 óra szakköri formában.

A LÁJK mozaikszó:

L-mint logikai gondolkodás

Á-mint állóképesség fejlesztése

J-mint játék-szabálykövetés

K-mint kognitív képességek fejlesztése

Logikai gondolkodás fejlesztése. Tantárgyközi programként segíti a már megszerzett ismeretek alkalmazását, az összefüggések megértését, a megoldóképesség fejlődését.

Állóképesség fejlesztése. Az állóképesség a fáradással szembeni tűrőképesség. Bármilyen tevékenység tekintetében gyermekkorban a kitartás is egy fejlesztendő képesség. Akármilyen terhelést fizikailag és pszichikailag huzamosabb ideig tűrni, egy konkrét teljesítményt minél hosszabb ideig fenntartani, komoly kihívást jelent. A gyermekek állóképessége sporttevékenységek által célzottan fejleszthető.

Játék-szabálykövetés. Az óvodából érkező kisgyermeknek az iskolakezdéshez szükséges érettség több tényezője közül a feladattudat és a szabálykövetés kialakulása is nagyon fontos. Az iskolai szabályrendszerbe beilleszkedni, alkalmazkodni az új szabályokhoz, megterhelő a

gyermek számára. Hangsúlyozott feladatunk, hogy erre felkészítsük a gyerekeket a játékos mozgásos foglalkozások által is.

Kognitív képességek fejlesztése. Kiemelten fontos feladat, hiszen a kognitív, vagyis a megismerő funkciók (figyelem, érzékelés, észlelés, emlékezet, gondolkodás) fejlettsége befolyásolja a tanulási képesség hatékonyságát.

A számolási, olvasási és íráskészséget mozgásos tevékenységeken keresztül is fejlesztjük, hiszen a mozgás, a beszéd és a gondolkodás összekapcsolható, és a figyelem tudatos irányítása is folyamatos.

Az általános alapkészségek elsajátítása mellett a L.Á.J.K. programunkban fontos szerepet kapnak a logikai gondolkodást fejlesztő tevékenységek, játékok a tanóráinkon is, a mozgásos tevékenységek, amik segítik az óvodából érkező kisgyermeket abban, hogy az iskolában töltött időt a tanulás és fejlődés mellett jókedvűen, szorongásmentesen töltsék el.

3.7. Projektoktatás

A projektalapú oktatási modellel élni akarunk, a konkrét feladatokat minden évben az iskola éves munkatervében határozzuk meg. A módszerrel kapcsolatos elveinket itt röviden összefoglaljuk.

A projektek hiteles és valóságos környezetet biztosítanak a tanulási tevékenységek összekapcsolásához, átfogó gondolatokkal foglalkoznak, ezzel lehetőséget adnak a magasabb rendű gondolkodási készségek fejlesztésére is, valamint motiválják a tanulókat a tanulásra.

A projektalapú tanulás egy tanulóközpontú oktatási modell. Ez a fajta tanulás olyan, hosszú kifutású feladat segítségével fejleszti a tanulók tartalmi tudását és készségeit, amelynek középpontjában a tanulói kutatás és a hiteles bizonyítás áll kidolgozott anyagok és bemutatók formájában.

A tanórán alkalmazott projektek aktív szerepet bízunk a tanulóknak, úgymint:

- problémamegoldó
- döntéshozó
- kutató
- dokumentáló

A tanulók a projektek teljesítése közben a való életben hasznos, ún. 21. századi készségeket sajátítanak el – ezek közül sok megegyezik a napjainkban a munkáltatók által elvártakkal, például:

- képesség a másokkal való együttműködésre
- megfontolt döntéshozatal
- kezdeményezőkétség
- összetett problémák megoldása
- önirányítás
- eredményes kommunikáció

A projektalapú oktatás nem tantárgyhoz kötött, egyaránt alkalmazható néhány órában vagy akár egy egész félév során, illetve egy tananyag rész mélyebb elsajátítására vagy akár egy egész témakör feldolgozására. Iskolánkban lehetőség van pedagógusainknak a módszer illetve az ehhez társuló infokommunikációs technikák elsajátításra (továbbképzésen részt vett pedagógus segítségével), így biztosítani tudjuk a tanulóközpontú oktatási modell helyi szinten történő elterjedését

3.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünkben a nevelés, oktatás, képzés minden területén az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 27.§ - 29.§-ban leírtakat, a Köznevelési törvényben, és az Alaptörvényben megfogalmazottakat vesszük figyelembe.

Nem teszünk különbséget faji, bőrszín, nemi, nyelvi, vallási hovatartozás szerint. Tiltjuk a diszkriminációt fogyatékoság, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési helyzet, politikai vagy más vélemény megfogalmazása miatt.

Tilos a gyermekek jogellenes elkülönítése, ügyeikben humánusan, méltányosan kell eljárni, és a számukra legkedvezőbb döntést kell meghozni.

A nevelés, oktatás közben a tanulók az esélyegyenlőséget természetes állapotként élik meg.

A pedagógusoknak közre kell működni a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- A megelőzés olyan pedagógiai tevékenység, amelynek célja, hogy megelőzze, elhárítsa vagy enyhítse azokat a gyermekekre ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják vagy meggátolják; illetve segítse azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesülését, amelyek hozzájárulnak a gyermek társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és kifejtéséhez.
- A gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárásának az a célja, hogy a gyerekek problémáit az iskola és a gyermekjóléti szolgálat minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. A gyermek fejlődését veszélyeztető okok feltárásakor a problémák súlyossága alapján különböztethetjük meg a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyermekeket.
- A pedagógusok feladata, hogy részt vegyenek a tanuló fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésében. Ennek érdekében az iskolának együtt kell működnie a szülőkkel, a gyámhatósággal, a lakóhely szerinti családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal, az iskolaorvossal, a védőnővel, az iskolai pszichológussal, a nevelési tanácsadóval, a rendőrséggel, és egyéb, a gyermekvédelemben résztvevő hivatalos szervezetekkel.

A tanulási esélyegyenlőség érvényesítéséhez iskolánknak a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulási nehézségek feltárása, a problémák megoldásának segítése a nevelés-oktatás egész folyamatában
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes működésének alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, és a megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon és egyéb foglalkozásokon
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Az esélyegyenlőségi törvény 27.§ (1)-(4) bekezdésében megfogalmazottak szerint az oktatás és képzés területén érvényesíteni kell az egyenlő bánásmód követelményét, különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás
- a teljesítmények értékelése
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során
- az intézmény eszközeinek, létesítményeinek használatával kapcsolatban
- az ingyenesen elérhető foglalkozásokkal, képzésekkel kapcsolatban.

3.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az **írásbeli** számonkérés eleme lehet például a házi feladat; feladatlap, tesztlap kitöltése, dolgozat; házi dolgozat.

Az iskolai dolgozatok formái az alábbiak:

- **röpdolgozat az adott óra vagy maximálisan az utolsó három óra tananyagából:**
 - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét
 - a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező
 - a röpdolgozatra a tanuló egy osztályzatot kap
- **számonkérő dolgozat háromnál több óra anyagából:**
 - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét
 - a számonkérő dolgozat előzetes bejelentése legalább két nappal korábban kell, hogy megtörténjék
 - a számonkérő dolgozatra a tanuló egyetlen osztályzatot kap
- **témazáró dolgozat egy vagy több átfogó témakör anyagából:**
 - jellemzően az osztály egészét érinti
 - a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjék
 - a témazáró dolgozatra a tanuló egy osztályzatot kap, amely 200 %-os súlyozással kerül be az elektronikus naplóba.

Az iskolai dolgozatok további szabályait házirendünk tartalmazza.

Szóbeli értékelés:

Szóbeli számonkérés: a felelet, beszámoló, kiselőadás megtartása.

Fontos, hogy tanítványaink beszédképessége fejlődjön, ezért arra kell törekednünk, hogy a szóbeli számonkérés nagyobb szerephez jusson a jelenleginél.

Félévente tantárgyanként minimum 2 - 3 osztályzat szükséges, ebből lehetőleg 1 legyen szóbeli jegy. A nagyobb óraszámú tanított tárgyaknál legalább a heti óraszámuknak megfelelő érdemjegy alapján alakítjuk ki az adott félév osztályzatát. Idegen nyelveknél – a tárgy jellegéből következően – arra törekszünk, hogy a tanulónak minél többször legyen alkalma tudásszintjéről szóban is számot adni.

Az osztályzatok mellett legalább olyan fontos a teljesítmény szóbeli értékelése feleletnél, dolgozatkiadáskor, a félév zárásaként.

3.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozzunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. **A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozzunk meg,** amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó idegen nyelvi fordítási feladat, alkotómunkát igénylő művészeti alkotás elkészítése. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam. Elsőrendűen fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szellemi terhelése az optimálishoz közelítsen. Ennek érdekében nem elegendő az iskolai tanítási órákon való aktív vagy passzív részvétel.

Szükségessé tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása
- Az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kétféle témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.
- Minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell.

3.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, technikát és az etika/hit és erkölcstant. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, valamint megfeleljünk a biztonságos munkavégzés követelményeinek.

3.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az **iskolaorvosi vizsgálatok** jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a **testnevelési órákon** az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának mérésének kötelezettségét. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként a miniszter által rendeletben megállapított időszakban és mérőeszközzel.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. **A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.** A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre követhetők legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelést tanítók feladatkörébe tartozik.

3.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

3.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Programunk 1.13. fejezetében részletesen megtalálhatók az egészségnevelés elvei.

3.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Iskolánk örökös ÖKO iskola, környezetnevelési programot készítettünk, amely a pedagógia program melléklete.

3.14. A tanulók teljesítményének, előmenetelének értékelése, jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulói teljesítmény-visszajelzés a tanítási-tanulási folyamat egészében, annak minden mozzanatában megvalósul. A pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények folyamatos megerősítése, a hiányosságok korrekciója, kiküszöbölésük szükséges.

Az értékelés során a célokat és az eredményeket összevetjük, az eredményeket vizsgáljuk abból a szempontból, hogy céljaink szerint minek kellett volna eredményként létrejönnie. A pedagógiai értékelésnek a következő fő formáit használjuk: diagnosztikus, formatív és szummatív.

Amennyiben a tanulók olyan tudáselemeire vagyunk kíváncsiak, amelyek szükségesek bizonyos új ismeretek feldolgozásához, meg akarjuk ismerni a gyerekek előzetes tudását, akkor a diagnosztikus módszert alkalmazunk. Ez történhet írásban, szóban, de valamilyen cselekvés, tanulói aktivitás részeként is. Itt alapvetően nem adunk osztályzatot, különösen rosszat nem.

Nagyon fontos központi diagnosztikus értékelések az országos kompetenciamérések, amely során kidolgozásra kerülnek azok a diagnosztikus feladatok, tesztek, tesztrendszerek, amelyek segítségével az országos mérések által képet kaphatunk tanítványaink objektívebben megjelenő tudásáról.

Amikor egy új anyagrész feldolgozásában már teljesen elmerült a tanulócsoport, és azt szeretnénk tudni, hogy a gyerekek ténylegesen mennyit is értettek meg belőle, akkor kerül sor a formatív értékelésre. Ez szintén történhet szóban és írásban is. Mivel még nem fejeződött be teljesen az adott anyagrész feldolgozása, ezért a hiányosságokra vissza lehet térni, az esetleges félreértéseket, hibás tanulói konstrukciókat lehet javítani. Itt már gyakrabban értékelünk, de mindig adunk lehetőséget a javításra.

Míg a diagnosztikus értékelés elsősorban a tanár számára szolgál visszajelzéssel, addig a formatív értékelés esetében a visszajelzés címzettje a tanuló. Információt ad számunkra arról, hogy hol tart a tanuló, mit tud, és mit nem tud, hol vannak hiányosságai.

Amikor teljes mértékben befejezte a csoport az adott anyagrész feldolgozását, következik a szummatív, lezáró, összegző értékelés. Ez iskolánkban leggyakrabban témazáró dolgozat írásával történik. Legfontosabb szummatív értékelés az év végi osztályzat adása.

	Diagnosztikus	Formatív	Szummatív
Az értékelés funkciója	Csoportba sorolás esetén az előzetes készségek és tudás felmérése, a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztása	Visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz, a hibák azonosítása a megoldási módok kialakítása céljából	A tanulók minősítése, kategorizálása
Az értékelés időpontja	Csoportba sorolás esetén a szakasz elején, tanulási problémáknál a probléma felmerülésekor	Az oktatás során	A szakasz végén
Az értékelés tárgya	Kognitív, affektív és pszichomotoros területek, fizikális, pszichológiai és környezeti tényezők	Kognitív területek	Általában kognitív, a tantárgytól függően pszichomotoros vagy affektív területek

3.14.1. A tanulók teljesítményének értékelése a mindennapi iskolai gyakorlatban

1. Iskolánk a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának és magatartásának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az iskolai mindennapok során alkalmazott tudatos és spontán értékelés nagy hatással van a gyermekek személyiségfejlődésére és teljesítményük alakulására. A korrekt pedagógiai értékelés segíti a tanulókat abban, hogy együttműködően és kellő lelkesedéssel vegyenek részt a tanítási-tanulási folyamatban. A pedagógusok az előmenetelt tanítási év közben 2-8. évfolyamon rendszeresen érdemjeggyel értékelik, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítik. Az első osztályban a tanulók szöveges értékelést kapnak.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. Az első évfolyamon magyar nyelv, magyar irodalom és matematika tantárgyakból a tanulók a tanév végén átfogó írásbeli dolgozatban számolnak be a követelmények teljesítéséről.
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 2-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül írásban és a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése érdekében szóban is ellenőrizhetik.
 - Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott - fejlődött-e vagy hanyatlott - az előző értékeléshez képest.
6. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon:
 - Az első évfolyamon és a második évfolyamon félévkor a tantárgyak esetében az értékelés a következő szöveggel történik:
 - Kiválóan teljesített
 - Jól teljesített
 - Megfelelően teljesített
 - Felzárkóztatásra szorul

Kiválóan teljesített: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit megbízhatóan alkalmazni képes. (100-95%)

Jól teljesített: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit kevés hibával sajátította el, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását. (94-85%)

Megfelelően teljesített: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását. (84-65%)

Felzárkóztatásra szorul: ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit, minimálisan és alig teljesíti, kizárólag nevelői segítséggel, vagy azzal sem képes önálló feladatvégzésre, ha nem éri el a tantervi követelményeket egyes területeken. (64-0%)

Az első évfolyamon év végén a tanulók teljesítményét egy összegző mondattal értékeljük az alábbiak szerint:

Az első évfolyam követelményeit:

- kiválóan teljesítette.
- jól teljesítette.
- megfelelően teljesítette.

Ha a tanuló a követelményeket egyes tantárgyakból csak minimális szinten sajátította el, a tantárgy megjelölésével „felzárkóztatásra szorul” minősítés adható.
Kimagasló teljesítmény esetén tantárgyi dicséret kerül bejegyzésre.

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - A második-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük, kivéve az előzőekben leírt második évfolyam félévi értékelése.
 - A második-nyolcadik évfolyamon a félévi (kivéve a második) és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
 - Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
 - Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)
7. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
8. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRETA rendszeren keresztül.
9. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

1.-4. évfolyamokon:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-34 %	Elégtelen (1)
35-54 %	Elégséges (2)
55-74 %	Közepes (3)
75-90 %	Jó (4)
91-100 %	Jeles (5)

5.-8. évfolyamokon:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33 %	Elégtelen (1)
34-50 %	Elégséges (2)
51-75 %	Közepes (3)
76-90 %	Jó (4)
91-100 %	Jeles (5)

A határok csak irányadók, attól eltérni + - 5 %-kal lehet.

Az írásbeli munkák kijavításának határideje maximum 2 hét.

A beszámoltatás írásbeli feleletek útján:

- Felmérő dolgozatok – év elején, végén – a tudásszint megállapítására.
- Témazáró dolgozatok – egy-egy tantárgyi téma lezárásakor.
- Rövid írásos feleletek (röpdolgozatok) - a lényeglátást az alapfogalmak ismeretét kutatva. Házi dolgozatok - előnye, hogy több időt tud fordítani rá a tanuló, hátránya, hogy gyakran él szülői segítséggel.

A felmérő dolgozatok és házi dolgozatok által elért eredmény a szóbeli felelet értékelésére kapott érdemjeggyel egyenértékű. Az egy-egy tantárgyi fejezetet lezáró témazáró dolgozatokra adott érdemjegyek a félévi, illetve év végi osztályzatok megállapításakor súlypontosabbak.

A témazáró jegyek dupla jegynek számítanak.

Témazáró dolgozatot egy nap maximum kettőt írhatnak a tanulók.

ÉRTÉKELÉSEK, MINŐSÍTÉSEK RENDSZERE

Évfolyam	Értékelés tantárgy	Értékelés módja félévkor	Értékelés módja év végén
1. évfolyam és 2. évfolyam félévkor	Minden tantárgy	Szöveges értékelés: Kiválóan teljesített (100-95%) Jól teljesített (94-85%) Megfelelően teljesített (84-65%) Felzárkóztatásra szorul (64-0%)	Összegző minősítés szövege: Az első évfolyam követelményeit kiválóan teljesítette. Az első évfolyam követelményeit jól teljesítette. Az első évfolyam követelményeit megfelelően teljesítette. tantárgyból felzárkóztatásra szorul. tantárgyból dicséretet érdemel.
2. évf.év vége – 8.	Minden tantárgy	Osztályozás: ☐ Jeles ☐ Jó ☐ Közepes ☐ Elégséges ☐ Elégtelen	Osztályozás: ☐ Jeles ☐ Jó ☐ Közepes ☐ Elégséges ☐ Elégtelen

A tanuló magasabb évfolyamra lép, ha az évfolyam követelményeit minden tantárgyból – legalább elégséges osztályzattal – a szorgalmi időszakban rendszeren, osztályozó vizsgán vagy különbözeti vizsgán teljesítette. Nem léphet tovább az a tanuló, aki valamelyik tantárgy követelményrendszerét – neki felróható vagy fel nem róható okokból – nem teljesítette.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.

3.14.2 A magatartás értékelésének elvei

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt a bizonyítványba bejegyezi.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.
- A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és bizonyítványba be kell jegyezni.
- Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:
 - Példás (5) az a tanuló, aki:
 - a házirendet betartja
 - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendszeren viselkedik
 - kötelességtudó, feladatait teljesíti
 - önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
 - tisztelettudó társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
 - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
 - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
 - nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása
 - Jó (4) az a tanuló, aki
 - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeren viselkedik
 - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti

- a házirendet betartja, feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
 - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása
- Változó (3) az a tanuló, aki
 - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
 - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
 - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
 - igazolatlanul mulasztott
 - osztályfőnöki intője van
- Rossz (2) az a tanuló, aki:
 - a házirend előírásait sorozatosan megsérti
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.14.3. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

3.14.4. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A jutalmazások és elmarasztalások iránt támasztott követelményeink:

- megfontoltan, de a szükséges esetekben késedelem nélkül alkalmazzuk azokat,
- mindig személyre szabottak legyenek,
- szigorúan következetesek legyenek,
- vegyék figyelembe az általa kiváltható hatásokat,
- a fentiek szerint a várhatóan leghatékonyabb eszközt alkalmazzuk.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanév végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- vagy a házirend előírásait megszegi
- vagy igazolatlanul mulaszt
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intés,
- igazgatói figyelmeztetés, intés,
- tantestületi figyelmeztetés, intés.

Az írásbeli büntetéseken kívül a tanuló eltiltható a tanórán kívüli választható foglalkozásokról és iskolai rendezvényekről (pl. sportszakkör, sportedzés, színházlátogatás, sulibuli, osztálykirándulás, stb.).

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni, ha súlyos kötelességszegést követ el a tanuló. Súlyos kötelességszegésnek minősül:

- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- tiltott sajtótermékek behozatala az iskolába;
- fegyver vagy fegyvernek minősülő tárgy behozatala az iskolába;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának súlyos megsértése;
- iskolatárs bántalmazása, emberi méltóságában megalázása, zsarolása;
- sorozatosan durva és trágár kifejezéseket használata;
- ellenőrzőben az osztályzatok, illetve a szülői aláírás meghamisítása;
- társ vagy közösség pénzének, értékeinek eltulajdonítása;
- tanárral, tanítóval szemben kirívó tiszteletlen viselkedés.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkezen és súlyosan megszegi, a tanuló ellen a jogszabályokban (köznevelési tv. 58§) előírtak szerint fegyelmi eljárás indítható. Ezt megelőzően egyeztető eljárás folytatása szükséges. Erről az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt, kivéve ha a tanuló maga ellen kéri. A büntetést az iskola írásba foglalja, és a szülő tudomására hozza

Fegyelmi büntetések lehetnek:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,
- kizárás az iskolából.

3.14.5. Diákönkormányzati –díj

DÖK-díj adományozása

2019-ben létrehoztuk a "DÖK-díjat", melyet a nyolcadikos képviselők közül az a tanuló kaphat meg, aki az iskolánkban töltött évek alatt végig lelkiismeretesen, felelősségteljesen, aktívan hozzájárult az iskolai élethez.

A díj odaítélésének feltétele:

- a négy évből minimum 2 évben DÖK képviselő volt a jelölt
- évente legalább két programban aktívan részt vállalt (pl.: szervezés, segítségnyújtás)
- magatartása példás, tanulmányi átlaga: minimum 4 (jó).

4. A NEMZETISÉGI ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS FELADATAI

4.1 A nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés és oktatás elvei

A nemzeti kisebbségi nevelés és oktatás célja a tanulók nemzetiségi közösséghez való tartozásának erősítése.

Külső tényezők, külső elvárások:

- Veszprém városban a környező falvakból betelepült német származású szülők gyerekei részére biztosítani kell a nemzetiségi nyelvet oktató iskolát.
- A szülők elvárásai megegyeznek hazánk, valamint a szűkebb régió érdekeivel /szükség van minél több nyelvet jól beszélő polgárra/
- Az iskola gazdálkodását a nemzetiségi oktatásra szánt központi támogatás segíti.

Belső tényezők:

- A nemzetiségi német nyelv oktatásához a személyi feltételek iskolánkban adottak, nyelvtanáraink mindannyian jól képzett, többdiplomások, rendelkeznek a német nemzetiségi oktatáshoz szükséges speciális képesítéssel is, és igyekeznek minden korosztály számára vonzóvá tenni a nyelvtanulást. Kreatív, innovatív személyek, akik rendszeresen képezik magukat.
- A szülők bizalommal íratják gyermekeiket iskolánkba, akik a szülői házból már motiváltsággal érkeznek
- A könyvtár, eszköztár révén már jó adottságokkal rendelkezünk
- A nemzetiségi német nyelvet oktató programmal már hagyományokkal rendelkezünk.
- Rendszeresen szervezünk nyelvi tábor az ausztriai Obervellachba, ahol tanítványaink iskolai foglalkozásokon vesznek részt, ezzel biztosítva számukra az anyanyelvi közegben való tanulást.

Tanulásszervezés:

Továbbra is stratégiai döntésünk a nemzetiségi német nyelv csoportbontásban történő tanítása.

- A német nyelv megtanulása és széleskörű használata alapfeltétele a német kisebbség, mint népcsoport fennmaradásának.
- Mivel a nyelv a kultúra része, de a családokban a használata már nem jellemző, az iskolai oktatás biztosítja a nyelvhasználat alapjait.
- Az élő nyelvi környezet hiányában az iskolai oktatás nyújt olyan ismereteket, amelynek révén a német nyelvet megtanulják és megfelelő szinten használják a tanulók.
- Szorgalmazzuk az élő nyelv értését és használatát, a kétnyelvűséget, valamint a másság talaján állva, mások kultúrájának elfogadását.
- A nemzetiségi oktatás az első osztályban kezdődik.

Célok:

- A motivációt erősítse a tudat, hogy elődei anyanyelvét és kultúráját őrzi a tanuló a tanulással.
- Alakuljanak ki a tanulóknak a kommunikatív nyelvi kompetenciák, tehát csak használható nyelvtudás birtokába jussanak, melyet képesek legyenek egész életükön át fejleszteni és fenntartani.
- A hazai német kisebbség, valamint a német nyelvű országok életéről és kultúrájáról szerezzenek alapos ismereteket a tanulók.
- A tanuló a 8. osztály végére 1700 aktívan használt szó tudásával rendelkezzen és kitartó szorgalmának eredményeként felvételt nyerjen Gimnáziumok és Középiskolák Német Nemzetiségi Tagozatára.
- A személyes témák és munkamódszerek ösztönözzék a tanulót, hogy a német nyelvvel és kultúrával a tanórákon kívül is szívesen foglalkozzon.
- Szeretnénk, ha tanulóink a kisebbségi hagyományok őrzésével és ápolásával az európai kultúrát gazdagítanák és biztos nyelvtudásukkal érvényesülni tudnának az Európai Unióban.

Feladatok:

- Szisztematikusan felépített mondatmodellek és sokoldalú gyakorlatok révén fejlődjön az értés és beszéd készsége
- A hallásértés és az olvasásértés készségének folyamatos fejlesztése
- A szótározás készségének kialakítása
- Alsó tagozatban a nyelvi minták utánzása révén használják a nyelvtani elemeket, a felső tagozatban a leíró nyelvtan fogalmait, összefüggéseit ismertetjük meg a tanulókkal
- Felfedeztetjük a magyar és a német nyelv különbségeit
- Megismertetjük az írásos szövegekhez szükséges nyelvi elemeket /pl. üdvözet, kívánság, feljegyzés, leírás, elbeszélés, levél/.
- Fejlesztjük szinonimák, antonimák, kifejezések, állandó kapcsolatok és szólások révén a kifejezés stílusát
- A magyarországi német szellemi kultúra örökségéből az életkori sajátosságok figyelembe vételével nyújtunk válogatást
- A témakörökhöz kapcsolódóan nyújtunk a hazai németek történelméből, földrajzáról kultúrájáról és néprajzáról ismereteket

- A német nyelvű irodalom területéről verseket, dalokat, prózai, valamint ország ismereti szövegeket dolgozunk fel

Didaktikai és módszertani alapelvek

- Fő vonalaiban megegyezik az idegen nyelvoktatás didaktikai-módszertani koncepciójával
- Témaválasztásában tér el, hogy erőteljesebb érzelmi ráhatást gyakorolhasson
- A tankönyv ill. szövegek célnak megfelelő kiválasztása a tanár joga, aki ezzel a felelősséget is vállalja a hétköznapi nyelv megfelelő alapozásáért
- A lineárisan és spirálisan egymásra épülő nyelvtani anyag hatékonysága megköveteli a tartalom sorrendjének betartását
- A tanulók különböző tudása /előismereteik vagy képességeik miatt/ fontos a differenciálás. /Lehetőség szerint a teljesítményorientált csoportbontás, átmenési lehetőséggel/.
- A természetes nyelv elsajátításának sorrendjét minden tanítási egységnél be kell tartani: hallás, beszéd, olvasás, írás.
- Az alsó osztályokban a szóbeliség legyen a meghatározó, de a felső tagozaton is legalább 60 %-ban domináljon, miközben a tanítás folyamatában az írásbeliség is egyre nagyobb hangsúlyt kap.
- Iskolánkban az olvasással és az írással a második osztályban kezdünk foglalkozni.
- A szókincs elsajátításában két-két fokozatot különböztetünk meg: a receptív, azaz értett szavak és produktív, azaz aktívan használt szavak összességét.
- A tanítandó szókincs és a mondatmodellek élet közeleiek legyenek, feleljenek meg a gyermekek érdeklődésének. A témák és szituációk az órákon való feldolgozásra alkalmasak, valamint az órákon kívüli hasznosításra megfelelőek legyenek.
- A nyelvtan a kommunikációt szolgálja. A nyelvi szabályokat induktív úton közelítjük meg, apró lépésekben sokoldalú gyakorlatokkal segítjük a bevésést.
- A szabályszerűségek felismerése ösztönzőleg hat a tanulási folyamatban.
- A tudatos gyakorlás segíti az új szerkezetek mielőbbi szabatos használatát.
- Az órák vezetése német nyelvű legyen, mert a gyerekek értését és beszédképességét így fejleszthetjük, valamint a minél több tevékenykedtető feladattal.
- Juttassuk sikerélményhez a tanulókat.
- Mivel az órávezetés – kivéve a nyelvtani fogalmak tanítását – egy nyelven történik, a szemléltető eszközök, médiák, az érzékeléses észlelés és tevékenységek különös szerepet kapnak. Fontosnak tartjuk a technika legújabb vívmányainak (IKT eszközök) rendszeres használatát.
- A képzés folyamatában minden tanuló aktív részvételét szorgalmazzuk a szociális formák /pár és csoportmunkák/ alkalmazásával, amelyek motiválnak és fejlesztik a kommunikációs készséget.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a tanórán belüli differenciálásra, gyengébb képességű tanulóink fejlesztésére.

4.2 A nemzetiségi nevelés általános feladatai

A nemzetiségi iskolai nevelést-oktatást végző iskola a Nemzeti alaptantervben és a Nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit.

A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben arra kell törekedni, hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép és nemzetiségkép, hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

4.3 A nemzetiségi nevelés fejlesztési feladatai

A nemzetiségi nevelés-oktatás fejlesztési feladatai a Nemzeti alaptanterv fejlesztési feladatait veszik alapul, egészítik ki. Az iskola pedagógiai programja a nemzetiségi nevelési-oktatási formához igazodóan tartalmazza a nemzetiség nyelve, az irodalom és a népismeret oktatását felmenő rendszerben. Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom, valamint a nemzetiségi népismeret tartalmát nemzetiségenként differenciált részletes fejlesztési feladatok határozzák meg.

4.3.1. Az anyanyelv (a nemzetiség nyelve) és irodalom

A nemzetiségi nevelés-oktatásban kiemelt szerepe van az anyanyelv (a nemzetiség nyelve), irodalom és kultúra tanításának. A nyelv tudása hozzájárul a nemzetiségi azonosságtudat formálódásához, lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését. A nyelv közösségalkotó és-megtartó erő. E feladatát a nemzetiségi népismeret, kultúra megismerésével együtt képes ellátni.

A nemzetiség nyelvének tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a nemzetiség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára törekszik. Az irodalmi nevelés központi feladata, a nemzetiség és az anyaország irodalmának megismertetése, az irodalom (olvasás) megszerettetése, az anyanyelven (a nemzetiség nyelvén) az olvasási kedv felébresztése és megerősítése.

Az anyanyelv (a nemzetiség nyelve) és irodalom oktatása igazodik a nemzetiségi nevelés-oktatás formáihoz.

A hagyományos nyelvoktató és a bővített nyelvoktató nevelési-oktatási formában a nemzetiségi nyelv és irodalom helyi tantervét a nemzetiség nyelvén (esetleg magyar nyelven is) a nemzetiségenként meghatározott részletes fejlesztési feladatok alapján kell megalkotni. A fejlesztési feladatok meghatározásának alapja az aktív nyelvhasználat, a szókincsfejlesztés, valamint a tanulók életkori sajátosságait figyelembe vevő kommunikációs képességek fejlesztése.

A fejlesztési feladatok meghatározása a tanulók meglévő nyelvismeretére építve fejleszti a tanulók szóbeli és írásbeli kommunikációs képességét, a hangzó és írott szövegek ismeretét, megértését és gyakorlati alkalmazását. Az irodalmi művek ismeretén keresztül hozzájárul az egyén kulturális önazonosságának kialakításához, a kreativitás és az esztétikai érzék fejlesztéséhez.

Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom kapcsolata az európai nyelvi szintekkel összhangban vannak az európai hatfokú skálán meghatározott szintekkel. A hagyományos és bővített nemzetiségi nyelvoktatás esetén a hatodik osztály végére az európai minimumszint felét, a nyolcadik osztály végére az európai alapszintet kell a tanulónak teljesítenie.

Nemzetiségi nyelv	6. évfolyam	8. évfolyam
Hagyományos és bővített nyelvoktató forma	A1	A2

Az európai minimumszint fele: A1

Ezen a szinten a diák megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, és be tud mutatni másokat. Képes egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Beszédértés

Megérti a tanár egyszerű utasításait, az ismerős szavakat, fordulatokat, melyek személyére, családjára, közvetlen környezetére, a nemzetiségre vonatkoznak. Legyen képes megoldani a hallás utáni értési feladatokat.

Beszédképesség

Képes legyen megszólalni a nemzetiség nyelvén, fokozatosan növekedjen beszédbátorsága és önbizalma. Képes legyen egyszerű beszélgetésben részt venni, amennyiben a partner lassan, jól artikulálva beszél. Képes feltenni és megválaszolni egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Lakóhelyét, ismerőseit képes egyszerű fordulatokkal leírni, információt adni és kérni valós beszédhelyzetekben. Megértési problémák esetén tudjon segítséget kérni. Mondjon el emlékezetből néhány dalt, mondókát, verset az adott nyelven.

Olvasásértés

Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban. Ébredjen fel érdeklődése népcsoportja kultúrája iránt. A megértést cselekvéssel, szóban vagy írásban jelezze vissza. Legyen gyakorlata egyszerű, ismert nyelvi elemekből álló szöveg néma olvasással történő megértésére. Tudjon egy adott szövegből egyszerű információkat kiemelni.

Írás

Képes a nemzetiségi nyelven egyszerű szöveg lemásolására és tollbamondás után helyes leírására. Tudjon egyszerű, tényszerű információkat írni az adott nyelven. Képes minta alapján több mondatból álló, összefüggő szöveget írni (párbeszéd, üzenet, üdvözlő képeslap, bemutatkozás). Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni.

Az európai alapszint: A2

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak: nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, a nemzetiségre vonatkozó információk, vásárlás, helyismeret, állás, foglalkozás. Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben tud kommunikálni úgy, hogy egyszerű és direkt módon információt cserél családi, nemzetiségi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről, a nemzetiségi közösségről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Beszédértés

Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókincset, ha számára ismert, közvetlen dologról és a nemzetiségi közösségről van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.

Beszédképesség

Részt tud venni egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, mely közvetlen információcserét igényel ismert tevékenységgel kapcsolatban. Képes magát megértetni társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például családját, lakóhelyét, a nemzetiségi közösséget, tanulmányait.

Olvasásértés

Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni. Képes a nemzetiség nyelvén való kifejező olvasásra (megfelelő hangsúlyokkal, a szöveg lényegének visszaadásával).

Írás

Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.

4.3.2. A nemzetiségi népismeret

A nemzetiségi népismeret az adott nemzetiség nyelvén és magyar nyelven nemzetiségenként meghatározott részletes fejlesztési feladatai a Nemzeti alaptanterv több műveltségi területéhez kapcsolódnak, azok tartalmához és szerkezetéhez igazodnak.

A nemzetiségi népismeret általános témakörei:

- A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája
- nyelvhasználati sajátosságok, beleértve a nyelvjárásokat, nyelvváltozatokat,
- vizuális kultúra (építészeti emlékek, képzőművészet, iparművészet, népművészet, filmművészet),
- ének-, zenei és táncművészet (zenei örökség, színház, tánc és játék),

- hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek,
- szociológiai és település-földrajzi ismeretek.
- A nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja
- a nemzetiség magyarországi történelme és irodalma, az anyanemzet, nyelvi (anya)országok történelmének, irodalmának korszakai; az anyanemzet, illetve a nyelvi (anya)országok földrajza,
- nevelés-oktatás-, kultúrtörténet, jelenkor,
- a nemzetiségek más országokban élő csoportjai.
- Nemzetiségi és állampolgári jogok
- a nemzetiségek jogai, hazai és nemzetközi jogrendszer,
- a nemzetiségek intézményrendszere,
- nemzetközi kapcsolatok.

A nemzetiségi népismeret önálló tantárgyként történő tanítása mellett szükséges, hogy tanórán kívüli tevékenységek formájában is - a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján rendelkezésre álló időkereten belül - (mint pl. a szakkörök, a táborok, a kirándulások, a népdal- és tánckörök, a játszóházak, a színjátszó körök, a zenekarok) megjelenjen. Pedagógiaiilag kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni, illetve csoportos kutatás, projektmunka.

4.4 A nemzetiségi német nyelv oktatása iskolánkban

Iskolánkban az 1992/93-as tanévtől német nemzetiségi tagozat működik.
A tagozatot a szülők kérésére indítottuk el.

Az oktatási forma: hagyományos nyelvoktató kisebbségi oktatás. Ebben az oktatási formában a tanítás nyelve a magyar nyelv, a német nyelv és irodalom tantárgyat az első évfolyamtól oktatjuk.
A német nemzetiségi oktatás

- a német nyelv és irodalom tantárgy,
- a német népismeret
- a német nemzetiségi táncoktatás és a nemzetiségi kamarakórus szakkör keretében zajlik.

4.4.1. A német nyelv és irodalom tantárgy általános céljai és feladatai

Az általános iskola alsó tagozatán a német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja a nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése, és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátítása. A nyelvi képességek fejlesztése nem csak cél, hanem eszköz is a személyiség harmonikus fejlődéséhez, a kognitív és érzelmi fejlődéshez, valamint mindezek katalizátora is egyben.

A nyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ez által válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

A német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgy további fontos feladata a szóbeli és az írásbeli kommunikáció önálló és kreatív, integrált használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, a modern társadalom különféle színterein gyakorolt nyelvhasználati módok tanítása, illetve a nyelvhasználat változatos, adekvát, tanulói tevékenységekre épülő, folyamatos gyakoroltatása.

A kor szükségleteinek és a társadalom elvárásainak megfelelően tehát az alsó tagozatos német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgy középpontjába kerettantervünk az olvasás-szövegértés képességének fejlesztését helyezi, mint kiemelt területet, és ennek új elemeiként megjelennek az olvasási stratégiák is. Az olvasás és az írás képességének elsajátítása kulcs az önálló tanuláshoz, majd pedig a boldoguláshoz a mindennapi életben.

A kisiskolások az iskolai tanulmányaik megkezdésekor különféle szinten birtokolják és használják a német nyelvet. A tanító feladata nem az elméleti rendszerezés, hanem a változatos és egyre magasabb szinten történő gyakoroltatás a különféle kommunikációs helyzetekben, illetve a szorongásmentes, motivált nyelvi fejlődési környezet megteremtése.

A játékos, önkifejező gyakorlatok lehetőséget teremtenek a nyelvi tudatosság, a kreativitás, az árnyalt önkifejezés, a másik megértésének igényére, a képességek fejlesztésére. E fejlesztési folyamatra épülhet majd a továbbiakban a német nemzetiségi nyelvi és az irodalmi kultúra megismertetése.

Az 5–8. évfolyamon a német nyelv és irodalom tantárgy alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása; a szövegalkotás folyamatának megfigyelése, gyakorlása, különböző, a kommunikációs helyzetnek megfelelő szóhasználatú és jelentésű szövegtípusokban történő fogalmazás; az elsajátított írástechnika, helyesírás gyakorlása, továbbfejlesztése.

A német és magyarországi német népköltészeti alkotásokkal indul a felső tagozatos irodalom: ezek visszautalnak az alsó tagozatra, amelyek egyben középpontba állítják az irodalom örök kulcselemét, a fantáziát, hiszen ez minden emberi alkotásban jelen van. A tananyag a továbbiakban egyre inkább közelít a reális világhoz, miközben a fantázia továbbra sem tűnik el az irodalommal való ismerkedésből.

A különféle kommunikációs helyzetekhez kapcsolódó tevékenységek kedvező feltételeket teremtenek az önálló tanulás képességeinek célirányos fejlesztéséhez. A német nyelv és irodalom tantárgy fontos célja még, hogy a tanulók olyan önálló gondolkodású fiatalokká váljanak, akik erkölcsi kérdésekben is képesek önálló ítéletalkotásra.

A német nyelv és irodalom tantárgy a nemzetiségi nyelvi kulcskompetencia fejlesztésében játszik döntő szerepet, ezen kívül jelentősen hozzájárulhat a digitális, a szociális és állampolgári, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség kulcskompetenciák fejlesztéséhez. A hatékony, önálló tanulás készségeinek-képességeinek fejlesztése szintén kitüntetett szerepet kap a német órákon.

4.4.1.1. A német nyelv tantárgy óraszámai

Évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8
	.	.	.	.	.	.	.	.
Kötelező tanórai foglalkozás óraszám	5	5	5	5	5	5	5	5

4.4.2. Német nemzetiségi hon-és népismeret tantárgy általános céljai és feladatai

A német nemzetiségi hon-és népismeret tantárgy tanulása a tanulók számára lehetővé teszi, hogy toleránsak és nyitottak legyenek a mássággal szemben, amely alkalmassá teszi őket más nemzetiségek és népek elfogadására.

A német nemzetiségi hon-és népismeret tantárgy feladata: identitás-és értékközvetítés.

A német nemzetiségi hon-és népismeret önálló tantárgyként való oktatását a 2013-2014-es tanévben vezették be felmenő rendszerben. Ennek megfelelően iskolánkban a német nemzetiségi hon-és népismeret az 1-8. évfolyamig önálló tantárgyként, heti egy órában oktatjuk. A német nemzetiségi történelem, kultúra és hagyományok megismerésére és ápolására minden évfolyamon évi 37 órát fordítunk.

Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy a német népismeret oktatása során a gyerekek:

- ismerjék meg a magyarországi németek hagyományait, történelmét, az általuk lakott területek földrajzi adottságait,
- nyerjenek betekintést egy németek lakta település életébe,
- ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket,
- ápolják a német dal- és néptánc kincset,
- ismerkedjenek meg a magyarországi németek nyelvjárásaival,
- nyerjenek betekintést a magyarországi német paraszti és iparos világ mindennapi életébe,
- ismerkedjenek meg a magyarországi német írók, költők műveivel
- ismerjék a Magyarországon élő kisebbségek legfontosabb jogait.

4.4.2.1. A német nemzetiségi hon-és népismeret tantárgy óraszámai

Évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8
	.	.	.	.	.	.	.	.
Kötelező tanórai	1	1	1	1	1	1	1	1

4.4.3. A német nemzetiségi táncoktatás és nemzetiségi kórus

A néptánc-és népdalkultúra ápolására néptáncszakkört működtetünk. Felső tagozaton német nemzetiségi kamarakórust szervezünk, melyet iskolánk énektanára vezet.

A német nemzetiségi tagozaton heti egy testnevelés óra keretében a tanulók német nemzetiségi néptánc oktatásban részesülnek. Felső tagozaton a néptánc oktatáson való részvétel már nem kötelező, hanem választható szakköri formában valósul meg.

Törekszünk arra, hogy tanulóink a felső tagozatban –legalább egyszer- eljussanak német nyelvterületre (nyelvi tábor keretében) és nyelvtudásukat anyanyelvi környezetben fejleszthessék. Alsó tagozatos diákjainknak kirándulásokat szervezünk Ausztriába.

A minden tanévben megrendezésre kerülő Botev nyelvi napok keretében német napot is tartunk, melynek célja a más idegen nyelvet tanulók számára a német kultúra megismertetése.

4.5. A német nemzetiségi tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

- a nyelvtanulás célja (biztosítsa az alapvető kompetenciák és készségek fejlesztését)
- a tanulók életkora, fejlettségi szintje
- a tankönyv tartalmi jellemzői (tartalmazzon sok kommunikatív feladatot, sok autentikus szöveget)
- a tankönyv mint taneszköz
- a tankönyv mint motivációs eszköz
- legyen hozzá digitális tananyag
- a tanítás feltételei, körülményei

Mivel minden évfolyamon tanítunk német nyelvet, fokozottan figyelünk a zökkenőmentes, folyamatos átmenetek biztosítására az egyes évfolyamok, illetve az alsó és a felső tagozat között. Mint a táblázat is mutatja minden évfolyamon számos más kiegészítő tankönyvet is használunk.

	Alaptankönyv	Kiegészítő anyag
1.	Kombi Spielheft	Kaspertheater Hans Hase
2.	Kombi Mini	Kaspers Schriftzug Das ABC-Haus Mina und Otto
3.	Planetino 1. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)	Deutsch Konkret Lehrbuch und Arbeitsbuch Deutschmobil 1. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)
4.	Planetino 2. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)	Deutsch Konkret Deutschmobil 1. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)
5.	Beste Freunde 1. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)	Wechselspiel Junior Die verflixte Grammatik Deutschmobil 2. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)
6.	Beste Freunde 1-2. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)	Wechselspiel Junior Deutschmobil 2. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)

7.	Beste Freunde 2-3. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)	Wechselspiel Start Neu Lehrbuch und Arbeitsbuch Deutschmobil 3. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)
8.	Beste Freunde 3. (Lehrbuch und Arbeitsbuch)	Startu Neu Lehrbuch und Arbeitsbuch Stufen Grammatik Wortschatz und Grammatik A2 Hören und Sprechen A2 Lesen und Schreiben A2

4.6. Mérések a Nemzetiségi Tagozaton

- A tanulók tudásszintjét rendszeresen mérjük, továbbá részt veszünk az országos nyelvi kompetenciaméréseken

4.7. Kapcsolataink

- Nagyon jó kapcsolatot ápolunk a Veszprémi Német Kisebbségi Önkormányzattal, kölcsönösen részt veszünk egymás programjain.
- Szoros kapcsolatban állunk a Pannon Egyetemmel, hallgatókat mentorálunk.
- A német nemzetiségi oktatást folytató Lovassy László Gimnáziummal
- Rendszeresen találkozunk a veszprémi Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvoktató és a Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolák német nemzetiségi tagozatos tanulóival és a kollégákkal. Célunk, hogy a gyerekek a közös feladatok és a közös nyelv révén megismerkedjenek egymással és a kollégák szakmai kapcsolata tovább mélyüljön.
- Szoros kapcsolatot ápolunk az Egry Úti Körzeti Óvodával, közös programokat szervezünk.
- A különböző közművelődési és kulturális intézményekkel (Levéltár, Laczkó Dezső Múzeum, Magyarországi Német Színház, Budapesti Goethe Intézet) szoros kapcsolatot ápolunk.

4.8. Versenyek

Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy diákjaink különböző nyelvi versenyeken, kulturális bemutatókon számot adjanak tudásukról.

A legfontosabb versenyek, vetélkedők:

- Területi Német Nemzetiségi Kulturális Verseny Városlődön
- Megyei nyelvi verseny 5. 6. ill. 7. 8 osztályosok számára Ajkarendeken
- Országos Német Nemzetiségi Tanulmányi Verseny
- Országos Német Nyelvi Verseny
- Megyei angol/német szépkiejtési verseny

4.9. Nemzetiséghez nem tartozó tanulók megismertetése a településen élő nemzetiségek kultúrájával.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók számára is fontos, hogy megismerkedjenek a településen élő nemzetiségek kultúrájával, történetével, hagyományaival. Ezek az ismeretek hozzájárulnak a tanulók

szociális kompetenciáinak javításához. A toleráns a másokat elfogadó magatartás korunkban is nagyon fontos. Ennek érdekében iskolánkban többféle lehetőséget biztosítunk a Veszprémben illetve a környékünkön élő nemzetiségek megismerésére. Veszprémben az ukrán, az örmény, a roma, a lengyel és a német nemzetiség rendelkezik kisebbségi önkormányzattal. Közülük számban s a város közéletében nyújtott szerepével a német kisebbség a legjelentősebb.

Iskolánkban ezért is indult meg 30 éve a német nemzetiségi oktatás. Jelenleg is nagyszámú szülő választja ezt a programot. A nemzetiségi tagozatra járó tanulók külön tantárgyként tanulják a német és nép és honismeretet. A nemzetiségi programoknak iskolánk minden tanulója résztvevője illetve résztvevője lehet. A programok közül kiemelkednek az ünnepkörökhöz (advent, karácsony, húsvét, pünkösd) kapcsolódó rendezvények. A német nemzetiségek hagyományos öltözeteiből főépületünkben kiállítás található. A német zene és táncművészet elemeivel minden érdeklődő tanuló megismerkedhet, részt vehet a nemzetiségi kórus, és a két néptánc kör munkájában. Az ő bemutatkozásukra tanév során többször lehetőséget adunk az iskola teljes közössége előtt. A többi nemzetiség kultúrájának megismerését elsősorban az osztályfőnöki és történelem órák során biztosítjuk. Ide a (osztályfőnöki órákra) meghívjuk a felsorolt nemzetiségek képviselőit, akik beszélhetnek a népük történelméről, kultúrájukról és a városunk életében betöltött szerepükről. A városi nemzetiségi rendezvényeken résztvevőként képviseljük iskolánkat, ill. mozgósítjuk tanulóinkat és szüleiket a megtekintésre.

A nemzetiségek történelmének oktatása elsősorban a történelem órákon kapcsolódó tananyagként kerülhet. A 7. és 8. évfolyamokon a tanulóink megismerik a betelepülés idejét, körülményeit. A 8. osztályosok a második világháború, ill. az azt követő évek történései során a mai napig tartó változások okát is megismerik. Más tantárgyakban is lehetőséget adunk ezen népek kultúrájának megismerésére (rajz, technika –népviseletek, hagyományos használati tárgyak, népi építészet). A diákönkormányzatunk projektnapot szervezhet, ahol az érdeklődő osztályok által készített prezentációk bemutatják az iskola egészének egy-egy nemzetiség értékeit. Élünk a nemzetiségek képviselőinek meghívásával, bemutatkozásával iskolánkban.

Fontos célnak tekintjük, hogy növeljük tanulóinkban a toleranciát más, népek nemzetiségek értékeinek elismerését, megbecsülését.

5. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FEJLESZTŐ PROGRAMJA

Az emberi erőforrások miniszterének rendelete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról meghatározza a munkánkat.

A sajátos nevelési igényű tanulót a többi tanulóval együtt nevelő, oktató iskola a helyi tantervének elkészítésénél a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét is figyelembe veszi.

A Nemzeti alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóira is érvényesek, a pedagógiai programunk, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vettük. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva a következő elvek szerint szervezzük meg:

- A feladatok megvalósításához elegendő időt és megfelelő kereteket adunk

- A tanuló igényeinek és fogyatékoságával összeegyeztetett tartalmakat, követelményeket alakítunk ki
- A tanuló számára megfelelő kommunikációs módszereket, eszközöket használunk.
- Segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatjuk a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékeljük.

Célunk, hogy:

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
Magyar nyelv és irodalom	segédeszközök kiválasztása ☐ adaptált taneszközök (íróeszköz, tankönyv, füzet, stb.) ☐ bátorító beszédlegkör, beszédterápia ☐ logopédiai fejlesztés	célzott manipulációfejlesztés ☐ szem-kéz mozgások összerendezése ☐ mimikai, beszédet, megértést segítő mozgások gyakorlása ☐ a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra ☐ a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése ☐ sikertudat kialakítása
Idegen nyelvek	☐ egyénre szabott nyelvtudási anyag ☐ auditív módszerek ☐ számítógépes programok használata	☐ koncentrációt, emlékezetet fejlesztő gyakorlatok ☐ írásbeli kommunikáció előtérbe helyezése
Matematika	☐ kislépésekre bontás ☐ az absztrakciós út tudatos megsegítése ☐ egyéni elbírálás után tananyagrészek csökkentése, adaptálása (pl. számítógép használata, stb.)	☐ sokoldalú érzékleti megerősítés ☐ megfigyelőképesség ☐ emlékezet ☐ képzelet ☐ gondolkodás ☐ mindennapi életre felkészítés: lényegkiemelés, becslés, a pénz értéke, okság felismerése,
Ember és társadalom		☐ tapasztalatszerzési hiány pótlása ☐ alkotó, értelmes életcélok kitűzése ☐ érdekvédelmi jogszabályok, intézmények ismerete
Ember és természet Földünk és környezetünk	☐ segédeszközök igénybevétele	☐ embertani, egészségügyi ismeretek, tanulói diagnózis ismerete ☐ egészségügyi problémák kezelése ☐ egészség - betegség - sérült állapot különbségtétele
Művészetek:	☐ komplex művészeti terápia,	☐ téri orientáció

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei a fejlődés lehetséges üteméhez igazodnak,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is kiterjed,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Iskolánk több éve megvalósítja a többségi intézményben történő integrált nevelést, oktatást, nézetünk szerint annak magasabb fokát az inkluzív nevelést is. Az iskola valamennyi pedagógusa, dolgozója, tanulója kész a befogadásra.

Az épületek teljes körűen akadálymentesítettek, eszközök és felszerelések elsősorban vakok és gyengén látók, valamint mozgáskorlátozottak számára állnak rendelkezésre. A nevelésben ezen a két területen van a legtöbb tapasztalatunk.

Feladatainkat csak az EGYMI utazó gyógypedagógia szolgálat szakembereinek segítségével tudjuk ellátni, hiszen intézményünkben gyógypedagógus végzettségű kolléga nincs.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit figyelembe véve az alábbi fogyatékosági területeken és módszerekkel dolgozunk:

Mozgásszervi fogyatékos tanuló integrációja

(ép értelmű, enyhébb végtagredukciós fejlődési és szerzett mozgás-rendellenesség)

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	drámapedagógia ☐ az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	☐ mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció ☐ az akusztikus és vizuális észlelés

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	☐ egyénre szabott, adaptált	☐ írásbeli kommunikáció elsajátítása
---	---	--

	eszközök (Írányelvek) ☐ számítógép kisegítő lehetősége ☐ informatika tanítás korábbi elkezdése	☐ elektronikus kommunikáció szabályainak ismertetése
		☐ szabadidő hasznos felhasználása ☐ pályaválasztás, önálló felnőtt életre felkészítés ☐ környezetbe beilleszkedés ☐ önállóság kialakítását segítő (gyógy) eszközök karbantartása, higiénés balesetvédelmi szabályok
Testnevelés	☐ gyógytorna passzív és aktív eljárásai ☐ fizikoterápia, hidroterápia, stb. ☐ gyógyászati és rehabilitációs segédeszközök alkalmazása, környezeti adaptáció ☐ egyénileg adaptált mozgásanyag ☐ kommunikáció motoros hátterének javítása	☐ károsodott funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja ☐ optimális működésképesség elősegítése, állapotromlás megelőzése ☐ motoros készségek, képességek fejlesztése ☐ tehetséggondozás adaptált foglalkozásokon ☐ reális mozgásos „éntudat” kialakítása

Látássérült tanulók integrációja

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A tanulás kompetenciái	IKT- eszközök használata	megfigyelőképesség-hallás, szaglás, tapintás
A tanulás kompetenciái Földrajz	térképek használata-tapintható, lényegkiemelő, speciális jelzésekkel ellátott	természeti jelenségek, folyamatok valóságos megtapasztalása
Művészetek	nagyított kotta használata	hallásos tanulás- ének zene mozgás, térbeli tájékozódás, játékbátorság növelése, közönség előtti
Digitális kultúra	számítógép, könyvtár használata	szabályos gépírás

Technika és tervezés	időtöbblet biztosítása	többoldalú érzékleti megismerés, közlekedési ismeretek, háztartáskultúra
Testnevelés	sportolási lehetőség biztosítása	speciális mozgásnevelés, rendszeres fizikai aktivitás, mozgásbiztonság kialakítása, mozgás-látás koordináció,
	természetismeret anyaga elsajátításának folyamatában is.	differentiálása, hangkapcsolatok észlelése), mind a feldolgozásnál (szó, grammatika, mondat, bekezdés, szöveg) ☐ konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés (különösen az elvont fogalmak, az állandó szókapcsolatok, az árnyaltabb megfogalmazási formák megismerése, alkalmazása) ☐ az ismeretek elsajátításában támaszkodjanak mindinkább a hallás útján megszerezhető információkra ☐ <i>Speciális</i> fejlesztési részterület valamennyi évfolyamon: ☐ <i>hallás – ritmus – mozgásnevelés</i> ☐ <i>beszédhallás</i> ☐ <i>helyes ejtés</i> ☐ <i>szájról olvasás</i>
A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)	Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap a <i>köznapi helyzetekben</i> történő kommunikáció; ill. súlyosabb hallássérülés esetén az <i>írássos</i> forma.	Oktatása a <i>nyelvi fejlettségi szint</i> függvényében történik.
A matematikai, gondolkodási kompetenciák	☐ A matematikai tartalmakat a szókincsüknek, szövegértésüknek, <i>nyelvi fejlettségüknek</i> megfelelő szinten reprezentáljuk számukra. ☐ Kiemelt szerepet kap a	Hangsúlyos a <i>valóságos élethelyzetekben</i> előforduló matematikai tartalmak megragadása, az ezeket leíró <i>nyelvi kifejezésformák</i> begyakorlása.

	<i>szemléltetés, - főként alsó tagozaton - a konkrét tárgyi tevékenykedtetés, az interaktív tanulási lehetőségek alkalmazása mellett.</i>	
--	---	--

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák	☐ <i>szemléltetés</i> ☐ <i>kísérletezés,</i> ☐ a természeti folyamatok, jelenségek <i>modellezése</i>	☐ Sok, vizuálisan jól érzékelhető, személyes, <i>aktív részvételt</i> igénylő tevékenység során juttatjuk el a tanulókat a jelenségek teljes <i>megértéséhez,</i> ☐ a környezet <i>megóvása, felelős alakítása</i> fontosságának
---	--	---

Hallásfogyatékkal élő tanulók integrációja

Integráltan oktatott-nevelt hallássérült tanulóink:

- ép értelmű, enyhe nagyothalló (30-45 dB hallásvesztéssel a beszédhangok tartományában) tanulók

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
		felismeréséhez.
Digitális kompetencia	☐ digitális szótárak, ☐ <i>képkereső</i> programok	☐ Az internet használata megkönnyíti számukra a <i>kapcsolatteremtést</i> . Hangsúlyt fektetünk arra, hogy ennek kultúráját, <i>veszélyeit</i> is elsajátíttassuk velük. ☐ Kiemelt feladat e téren megismertetni velük azon kereső programokat, melyek segítenek a <i>lényegkiemelésben</i> és az írott szöveg <i>megértésében</i> .
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák	Gyakorlás valós és imitált/játékos élethelyzetekben	Célja a reális énkép, önkontroll, empátia, tolerancia, megfelelő konfliktus- stressz- és frusztrációkezelés, meggyőzési, kapcsolatépítési készségek kialakítása, valamint az ezekhez szükséges kommunikáció elsajátítása.
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	<i>Feltárjuk</i> hallássérült tanulóink mindazon <i>személyiségjegyeit</i> , melyek pályaaorientációjukat befolyásolhatják.	Megismertetjük velük a számukra elsajátítható <i>szakmákat, továbbtanulási lehetőségeket</i> , és mindazokat a <i>segítő technikákat</i> , melyek megkönnyítik

	beilleszkedésüket a középiskolákban, illetve a felsőoktatásban.
--	--

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	A hallássérült tanulók ismeretszerzésében kiemelkedő szerepe van a <i>vizuális</i> csatornának.	☐ A képi, térbeli gondolkodás, a vizuális csatornákon keresztül szerzett valósághű ismeretanyag fejleszti a <i>fogalmi általánosításokat</i> és az <i>árnyaltabb kommunikációt</i> . ☐ A kreativitás, az ízlés kialakulása sok lehetőséget teremt a nyelvi fejlesztésre, az <i>érzelmi élet</i> gazdagítására, s egyben a <i>személyiség</i> formálására.
	☐ Tanulóink elsajátítják a belső feszültségek társadalmilag elfogadott nonverbális formáit; ☐ Megtanulnak szükség esetén segítő szakemberhez fordulni ☐ A helyes és helytelen szokások megismerése, saját értékeik tudatosítása	☐ Hallássérült tanulóink számára a mozgás jelentős <i>kompenzációs</i> terület; a sport <i>sikerélmények</i> forrása. ☐ A testedzés hozzájárul az esetleges <i>egyensúlyproblémák</i> rendezéséhez. ☐ Életmódjuk alakításában önmaguk, s a társadalom szempontjából is megfelelő, <i>felelős döntéseket</i> tudjanak hozni.

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A tanulás kompetenciái	☐ ezek digitális változatainak használata	igényének felkeltése, ☐ a különböző tanulási technikák megismertetése.

A nagyothalló tanulók pedagógiai rehabilitációja egyéni, vagy kiscsoportos formában történik. Célja:

- a nyelvi kommunikáció fejlesztése
- az érthető, természetes ritmusú beszéd minél sikeresebb megközelítése ☐ a grammatikai, pragmatikai hiányosságok korrekciója
- a szókincs folyamatos bővítése; szavak, kifejezések értelmezése *Tehetséggondozás*

Az anyanyelvi és a kiemelkedő egyéb kompetenciák mind magasabb szintű és szélesebb körű birtoklásának elősegítése minden műveltségi területen, amely képessé teszi tanulóinkat a verbális, hangzó és képi kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információhordozók üzeneteinek megértésére és feldolgozására, ezzel az önálló tanulásra.

Beszéd fogyatékos tanulók integrációja

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)	[hangoztató-elemző, szótagoló olvasástanítási módszer [hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezése [diszlexia prevenciós terápia, [diszlexia reedukáció terápia [logopédiai terápia	☐ a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, ☐ testséma biztonságának kialakítása, ☐ vizuomotoros koordináció fejlesztése, ☐ az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés), ☐ ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése, ☐ sikertudat kialakítása Írás: – gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása – rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál – írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre ☐ vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén – a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
		- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása, ☐

	grammatika felépítése expresszív beszéd fejlesztése beszédtudatosság számítógépes programok használata	☐ beszédészlelés és beszédmegértés, ☐ verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, ☐ az olvasásértés fejlesztése
	nyelvi kódrendszer tudatos felépítése auditív módszerek számítógépes programok haszn.	☐ koncentrációt, emlékezetet fejlesztő gyakorlatok
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	komplex művészeti terápia, - drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	☐ téri orientáció ☐ mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció ☐ az akusztikus és vizuális észlelés

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók integrációja

Elvek:

Az integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autizmusban érintett gyermek javát szolgálja. Ennek megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak:

Feltételek:

- a tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, kielégítő verbalitás
- enyhe fokú érintettség az autizmus spektrum zavarokban; jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák
- a családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására
- az iskola részéről az egyéni speciális szükségletek kielégítéséhez elengedhetetlen protetikuss
- környezet kialakítása

Feladatok:

A fenti feltételek teljesülése mellett is szükséges lehet az integráció fokozatos megkezdése

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és	☐ A kommunikáció helyzeteinek	Az autizmusban érintett tanuló kielégítő

idegen nyelvi)	differentiált észlelése és <i>értelmezése</i> ☐ A különböző kommunikációs <i>funkciók</i> felismerése, alkalmazása különféle <i>kontextusokban</i>	verbális képességeit csupán a sikeres integráció egyik feltételének, de nem biztosítékának tekintjük. Esetükben e téren ☐ a <i>kommunikációs szándék</i>, illetve ☐ a kommunikációs <i>funkciók megértésének</i> sérülése az alapvető probléma; tehát ezeken a területeken – az egyén képességeinek függvényében – megfelelő szintű kompetenciák kialakítása a célunk.
----------------	---	---

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
	☐ <i>változó helyzetekben</i> történő ☐ <i>rugalmas</i> alkalmazása.	☐ grammatikai és ☐ szövegalkotási területeken. ☐ nehézséget jelenthet a szociokulturális, illetve interkulturális készségek megfelelő szintű elsajátítása.
Matematikai és gondolkodási kompetenciák	Hangsúlyt fektetünk az oktatás ☐ <i>szemléletes</i> és ☐ <i>konkrét</i> jellegére.	Az ismeretek elsajátításában és a képességek terén jelentős egyéni különbségekre számítunk a kiemelkedő matematikai tehetségtől a megértési nehézségekig. Feladatunknak tekintjük a ☐ megismerési képességek fejlesztését, ☐ az önellenőrzés tanítását, ☐ az ismeretek önálló, ☐ gyakorlati alkalmazásának segítségét, ☐ a problémamegoldások menetének megtanítását.
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák	Többlétámogatást biztosítunk a tanultak <i>gyakorlati alkalmazása</i> terén	A természettudományos ismeretek elsajátítása az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók <i>erősségei</i>.
<i>Digitális kompetenciák</i>	Feladatunknak tekintjük ☐ függővé válás veszélyének	Az IKT alkalmazása egyedülálló lehetőséget teremt az autizmusban érintett

	csökkentését, ☐ az interaktív használattal összefüggő kockázatok elkerülésének, ☐ valamint a rendelkezésre álló információk közötti kritikus válogatásnak a <i>direkt tanítását</i>, <i>gyakoroltatását</i>.	tanulók számára ☐ az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítésére, ☐ a kölcsönös kommunikáció segítésére, ☐ az önálló ismeretszerzésre; ☐ illetve a későbbi munkavállalás szempontjából is jelentős szerepe lehet.
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák	☐ szemléltetés: pl. szociális körök ☐ szociális történetek ☐ szituációs játékok ☐ kortárs-segítők bevonása ☐ szociális helyzetek elemzése látott filmek alapján	Elsősorban az ☐ önismeretre és a ☐ közvetlen szociális környezet megismerésére, ☐ a társas viselkedés szabályainak elsajátítására helyezük a hangsúlyt. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint az elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása nehezített lehet.
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	A jelentős különbségek függvényében kerülhet sor e	A szükséges képességek nagy része (pl. tervezés, szervezés, irányítás, hatékony

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	kompetenciák célzott, <i>egyéni</i> fejlesztésére.	kommunikáció, csapatmunka, kreativitás) érintett tanulóinknál valamilyen szintű sérülést mutat.
	Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók között lehetnek kiemelkedő zenei, rajz, vagy egyéb művészi tehetséggel bíró gyermekek. <i>Tehetségük feltárását és gondozását</i> feladatunknak tekintjük.	A művészetekkel kapcsolatos tevékenységeket elsősorban ☐ a szabadidő eltöltésének értékes módjaként ismertetjük meg érintett tanulóinkkal; ☐ ezen túlmenően pedig törekszünk az

		ilyen tevékenységek terápiás hatásainak kiaknázására
A tanulás kompetenciái	Ezt a célt – az egyéni eltérések függvényében - az élő nyelvet és a szociális közvetítést helyettesítő módszerek, eszközök (ld.: <i>IKT, vizuális támpontok</i>) alkalmazásával támogatjuk.	E téren számolunk ☐ a gyenge vagy sérült motivációval, ☐ az énkép, önismeret hiányosságaival, töredékességével

Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció

Céljai és feladatai a kötelező oktatás, fejlesztés minden szakaszában folyamatosan jelen vannak, és elsősorban egyéni, kisebb részben kiscsoportos formában valósíthatóak meg (a törvény által biztosított, a szakértői bizottság által javasolt órakeretben).

Tartalmilag a hiányzó készségek, a másodlagos fejlődési elmaradás, a másodlagos viselkedésproblémák és tünetek speciális módszerekkel való habilitációs és rehabilitációs célú kezelését soroljuk ide, a következő területeken:

- szociális-kommunikációs készségek
- viselkedésproblémák (pl.: sztereotip viselkedések)
- figyelem, utánpótlás, gondolkodási készségek, énkép, önismeret stb.
- érzékszervek és testhasználat, nagy- és finommozgások, testtartás, izomhypotónia korrigálása
- elmaradt pszichoszomatikus funkciók
- önkiszolgálás, önellátás
- lakókörnyezetében való közlekedés, tájékozódás, élethelyzetek begyakorlása
- szociális tapasztalatszerzés, társas kapcsolatok formáinak kialakítása
- iskolában, közintézményekben való viselkedés szabályainak
- elsajátítása

Pszichés-, hiperaktivitás és figyelemzavarok, viselkedésszervezési problémákkal küzdők integrációja

Az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított. Minden műveltségterületén kiemelt jelentőségű: önismeret, reális önértékelés kialakítása, kommunikáció fejlesztése. Pszichés (diszlexia, diszgráfia, diszortográfia, diszpraxia, diszkalkulia)

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)	diszlexia prevenciós terápia, diszlexia reedukáció terápia	☐ a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra, ☐ a testséma biztonságának kialakítása, ☐ a vizuomotoros koordináció fejlesztése, ☐ az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés), ☐ a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése, ☐ sikertudat kialakítása Írás: ☐ gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges ☐ rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál ☐ írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre ☐ vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén ☐ a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,

	☐ a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
☐ kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek	☐ beszédészlelés és beszédmegértés, ☐ verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, ☐ az olvasásértés fejlesztése

A matematikai, gondolkodási kompetenciák	kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,	☐ testséma kialakítása, ☐ téri relációk biztonsága, ☐ relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása, ☐ szerialitás (sorrendiség) erősítése, ☐ számfogalmak kialakítása és bővítése, ☐ érzékelés – észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése, segítő, - kompenzáló eszközök
		használatának megengedése, ☐ az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk, ☐ a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása ☐ a számosság és a számok iránti - érdeklődés felkeltése, megerősítése, ☐ matematikai törvények és szabályok
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	komplex művészeti terápia, drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	az akusztikus és vizuális észlelés

--	--	--

Hiperaktivitás, figyelemzavar

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése. A fejlesztés feladatai
- speciális figyelem-tréning,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- fokozott egyéni bánásmód,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása. Viselkedésszervezési problémák

Az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az énszabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. A fejlesztés célja

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly
- megteremtése.

A fejlesztés eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított időkeretek rendszeres alkalmazása,
- önértékelési képesség fejlesztése,
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása. A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

Kiemelt műveltségi terület	Módszerek	Fejlesztési területek
A kreativitás, a kreatív alkotás,	komplex művészeti terápia,	az akusztikus és vizuális észlelés

önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése	
A matematikai, gondolkodási kompetenciák	kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek	
Testnevelés	szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás	ritmika
A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)	auditív módszerek	
		beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

A pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

A funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata.

6. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

„ Az ökológiai kultúra nem is más, mint a mítosz (kíváncsiság, képzelet, hit), a művészet (érzelem), a tudomány (értelem) eredményeinek jobb összekapcsolása a természeti, társadalmi értékek védelme érdekében.”

(Juhász-Nagy Pál)

6.1. Feladatrendszerünk

Meggyőződésünk szerint minden tantárgyban ill. műveltségi területben meg kell, hogy jelenjen a környezeti értékek valamilyen formája direkt – gyakrabban– indirekt formában. Ezen tevékenységekhez csatlakoznak a tanítási órához – közvetlenül – nem köthető tevékenységek.

A munka eredményessége szempontjából kiemelten fontos a pedagógusok nyitottsága,

önképzési igénye és elkötelezettsége a szűkebb és tágabb környezet értékeinek megóvása érdekében.

Iskolánk életében különösen nagy fontossággal bír, hogy 2011 júniusától a magyarországi ökoiskola hálózat tagjai vagyunk, 2018. szeptember elsejétől örökös ökoiskola címmel rendelkezünk.

6.2. Tennivalóink

Az értékeknek sokféle megjelenési formája van. Napjainkban kezdjük – teljes egészében – megérteni, hogy létezésünk is ilyen értékekre (szükségletekre) van felépítve. A tiszta levegő, a víz, a föld, az élővilág gazdagsága mind- mind olyan értékek, amelyek megtöredezve, fogyatkozva itt vannak körülöttünk és életünk elképzelhetetlen nélkülük. Ezekből az értékekből építjük fel a történelmi, társadalmi, mindennapi értékeket.

Az iskolai oktató- és nevelő munkának különösen fontos része ezen értékek bemutatása, megismertetése.

- Azon készségek, fogalmak megalapozása, amelyen keresztül megérthetjük természeti egyensúly fenntartásának fontosságát, kapcsolatát a gazdasági és társadalmi folyamatokkal.
- Törekednünk kell a környezetbarát életmód elfogadtatására, mindennapi tapasztalaton keresztül.
- Olyan viselkedés, magatartásformálás szükséges – személyes példamutatáson keresztül is – amely a környezet tiszteletére, megóvására tanít.
- Fontos annak felismerése, hogy környezetünkben nem csak a biológiai, fizikai folyamatok meghatározóak, hanem hasonló súllyal bírnak a személyes emberi kapcsolatokon alapuló pszichológiai és szociálistényezők is.

6.3. A feladatok lebontása

Folyamatos – ismétlődő - feladatok a tanév folyamán:

- Alkalmi továbbképzési rendszerek figyelemmel kísérése, részvétel (ökoiskola vezető képzés, zoopedagógia, erdei iskolai módszertani továbbképzések stb.).
- Erdei iskolák szervezése az érvényestörvényi vonatkozások és rendeletek függvényében
- Pályázatok figyelemmel kísérése és írása.
- Az iskola könyvtári állományának környezeti neveléshez kapcsolódó szakkönyvi állományának folyamatos fejlesztése. („Zöld sarok”).
- Az iskolai szemléltetőeszköz és terepmunkához szükséges felszerelési állományának folyamatos fejlesztése a mindenkorai pénzügyi lehetőségek függvényében. (Kézi nagyítótól a fényképezőgépig...).
- A kerékpáros közlekedés kultúrájának folyamatos fejlesztése. A kerékpártároló folyamatos állagmegóvása. Minden évben megrendezésre kerülő biciklis „kampányok”, ügyességi versenyek.

- Madáretetők telepítése, madárbarát iskolaudvar kialakítása, a mindenkori pénzügyi helyzettől függően fák, cserjék ültetése, gondozása.
- A szelektív hulladékgyűjtés kultúrájának kialakítása és fejlesztése. A speciális tároló állagmegóvása és fejlesztése. Éves tavaszi „nagytakarítás az iskola udvarán és bennünket körülvevő lakótelepen.
- Éves papírgyűjtési akciók lebonyolítása a Diákönkormányzat segítségével (ősszel és tavasszal is).
- Iskolánk diákjainak folyamatos felkészítése természettudományos versenyekre. (Herman Ottó Országos Biológiai Verseny, Teleki Pál Országos Földrajzi verseny, Apáczai Tehetségek Verseny, egyéb levelező versenyek stb.).
- Osztálytermek faliújságán és a folyosói „öko faliújságon” az aktuális környezetvédelmi témák megjelenítése.
- Az iskola internetes honlapján (www.botev.hu) folyamatosan megjelentetni a környezeti neveléssel kapcsolatos fényképeket és szöveges információkat. Különös figyelemmel kísérni azokat a honlapokat amelyek az iskola sajátos környezeti szempontjai szerint kiemelkedően fontosak. Pl.: www.okoiskola.hu, www.mme.hu, www.nhmus.hu, www.kvvm.hu stb.
(Alapdokumentumok: Köznevelési törvény, Nemzeti Környezetvédelmi Program.)

6.4. Az iskola ökoiskola munkatervének összeállítási szempontjai:

A. Általános elvárások

- Az iskola arcultata (bemutakozó anyagok, épület, udvar, dekoráció) határozottan képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus (környezetbarát, egészséges) életvitel pedagógiai értékeit.
- Az iskola aktív kapcsolatot tart fenn valamely elismert, aktív, a fenntarthatóságért tevékenykedő civil szervezettel (pl.: KOKOSZ, Zöld Szív, MME, TKTE, KÖR, KÖRLÁNC, HUMUSZ, FÖK, Ökotárs, CsalánEgyesület).

B. Tanítás-tanulás

- Az iskola pedagógiai programjában, helyi tantervében kiemelten képviseli a fenntarthatóság pedagógiai törekvéseit.
- Az iskolai minőségfejlesztési munka része a helyi tanterv és az oktatási/nevelési tevékenység évenkénti felülvizsgálata, értékelése és korrekciója a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiája szempontjainak, új eredményeinek figyelembevételével.
- Az oktató-nevelő munkában helyet kapnak a helyi közösség életéhez kapcsolódó tevékenységek. Az oktatás példát mutat saját környezete kezelésére, a nevelés hangsúlyt helyez a gyakorlati tevékenységek képzésbe történő integrálására a helyi településfejlesztéshez kapcsolódóan.
- A pedagógiai munka a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, az iskola sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe céljai elérése érdekében.
- A természet tanulmányozása tantermen, iskolán kívül, a szabadban is folyik. A szabadtéri tevékenységek, programok tervezett, állandó részei az iskola helyi tantervének és iskolai munkatervének. A szabadtéri programok szervezésének fontos szempontja az egészséges életvitel. (Például egészségre ártalmas környezetben nem szervez az iskolatestnevelési és sporttevékenységet a szabadban.)

6.4.1. Személyi feltételek, belső kapcsolatok

- Az iskolában van környezeti nevelési munkacsoport, melynek tagjai közt vannak a reál, humán, illetve művészeti tárgyak és a testnevelés tanárai is, továbbá tagjai lehetnek a technikai személyzetből is.
- A környezeti nevelési munkacsoport figyelemmel kíséri, véleményezi, javaslataival segíti az iskola nevelési tevékenységét.
- A diákok bevonása az őket érintő döntések előkészítésébe. A diákönkormányzatban van „öko” felelős.
- Az iskola vezetőségi tagjai közül legalább egy személy kommunikációképes egy idegen nyelven.
- Az iskola házirendjét folyamatosan (legalább évente) felülvizsgálják.

- Az iskola házirendje kiemelten foglalkozik az iskolában és környékén lévő természeti és épített értékek védelmével.
- A nevelőtestület minden tagja ismeri a legfontosabb környezeti problémákat és a fenntartható fejlődés elveit.
- A nevelőtestület képzett a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, jártas a módszertanában, és ezt alkalmazza is.
- Az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel és a fenntarthatóság szempontjait követő magatartás tekintetében.
- Az iskola vezetője vagy egy természettudományos kolléga részt vett az ökoiskolák vezetői számára hirdetett vezető-továbbképzésen.

6.4.2. Tanításon kívüli tevékenységek

- Az iskola minden tanév munkatervében tervez az ökoiskola arculatához kapcsolódó programokat (akciókat, vetélkedőket, önjáratokat).
- Az iskola környezet- és természetvédő, ill. egyéb az ökoiskola célok megvalósulását elősegítő táborokat szervez, segíti diákjai részvételét mások által szervezett hasonló jellegű táborokban.
- Az iskola aktívan részt vesz a helyi közélet ökoiskolai célokkal összefüggő programjaiban (pl. városvédelem, szemétszedő akciók stb.).
- Az iskola belső kommunikációs csatornáit (iskolaújság, rádió, faliújságok) tükrözik az ökoiskolai célokat.
- Az iskolában olyan pedagógiai tevékenységek is folynak, amelyekben a diákok az iskola környezetkímélő, egészséges működtetését tanulmányozzák, segítik elő.
- Az iskola sokféle fizikai, mozgásos tevékenység számára biztosít lehetőséget (tornatermi, sportudvari, játszótéri, kültéri szervezett és kötetlen mozgáslehetőségek).

6.4.3. Társadalmi kapcsolatok

- Az iskola együttműködik más magyar és lehetőség szerint külföldi iskolákkal is.
- Az iskola figyelmet fordít arra, hogy munkájával hozzájáruljon a helyi társadalom igényeinek kielégítéséhez, kiemelten a fenntarthatóság elveinek pedagógiai képviselésével.

- Az iskola felhasználja a különböző kommunikációs csatornákat és a helyi médiát annak érdekében, hogy munkájáról minél többen hírt kapjanak.
- Az iskola lehetőséget ad a szűkebb és tágabb környezetében, valamint a nagyvilágban történt főbb, a környezetvédelemmel kapcsolatos eseményekkel való foglalkozásnak.
- Az iskola együttműködik a helyi önkormányzattal, a helyi hatóságokkal és olyan helyi támogatókkal, vállalkozókkal, melyek az ökoiskola értékeivel és céljaival megegyező célokat szolgálnak.

6.4.4. Fizikai környezet

- Az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott.
- Az iskola folyamatosan fejleszti a fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisát (könyvek, újságok, on-line kurzusokon való részvétellel, internetes együttműködésekben).
- Az iskolában van közösségi összejövetelekre alkalmas helyiség, vagy az iskola diákjai/dolgozói használhatnak ilyen helyiséget az iskola közelében.
- Az iskolabútorok természetes és a környezetre ártalmatlan anyagokból készültek, az azokat használók (diákok, tanárok technikai személyzet) igényeihez igazodnak
- Az udvar tartozékai
 - biztonságos kerékpártároló vagy kerékpár tárolására alkalmas egyéb hely,
 - madáretető
 - dísnövények
 - komposztáló
 - játszótér
 - magaságyások
 - sportpályák (lehetőleg természetes anyagú borítással), zöld, gyepes terület

- Az iskolában történő építkezések és átalakítások figyelembe veszik a fenntarthatóság szempontjait:
 - Az átalakítások, építések biztosítják, hogy az épületek harmonikusan illeszkedjenek környezetükbe.
 - Az erőforrások használata és a környezet terhelése minimális az épületek építése, használata és lebontása során.
 - Az épületek építése, használata és lebontása nem jár az egészségre káros hatással.
 - Az épületek ergonómiailag megtervezettek és esztétikusak.
 - Lehetőség szerint már az építés/átépítés során figyelembe veszik az energiatakarékos üzemeltetést (pl. megfelelő tájolás, szigetelés, nyílászárók stb.)
- Az iskola figyelmet fordít arra, és segíti a felelős szerveket abban, hogy a környékén:
 - biztonságos kerékpár- és gyalogos utak legyenek,
 - megfelelő mennyiségű, lehetőleg szelektív, hulladékgyűjtő legyen.
- Az iskola dekorációja összhangban van az ökoiskola arculatával (folyósok, osztálytermek, szaktermek)

6.4.5. Az iskola működtetése

- Környezetkímélő anyaghasználat megvalósulása:
 - Tudatos takarékoság az anyagokkal, termékekkel, vízzel, energiával.
 - Környezetkímélő anyagok használata a karbantartási munkákban és atakarításban.
 - Környezetkímélő játékok, taneszközök és segédeszközök használata.
 - Környezetkímélő anyagok használata az adminisztrációban és egyéb irodai munkákban.
 - Környezetkímélő anyagok használata kikapcsolódási és egyéb tevékenységekben
 - A kémiai anyagok lehető leginkább környezetkímélő kezelése, tárolása, felhasználása.
 - Egészséges és környezetkímélő módon előállított ételek felszolgálása:
 - Kellemes és a funkciójuknak megfelelő főző- és étkezőhelyiségek.
 - Közelből beszerezhető alapanyagok használata.
 - A speciális étrendi megkötésekkel rendelkező tanulók számára a megfelelő ételek biztosítása.
 - Eldobható cikkek használata csak abban az esetben engedélyezett, ha nincs más

lehetőség.

- A főzés és az étkezés során használt eszközök, környezet és egészségkímélők.
- Az iskola a lehető legkisebb szinten tartja a hulladék-kibocsátását, a keletkező hulladékokat környezetkímélő módon kezeli.
- Ahol lehetséges törekszik a termékek és anyagok újrafelhasználására, hasznosítására.
- Hulladékok elkülönített gyűjtése: Pl.: fémek, műanyagok, papírok stb. és átadása a hulladékkezelőnek.
- A szerves hulladék komposztálása a helyi viszonyoktól függően.
- A veszélyes hulladékok gyűjtése és elhelyezése a helyi hatóság rendelkezése alapján történik.
- Az iskola takarékosan és ésszerűen bánik a vízzel.
- Vízta-
karékos berendezések felszerelése és szakszerű használata.
- A csapok és WC-tartályok rendszeres ellenőrzése, a csepegések, szivárgások azonnali megszüntetése.
- Esővíz használata a lehetséges, arra alkalmas helyeken.
- Az iskola takarékosan bánik az energiával.
- Takarékoság a hőenergiával.
- Takarékoság az elektromos árammal.
- Megújuló energiaforrások használatára való törekvés az áramfejlesztés és a fűtés számára.
- Az iskola a lehető legkisebb mértékben szennyezi a levegőt.
- A kémények, szellőztető berendezések (ha vannak) anyagkibocsátása szabályozott és rendszeresen ellenőrzött.
- A szabadtéri burkolt felületek (sportpályák) gondozottak, pormentesek c, Az iskolakert mentes az allergén növényektől
- Az iskola megközelítése környezetkímélő módon történik.
- A tanulóira, a nevelőtestület tagjaira utazás tekintetében jellemző a gyaloglás, a kerékpározás és a tömegközlekedési eszközök használata.
- Gyalog, ill. kerékpárral könnyen elérhető, a természet tanulmányozására alkalmas helyek rendszeres látogatása.
- A közlekedés megtervezése a felesleges utazások elkerülése érdekében.
- A szükséges szállítások ésszerű megszervezése.
- Az iskola rendezvényei (diáknapok, kirándulások, sportrendezvények) a lehető

legkisebb mértékben terhelik a környezetet.

6.4.6. A megvalósítás folyamata

Az iskola rendkívüli adottságokkal rendelkezik földrajzi elhelyezkedését tekintve. Közelünkben található sportpályák, játszóterek, a Gulya-domb, a Veszprémi állatkert és a Séd patak is. Munkaterveink összeállításánál ezen adottságokat mindenkor figyelembe vesszük és hasznosítjuk a gyermekek és a felnőttek környezettudatos gondolkodásmódjának és viselkedéskultúrájának alakítása, befolyásolása közben.

A pedagógiai programra épülő éves munkaterv elkészítése során a tanmenetekkiegészítésével egyes tantárgyanként konkrétta tehetők a felsorolt feladatok, tennivalók. Ennek megfogalmazása és elfogadása elsősorban a munkaközösségek tervezetei alapján történik.

A környezeti nevelést segítő rendszer szervezetének felépítése során kerüljön meghatározásra:

- az iskola működésében az egyes tantárgyakban rejlő környezeti nevelésilehetőségek,
- az iskolavezetés szervező és fejlesztő munkája során határozza meg a felhasználható eszközfejlesztés lehetőségeit, arányszámain,
- tűzze ki a kapcsolódási pontokat a városi, régiós és országos szervezetekkel,
- meg kell fogalmazni a képzés, továbbképzés szintjeit, a különböző programokhoz kapcsolódás módozatait, szakirodalmakon keresztül.

A környezeti nevelési program, mint a nevelőmunkánk önálló egysége a gyermekek terhelhetősége figyelembe vételével nem alkothat különálló tantárgyat, hanem az egyes tantárgyakba épülve kínáljon lehetőséget az elsajátításra, az ismeretek elmélyítésére.

7. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelési Információs Rendszer elektronikus felületén.

A Pedagógiai Program elkészítésében az iskola nevelőtestülete, szakmai munkaközösségei működtek közre. Iskolánk igazgatója, nevelői közössége a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította a pedagógia programot.

A pedagógia programot az Intézményi Tanács véleményezte és elfogadásra javasolja.

Intézményi Tanács elnöke

Kelt: Veszprém, 2024. év 08. hónap 05.nap

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. (1) bekezdése alapján a Hriszto Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola pedagógiai programját mint az intézmény fenntartója az alábbi záradékkal jóváhagyom.

Veszprém, 2024. augusztus 30.

Záradék

A pedagógiai programban foglaltak megvalósítását engedélyezem, a fenntartóra többletkötelezettséget hárító feladatokat tekintetében az adott évi költségvetési keretek mértékéig az alábbi elvek szerint támogatom.

- I. Az iskola helyi tantervében a tanulók számára a NAT szerint meghatározott kötelező óraszámok, a tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, tehetséggondozó, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások), valamint a csoportbontások finanszírozása a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott tantárgyfelosztás alapján, az aktuális tanulólétszám figyelembe vételével történik.
2. A tankerület a mindennapos testnevelés keretében megvalósuló úszásoktatáshoz a kerettanterv alapján biztosít fedezetet.
3. A fenntartó a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 183. S-a alapján a Belügyminisztérium által az adott tanévre meghirdetett, és az Oktatási Hivatal illetékességébe tartozó versenyekhez pénzügyi támogatást nyújt.
4. A diákolimpiai versenyek anyagi támogatásának alapja a Magyar Diáksport Szövetség adott tanévre szóló versenykiírása.
5. A kiemelkedő tanulmányi, sport- vagy művészeti eredményt elérő tanulók év végi jutalmazásához, az intézmény által alapított díjak adományozásához a tankerület erre a célra külön keretet határoz meg.
6. A pedagógiai programban szereplő, adott tanévre vonatkozó, munkatervben rögzített, fenntartóra többletkötelezettséget hárító programok esetében a fenntartó a költségvetési keretek függvényében az intézmény vezetőjének előzetes kérelme alapján dönt.